گنهکار

مقتصد ستری

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	::	ګنهګار
ليکوال	::	مقتصد ستړی
کمپوزوونکی	::	خپله ليکوال
د چاپ شمېر	::	(۵۰۰) ټوکه
کال	::	۲۰۱۷م
د چاپ ځای	::	لاهور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوون

د درد د باچا
د کندهاري پیغلي
او د وطن د عسکر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقتصد ستړی او ګنهګار

د شلمي پیړۍ وروستۍ دوې او د یوویشتمي پیړۍ په لومړۍ لسیزه کي د نړۍ خونړۍ پېښه افغان جنګ دی چي ټوله نړۍ یې ولړزوله ، د روس ماتیدل امریکا ته دا موقع په لاس ورکړه چي هغه دې د نړۍ واحد واکمن او بدمعاش هیواد وګرځي ،په دې موده کي چي پر افغانانو او افغان وطن کوم قیامت تېر سو هغه ډېرو لیکوالو د خپل بحث موضوع وګرځوله خو دا هرڅه پخپله لیدل، سهل او زغمل که یو لیکوال پخپله کړي وي او بیا یې هغه ته د قلم ژبه ورکړې وي نو په هغه لیک کي به څومره زور وي ؟

مقتصد ستړی د ژوند په هغه پړاو کي دی چي موږ ورته د مستي ځوانۍ پیل ویلای سو ، که څه هم ما دی د مخ په سترګو لیدلی نه دی یوازي مي رېغ اوریدلی او عکس لیدلی دی خو دومره پوهیږم چي د اتلسو کالو څخه به زیات نه وي د ټولنیزي رسنیو له لاري د ده شاعري یو جهان د ځان کړی دی په دومره کم عمر او مهاجرت کي د یو شي ادراک کول او پر هغه لیک کول که موږ په نظر کي ونیسو او بیا د ده کیسې ته ځیر سو نوهر لوستونکی باید پوه وي چي هغه د کوم معیار لیکوال کیدلی سي ؟

د دې کیسې د هنري ژانر په هکله به خبره وروسته وکړو خو په دې مرحله دا ویل به بې ځایه نه وي چي رښتیا لیدل ، زغمل او لیکل د نن سبا په مطلبي نړۍ کي تر ټولو مشکل کار دی ځکه د رښتیا ویلو انجام ښه نه وي.

تر ډېره وخته دا خبره کېدله چي افغان جنګ د اسلام او کفر جنګ دی ، چا به دې جنګ ته یوه پیمانه ایښوله چا به بله په اصل کي دا جنګ د دوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو غوایانو جنګ وو، چې یوازنی او یوازنۍ موخه یې پر نړۍ خپل سیاسي، پوځي او اقتصادي واک ترلاسه کول وو، د مستو غوایانو سره د دوۍ څو نور وړي مطلبي سخوندران هم ګډ سول او پر افغان خاوره یې داسي غوبل جوړ کړی چې د څلورو ملینو څخه زیات افغانانو ژوند له لاسه ورکړی، پدغومره شمېر افغانان ټپيان او په هم دغومره شمېر له کوره بې کوره سو.

په دې ټول غوبل کې د هر افغان د ژوند کیسه ځان له بیلا بیل مضمون او لیک غواړي خو خپلي کیسې ته د قلم او جرات ژبه ورکول که د ټولو لپاره ناممکن نه وي نو مشکل ضرور دی.

د مقتصد ستړي دا کیسه څه ده؟ د ژوند د تلخو حقایقو څخه پرده پورته کول، د خپلي خاوري خاینان په ګوته کول، پردي ګوډاګیان غندل، د افغانانو د قربانیو او بې وزلیو داستان لیکل او تر ټولو مهم هغه افغاني هیت، مړانه او جرات نړۍ ته ښکاره کول دي چې د دې ټول غوبل وروسته هم افغانانو خپل افغاني او ملي هوډ بایللی نه دی هم دا د دې کیسې ټوله خلاصه ده، خو د دې کیسې کمال دا دی چې لوستونکي له مړي مخ څخه نیولې تر پایه له ځان سره داسي لاس ترلې بیايي چې بلې خوا ته یې نظر او فکر اوښتی نسي هغه ځکه چې دا ټوله کیسه رښتونې ده، بل د لیکوال دا کمال دی چې هغه دومره سوچه، مهینه ا خوږه ژبه کارولې ده چې سړی یې په څکلو نه مړیږي ښه جمله بندي، مکالمه نګاري، زور ور پلاټ او تلوسه د دې کیسې هغه ځانګړني دي چې لږ تر لږه په پښتو ادب کې د دې عمر په بل لیکوال کي موندل که ناممکن وي نو مشکل به ضرور وي خو زه چې کوم شي زیات وځورولم هغه، هغه درد ونه څریکي، اوښکي او غمونه دي چې پر دې تنکي ځوان تېرسوي او موږ ته یې په هغومره هنر د قلم په ژبه وړاندي کړي دي لکه دا هرڅه چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوستونکي پخپله ليدلي او سهيلي دي هم دغه کريدټ د دې ځوان په برخه دی او په راتلونکي کي له ده څخه نور زيات طمع کېدی سي .

د دې کيسې د ژانر په هکله به دومره ووايم چي دا د يو ژوندي ليکوال خپله کيسه ده ، دې ته ژوند ليک ويل کېدی سي لاکن ژوند ليک د يو چا د ټول ژوند احاطه کوي ، دلته تر اوسه د ژوند ډېر پړاونه تر سره سوي نه دي ځکه دا بشپړه ژوند ليک نسي کېدی .

دويم داستاني اوچرک دی ، اوچرک د هغه انسان کيسې ته ويل کيږي ، چي کار او جنګ کوي او له نورو ژانرو څخه يې يوازينی توپير دا دی چي په جګړه ، وطن دوستي او حماسه پنځونه کي ګرم زړونه او تودې ميني زيږوي خو تر اوسه په پښتو ادب کي په بشپړه توګه د اوچرک د ځانګړنو ټاکنه سوې نه ده ، يوازي دومره چي ليکوال به په هغه کيسه کي پخپله موجود وي او د داستان په ډول به وي او د جنګ سره تړلي خبري به پکي تکراريږي ځکه تر اوسه موږ په پښتو کي په بشپړه توګه د اوچرک داسي مثال نلرو ، يوازي د پښتو د دوو کيسو په اړه ويل کيږی چي دا اوچرک ته ورته دی .

خو زما په اند د مقتصد ستړي دا کيسه د ناولټ په ژانر بشپړه پوره خيژي ځکه خپله کيسه په دومره مقدار په افسانويي انداز د بشپړه پلاټ، کردارونو ، مکالمه نګاري ، جمله بندي او تلوسې سره بيانول د ناولټ تعريف کېدلی سي خو دا هم هيرول نه دي په کار چي د يو ژانر هنري توکي هلته ارزښت لري چي په کيسه کي نور څه نه وي نو لوستونکی د ژانر و ځانګړنو ته به ځير وي خو يوه کيسه چي د لوستونکي په ذهن او زړه دومره اغيز وکړي چي ګوتي يې د کيسې د پاڼو په اړولو بوختي ، سترګي يې د کيسې له زوره پُرنمي د زړه درزا يې د کيسې د تلوسې او فکر يې د هغه جرات او پيغام سره څنګ په څنګ روان وي نو بيا د ژانر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې ضمني توکو ته د چا پام نه اوړي ، هم دغه ټول توکي د مقتصد په ګنهګار ناولټ کې موجود دي ...
راسی تاسو یې پخپله ولولی چې دې ګنهګار خپلې کیسې ته کوم انداموته ایښې دي .

په درنښت
ډاکټر لیاقت تابان
۱۶ می ۲۰۱۷ء ګیلاني روغتون کوټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګهنګار باندي به زړه د آسمان چوي

درد چي ترحد سېوا سي نو دردمن او پرهر،پرهر زړه خو به د درد له څړیکو یو څو ګهنګاري چیغي باسي ،یو حساس او ویښ لیکوال ، یو سپېڅلی شاعر او سالم ضمیر لرونکی د شعور څښتن چي د تیارو مخالفت ونکړي ، د ټولنیزو ناخوالو او ستونځو په خلاف احتجاج ونکړي او د درد چیغه ټپه نکړي نو به نور څه کوي ...

" ګهنګار" ډېري تاندي هیلي زندۍ کوي ، د خپلو ارمانونو په مرۍ پښه ږدي او په ډېر وړوکوالي د ستړي ژوند په مبارزه ځان ورګډوي ، دردونه په اوښکو مینځي او ژوند ته په ډېر اعتماد سره دا باور ورکوي چي زه ستا د سترېیا قابل یم خو ګوره چي ته را څخه ستړی نسې .

د " ګهنګار" په هر رنګ کي د درد رنګ جوت دی د لوستونکي په روح کي وڅڅیږي ، لوستونکي د تلوسې سره مخامخ کول ، یو ښه ګړی یې د ماضي نندارې ته په کتلو اړ باسي ځکه چي " ګهنګار" په خپل ماضي هیڅ شرمندګي نلري نه ورپسي ساړه اسویلي کوي ځکه چي د هیلو ډک زړه یې په برخه دی او یو روښان مستقبل ته غوړېدلي تاندي هیلي غېږي ، غېږي ګرځوي ژوند سره په بدترینو ، ستونځمنو سترو حالاتو کي هم مینه کوي او ژوند خوښوي ...

" ګهنګار" منافقتونه بربنډوي او د واقعیتونو د روښانولو په پلمه د ژوند ازغن بار ته لوڅه شاه ورکوي ، دا رنګ " ګهنګار" د ژوند د تېرولو دا ګهنګاري په ګهنګارو چیغو ورسره قبلوي د ژوندپر پل ، پل ورسره ایږدي ارمان قتلوي او د هیلو پر ایرو د درد څلي درولي د اوښکو په دعاوو د هر ګنهګار روښان سباوون ویادوي ، په تنهاکو پښو د شپې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازيتوب په قبرونو کي د هيلو شمعي ولګوي تر ازغن دېوال وړر سي...
"ګهنګار" باندي به زړه د اسمان چوي
ژوند مشال دی، ښه به څه کړم، اور دي واخلم

په درنښت

عصمت الله زهير پښين

۲۰۱۷-۵-۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

کېدای سي د دې کتاب (ګنهګار) په لیکلو قلم رنګ را تمام کړي او مرور غوندي د کتابچې څنډې ته ورغړي، فکر نه کوم دا کتاب هم د لیکلو ارزښت لري یا به یې څوک په آرام زړه ولولي، داسي کوم څه دي چي په لیکلو یې قلم تمام او مروریږي ،داسي کوم څه دي چي زه یې په لیکلو کښې زړه نا زړه یم او نشم کولای ستاسو تر غوږونو پوري یې در ورسوم؟

یه ربښتیا کولای سم و وایم ژوند د یو وحشتناک ځنګل مزل دی ګام په ګام د داړونکي ځناورو، د اوبو په نیستۍ ، د تیارو په غېږ کښې د څو رنګه خوځندو سره یو ځای سړې شپې تېرول دي ،لاکن زه څرنګه دا خبر کولای سم د هغو خلکو په مخ کښې چي د ژوند خوندونه یې څکلي دي، اصلي خبره به هم دا وي چي زه په ړندو سترګو قضاوت کوم هغه کسان چي په رڼو سترګو د ژوند مزل کوي زما منفي خبري نه راسره مني له هم دې وجي مي قلم مروریږي او نه غواړي زما د ګنهګار ژوند کیسه ولیکي، که چیرته زه و وایم ژوند ښکلی دی لوړي او ژوري لري، خوږې، ترخې، ورځي او شپې لري، ژوند خوندونه او څومره ډېر رنګونه لري ناممکن څوک به یې نه ولولي ، ممکن په لیکلو به یې قلم رنګ را تمام کړي او د کتابچې څنډې ته به ورغړي.

وخت تر ټولو ښه کره کتونکی دی هغه کولای شي ښه او بد سره بېل او راتلونکي زمانې ته یې د اصلاح لپاره وړاندي کړي .

د دې کتاب تر لیکلو وروسته آرام سوم او د ماضي د درد کیسه مي له زړه او روح څخه پاکه وشنډل سوه ، ما نه غوښتل دا کیسه دي له ما پرته بل څوک هم ولولي کله چي مي دا کیسه د درد د باچا مخې ته کېښوده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښکې یې را وبهیدې،زما د درد اختیار یې واخیست او هغه کتابچه یې له ځانه سره یووړه چې زما د ماضي کیسه ورباندې لیکل سوې وه او هم دا ده نن یې ستاسو تر لاسونو هم دررورسوله .

مقتصد ستړی
لاهور
۹/۵/۲۰۱۷ سه شنبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ژوند د کیسې لیکلو تلوسه راسره پیدا سوه، ادې ته ورغلم هغې دا مهال په خونه کښې بالښتونه ګنډل زه هم د کړکۍ سره نږدې یوې خواته کښېناستم او پوښتنه مې وکړه:

_ ادې غواړم پوه سوم زه څومره بدبخته وم کله چې دې نړۍ ته راغلم؟

هغې وویل:

_ خدای مه کړه چې ته بدبخته سې ، خو له کومې ورځ چې ته پیدا سوی یې زه ناروغه یم، ډاکترانو ته ځم او راځم، آن تردې چې ستا د پیدایښت په لومړي کال دومره ناروغه سوم چې پلار دي د پاکستان هیواد ته درملني لپاره یوړم .

ومې ویل:

_ ولې دلته ډاکتران نه وو ؟

ستن یې په بالښت کښې وټومبله، تاریې مزی کړ غړند یې وویل:

_ نه وو ډاکتران چیرته وو ، په ټول کلي همدا یو بې سواده ډاکتر و و، چې هر وړ ناروغ ته به یې یو وړ ګولۍ ورکولې.

له شنه چای څخه یې پیاله را ډکه کړه، بالښت ته یې سوربخن پوښ ور واچاوه، ما را څنګ ته کړ تکیه سوم او ومې ویل:

_ انا به ویل زه کوچې یم دا رښتیا ده؟ که دا رښتیا وي نو ولي کوچې یم؟

یو سوړ اسویلی یې وکیښ، ولاړه سوه، او بالښتونه یې په نیالۍ کتار کړل څه یې نه وویل ما بیا پوښتنه وکړه:

_ ادې ! انا مې ولي کوچې بولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې ویل:
_ مشر ماما دې په یوه لرې پرته سیمه کښې له کوچیانو سره اوسېده، د دوئ کره تللې وم، ناروغه سوم او له هغه سره ډاکتر ته ولاړم ته مې په کېږدۍ کې پرېښودې.
ومې ویل:
_ بیا څه وشول؟
_ زه چې راتلمه را وېښ سوی وې ژړلي دي وو، یوې کوچۍ میرمنې خپلې شیدې درکړې وې.
یو دوه غوړپه تریخ او ګرم چای مې تر ستوني تېر کړ بیا مې پوښتنه وکړه:
_ ادې ! اوس مې هم هغه مور ژوندۍ ده، که زه وغواړم لیدلی یې سم؟؟
ادې د نخودو څو دانې خولې ته واچولې او وې ویل:
_ هم هغه مور دې لا پخوا د کورنۍ تاوتریخوالي له امله ځان په ټوپک وویشت او مړه سوه.
ویش خوارکۍ...
ادې مې مخامخ راته کښېناسته ټیکري ته یې ور پام سو په ختو ککړ دی، لرېیې سره وسرولړو، ور پوه یې کړل خاوري یې باد سوې.
ومې ویل:
_ مقصد زما دوهمه (رضایي) مور کوچۍ وه او په هم دې ډول زه کوچی هم یم، که کوچی یم نو بیا ولې په کېږدۍ کې نه اوسم، مېږې او اوښان نه ساتم؟
ادې وخندل او پیاله یې ځان ته ور ډکه کړه، بالښتو ته یې کتل لکه چې سم نه وو، زه د کیسې په لیکلو بوخت سوم، پیالې ته مې ور پام نه و سړه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ادې تر ټولو ګران زوی وم او په ما هم ډېره ګرانه وه، ما نه غوښتل له کوره دباندې ووځم، او هغه وخت چې د ورځې په اوږدو کې يې ترلاسه کوم، تل يې بايد د ادې ترڅنګ تېر کړم، مشرورور به د ځان سره لوبو ته بيولم که کومه ورځ به نه ورسره تلم وهلم به يې، يوه ورځ چې مشر ورور او تر ما کشر ورور راسره وو د تره له ځامنو سره مائيګر مهال مو تر ماښام قضا پوري دهغوئ د کور سره نژدې کاغذ پرانونه الوزول، ماښام ناوخته مې ورونو ته وويل:

راځئ نور به کور ته لاړ شو پلار به راته غصه وي!

زما په خبرو کښې چا چرت هم نه واهه، خپله مخ مې ونيوه او کور ته ولاړم، دوئ هلته پاتې شول، ادې ته مې ډېرې ګيلې وکړې، هغې زما د زړه لپاره دا خبر بيا، بيا تکراروله چې "بلا دې ورباندې وګرځه " ماخستن ناوخته کله چې پلار مې له جومات څخه راغی پوښتنه يې وکړه، زما چې زړه ښه ډک وو، ګيلې مې پيل کړې، پلار مې پر ورونو سخت غصه شو او زه يې په نيمه شپه د هغوئ په راوستلو پسې وليږلم.

د تره کور مو دومره لرې هم نه دی متل دی چې "په توره شپه کښې هر سړی ډارېږي څوک حال وايي څوک يې نه وايي " زه هم تر هغه ځايه په داسې حال کې چې د خپلو څپلکو له څرپا به هم ډاريدم ورغلم هغوئ مې را وستل، ټوله لار يې سوړتک واهه او له ځانه سره غړمبيدل چې ولې يې په دا نيمه شپه راوستل، سترګې يې له خوبه وې، پښې يې کښولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي کور ته راغلم پلار مي ورونو ته د يوې شيبې په نيت ور ځنځير کړی تر څو د خپل عمل سزا ووينې، زه هم د باندي ورسره پاتي شوم هر څو مره چي مي وژړل چا زما غږ نه اوريده، خدايه څومره زور غواړي چي يو څوک دي بې ګناه ځوروي، له لږ ځنډ وروسته مي خور را ووته سترګي يې را باندي ولګيدې، په خوا پوري يې ونيوم په خپل خيرن او شينبخون پړوني يې زما اوښکي را پاکي کړې، زما په حق کښې يې له مور او پلار څخه ګيلې کولې:

تاسي له خدايه نه ډارېږئ ! ها ؟

_ ددې خوارکي څه ګناه وه چي بېچاره مو په نيمه شپه د دوئ په راوستلو پسې وليږو او س بيا سزا هم ورکوئ.

پلار مي پر سر خپل تڼاکي او ځيږ لاس راتېر کړ، مور مي په نرمو شونډوسره په تندي باندي ښکل کړم، په خوا پوري يې ونيوم بيا يې په خپل کناويز کميس کښې له ځان سره نيژدې څملولم.

خورکۍ دواړه وروڼه په دسترخوان کښېنول، لاسونه يې ورومينځل، ډوډۍ يې ورکړه، که څه هم د تره کره يې خوړلې وه، بيا يې هم غټې، غټې ګولې له الوګانو څخه پورته کولې، فکر کوم په هم دې چي ولي يې ماځيګر زما خبري نه منلې، او د تره کره پاتي شول پښيمانه وو، يوه شيبه لا نه وه وتلې چي د مور په مينه او غېږه کښې ارام خوب وړی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالبانو حکومت او د پسرلي موسم دی، ښوونځی پیل شوی، د تره ځامن، د ګاونډیانو کوچنیان، لیري او نژدې ټول ماشومان ښوونځي ته روان وو ، ماښام چې پلار مي له جوماته راغی، ډوډۍ مو لا نه وه راخیستې چې ادې ته یې زما په اړه وریاده کړه:

_ نور باید مقتصد ښوونځي ته ولاړ سي، اوسهار، سهار به یې ور واچوم!

ادې څه نه وویل، خورکۍ ووته د دې لپاره چې ډوډۍ را واخلي، مشر ورور راپسې وخندل او زه یې وډار کړم چې تر دېوال به دې ښوونځي ته ور واچوي او په ما باندي یې ټوکي وهلې، دا وخت زما مشر ورور په دریم ټولګي کښي وو .

سهار چې ښوونځي ته تلم پلار مو تر موږ وختي تللی وو ځکه هغه د کلي په جومات کښي امام وو او په ښوونځي کښي ښوونکی ، له لمانځه وروسته به یې د کوم کلیوال په میلمستیا د هغوئ په کور کښي سهارنۍ خوړله او بیا به ښوونځي ته راته .

ښوونځي ته په لاره کښي مشر ورور ښه ډېر تنګ کړم او بلا اخر مي ورته وژړل، ده بس هم دا یوه خبره کړه چې ښوونځي ته به دي تر دېوال ور اچوي، زه کوچنی وم، په هره خبره مي باور کاوه او ډاریدم، که تر دېوال مي ښوونځي ته ور واچوي زه به خوَږ سم، عموماً په ماشومانو ځان ګران وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونځي ته له رسيدلو سره سم مي په خپل پلار سترګي ولګيدې، هغه هم زما په ليدو خوشحالي احساس کړه په شونډو کښي يې وخندل او تر لاس يې ونيولم، ټولګي ته ننوتل ما وليدل چې يو ښوونکی زده کوونکو ته په درس ورکولو بوخت دی، پلار مي په دوئ سلام ووايه، ماشومان په خپلو ځايونو کښي نيغ ودريدل، ښوونکي هغوئ ته په قهرجنه لهجه وويل:

چي يو ښوونکی په ټولګي کښي ولاړ وي بل ښوونکي ته مه دريږئ.

زه پوه سوم چي ټولګي ته د ښوونکي په راتګ سره بايد ټول زده کوونکي پخپل ځای کښي د احترام لپاره ودريږي او دا کړنه يې د ښوونځي له ځانګړو اصولو څخه ده .

ښوونکی تردې وړاندي زه پيژنم، چي زمونږ د کلي د يو بل ملا امام زوی او اوريدلي مي وو چي په ولسوالۍ کښي د طالبانو قومندان هم دی، زما د سر په ويښتانو يې لاس راتېر کړ او په مخامخ لومړنۍ څوکۍ يې کښېنولم، پلار مي په شونډو کي وخندل او له ټولګي څخه ووت.

ښوونکي درس پيل کړ په ښه او بد يې نه پوهيدم، پټه خوله ناست وم کله چي ښوونکي درس تمام کړ، زه يې په مخ باند مي مچ کړم، او ماته يې وويل چي سبا به کتابونه، کتابچې او قلمونه هم درکړل شي، د دې خبرو په اوريدلو سره خوشحاله سوم ښوونکی ووت، د تره زوی مي چي د ټولګي د پای په څوکۍ ناست و، زما خواته راغی، د ځان او ټولګيوالو صفت يې راته کاوه، تر څو زه ډاډه ووسم او زړه مي تنګ نه سي.

د تفريح ترنګۍ ووهل شوه، ټول زده کوونکي د ښوونځي انګړ ته راووتل، له مشر ورور او د تره ځامنو سره مي پټيره مړۍ او شړومبې وخوړلې لوبې مو پيل کړې، د تفريح وخت ډېر ژر تمام سو، ښوونکو زده کوونکي د لښتو په زور ټولګيو ته دننه کړل، او يو ځل بيا درسونه پيل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ځل چي ټولګي ته ننوتل، هم هغه ښوونکی راغی په راتګ سره یې مو‌ږ په خپل ځایونو کښېنولو، سلام یې وکړ او مونږ ته یې د کښېناستلو وویل، ښوونکی په ځانګړې شوکی چي د توري تختې خواته نږدې ایښودل سوې وه کښېناست، لږ ځنډ یې د کتابچې پاڼې اړولې را اړولې، او توري تختې ته ودرېد، زده کوونکو ته یې وویل:

د رسم کتابچې راوکاږئ! ټولو زده کوونکو کتابچې را ویستلې، ښوونکی په رسم لیکلو بوخت سو، یوه ګلدانۍ یې رسم کړه په څو رنګه تباشیر یې رنګ کړه او بیا یې زده کوونکو ته د لیکلو امر وکړ، ښوونکی له ټولګي ووت، د ښوونکي په نشتون کي د زده کوونکو شور ماشور تر حوصلې پورته سو، چا رسم لیکلی وو چا ته نیم پاتي دی چي یو شوخ زده کوونکی د توري تختې مخي ته راغی، تخته یې پاکه کړه او له هم دې سره د زده کوونکو تر منځ جګړه پیل سوه نه پوهیږم کوم یو به وو چي د ټولګي له پای څخه یې یوه درنه څپلۍ راخطا کړه په څټ کښې یې وویشتم، ما وژړل، زده کوونکي ټول پخپلو ځایونو کښېناستل دوئ ډاریدل که ښوونکی راشي موږ به ټول ووهي چي ولي یې هم دا نوی زده کوونکی وهلی.

د چا مخ نوکاري او دچا په تباشیرو سپېره سوی، ترنګۍ ووهل سوه، نارې سوې، زده کوونکي له ټولګیو راووتل او کورونو ته رخصت شول، زه هم په داسي حال کي چي سلګۍ مي وهلې مشر ورور تر لاس ونیولم او د تره له ځامنو سره په ګډه د کور په لور وخوځیدلو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته له رسېدو سره سم ادې په دواړه مخ ښکل کړم، د ژړا علت يې وپوښتو، ما هم په ژړغوني حالت کښې ادې ته د ښوونځي لومړنۍ ورځ ټوله کيسه وکړه، په خپل ټيکري باندي يې اوښکي راوچي کړې، دا وخت مي پلار هم راغی، زما او نورو ورونو په سر يې لاس راتېر کړ، خور چي توده ډوډۍ يې په لاس کي د دالان په وره کي ولاړه وه او خندل يې، زموږ خور چي تر ټولو مشره ده ، له پلار سره يې ستړې مشې وکړه، لاسونه يې راووينځل، دسترخوان يې را وير کړ او ډوډۍ مو وخوړله، له غرمنۍ خوړلو وروسته د نور کله سره سم ټول ويده شول ماته به خوب نه راته کله چي به دوئ ټول ويده شول را پورته کيدم زمونږ کور د غره په لمن کښې دی، د پسرلي په موسم کښې به د کوچيانو ګاونډيان وو، د پسونو او اوښانو رمې به تېرېدلې غره ته به وختم ننداري به مي تر سترګو تېرولې، تر ټولو په زړه پوري ننداره يې هغه وه کله چي به ما کوچيانۍ پېغلي او انجونې په کاڼو ويشتلې، دوئ به خپل خوروړي سپي "چې لکۍ او غوږونه يي غوڅ کړل سوي وو" راپسې ښکارل، که څه هم زه به ورڅخه ډاريدم خو له دې ننداري مي ځانګړی خوند اخيست .

ما سپښين مهال چي پلار به مي د لمانځه لپاره جومات ته راووت زه به ژر خوني ته ننوتم، ځان به مي د خوب په پلمه واچوی، بيا چي کله به د کورنۍ غړي ,,ادې، خور او ورونه ،، راويښ شول، ورونو له ما څخه شکايت کاوه چي نن بيا نه يم ويده سوی او ټوله غرمه لمر ته ګرځيدلی يم ، د ادې تر ټولو ډېره اوسخته سزا دا وه چي زه بايد پرش سيوري ته ژر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوار او ګیلاسونه تیار کړم، دا کار باید ما کړی وای ځکه له یو مشر ورور پرته نور ټلور وروڼه تر ما کشران وو، کېدای سي ګیلاسونه مات کړي، خور به مي د ماسپښین د لمانځه تر ادا کولو وروسته سمدستي په چای پخولو پسي دالان ته ننوته .

ما ځیګر مهال چي د لمر سترګه به غره ته ورتېتېده د کوچیانو نندارې ته ورتلم یو لوښی به هم راسره وو، چي له مېږو او وزو څخه تازه لوشل شوي شیدې له کوچیانو څخه راوړم، ,, رمې به کیږدۍ ته راغلې، وري به یې د غره په بله لمن واړول کله چي به ټولي مېږي او وزې ولوشل سوې، بیا به یې وري او سېرلي ورته را پرېښودل، بغاري به سوې هر وري او سېرلي به خپله مور پسې غوښته ،، دا وخت یوازې زه نه اکثر کلیوال راتلل او له هم دې نندارې یې خوند اخیست.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تېرېدلې، په ښوونځي کښې یې کتابونه راکړل درسونه پیل شول، په ټولګي کښې د اکثر همزولو تر پام بد ورتلم ځکه چې زه په نګران ښوونکي ګران وم او نازولم یې .

یوه ورځ ښوونکي ټولو زده کوونکو ته وویل چې کتابونه په یو پوښ کې وګنډي تر څو شیري نشي، کور ته له راتګ سره مې ادې ته د ښوونکي خبره وکړه، ادې ډاډه کړم چې کتابونه به خامخا په یو پوښ کې راته ګنډي، نه پوهېږم څه وجه به وه یو علت یې دا هم وو چې زمونږ آنا(د ادې مور) ناروغه وه، تمامه ورځ به یې د هغې په خدمت کښې تېره کړه، سبا ورځ مې بیا ادې ته وریاده کړه چې کتابونه راته وګنډي خو تر څه پوري سره پاتې شول، بله ورځ چې ښوونځي ته ولاړم، ښوونکي د زده کوونکو کتابونه وکتل ټولو ګنډلي وو، زه او یو بل زده کوونکی چې کتابونه مو نه وو ګنډلي د توري تختې مخې ته یې را وغوښتل، په لښته پسې یې ولېږل، دواړه را ووتل دوري، دوري وګرځېدل کومه خاص لښته مو پیدا نه کړه بیرته ټولګي ته ورغلو او ښوونکي ته مو وویل :

_ لښته مو پیدا نه کړه !

ښوونکی په غصه سو او د ماتي څوکۍ دړه یې را کش کړه دومره یې ووهلو چې په دواړو یې پښې او لاسونه تک شنه کړل .

کور ته چې راغلم ادې ته مې ښه ډېر وژړل، سبا ته یې کتابونه په یو پوښ کې راته وګنډل، دا چې وهل مې تر مخ وخوړل له ادې زښته ګیلمن وم، په سبا چې ښوونځي ته ولاړم ښوونکی د کتابونو په لیدلو خوشحاله سو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکمرغه هغه بل همزولي هم ګنډلي وو، مونږ دواړو ته يې ښه ډېر نصيحت وکړ او د کتابونو په ارزښت يې خبر کړو .
هغه وويل:
_ کتاب د انسان شخصيت جوړوي او د يو ښه فکر درلودونکی انسان د ټولني لپاره ګټه ور شخص ګرځيدلی سي، د انساني ټولني د تکامل او لوړتيا لپاره اسماني دينونه او د بشر د تاريخ شخصيتونه د کتاب له لاري تلپاتي شوي دي، د بشري ټولني اړيکي هم د کتاب له پوښ سره پيا وړي او تړل شوي دي .
د نور کله په څېر نن هم په خپل وخت باندي کور ته راغلم او له معمول سره سم مي کورنۍ دنده وليکله، لوبو ته ووتم، ماخستن چي کله موږ ټول ډوډۍ خوړلو ته را ټول شو ادې مي پلار ته له مشر وروره شکايت وکړ او ورته وويل:
_ حکيم مي هيڅکله په اسانۍ سره خبره نه مني !
پلار مي يوه ګوله وچه مړۍ ور پورته کړه او د شړومبو غړپ يې پسي وکړ په ډکه خوله يې وويل:
_ ماشوم ته تعليم په ښوونځي کښي او تربيه يې بايد په کور کي ورکړل شي دا ځکه چي ماشومان په کور کښي لويانو ته ګوري او دهغوئ کړني له ځانه سره تکراروي .
يو بل غړپ يې وکړ ګوله يې زووله خبري يې اوږدې کړې:
_ تر تعليم تربيې ته ډېره اړتيا ده ډېر تعليم يوازي د کار وسيله ګرځېدلی شي، په ټولنه کښي بهترېني تربيې ته اړتيا ده، زه به يې پوه کړم، ته هم په خوږه لهجه ورسره خبري کوه او خوشحاله يې ساته .
ادې په ما بانديږغ کړ، او دخوب کولو يې راته وويل ځکه چي سهار به بيا په وخت نسم پورته کېدلی، زما پام سو چي مشر ورور مي لا وختي تللی ويده دی. ★★★.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی او شوخي دواړه سره ګډ وو، مستي مي کړه، د ژوند له هري شيبې مي خوند اخيست، خوشحاله وم، لمر خپلي نيمکښي وړانګې تازه په غرونو غوړولي وې، پروني باران ونو او بوټو ته لا سمسورتيا وربښله، لري پرتو هندارو پړق واهه، زه او پلار مي دښوونځي په لور وخوځېدل، ځادر يې ورټول کړ د رنو اوبو تر ويالې يې ټوپ کړ، شا ته يې راوکتل او ماته يې څو ډبري د اوبو په منځ کښي کتار کښېښودې، ورو، ورو مي الويزاند ګامونه اخيستل زړه نا زړه تر اوبو راتېر سوم، تر لاس يې ونيوم زما په تګ دواړه په ورو، ورو قدم رهي شو.

پلار مي وپوښتل:

_ کورنی دنده دي ليکلې ده؟

فکر مي وکړ پرون ورځ مي چي کورنی دنده نه وه ليکلې حتماً استاد ورته شکايت کړی دی بيا مي په اوچت ږغ چي پرونی پل پټ کړم وويل:

_ ليکلې مي ده څو پاڼې د حساب مضمون دنده يې راکړې وه ماخستن مي ستا تر راتګ مخکي بشپړه کړه او ويده سوم.

رښتيا مي هم ليکلې وه، پرون مي استاد په نه ليکلو وهلی وم، تا به ويل استاد مي تر شاه څارنه کوي ماخستن مي تر ټولو لومړی خپله کورنی دنده وليکله.

يوه شيبه مو د يو بل د بوټونو په ځرپا کښي غلي، غلي ګامونه واخيستل، د باسيکل ترنګی مي تر غوږ سوه، د پروني باران د خړو اوبو په ډنډ کښي يو سړی د سلام په ويلو زمونږ تر څنګ تېر سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مي خپل لاسي ساعت ته وکتل ګامونه يې ګړندي کړل لکه چي ناوخته وه ، زما په ماشوم ذهن کښي را پيل کېدونکې خبري په زړه کښي د ساتلو نه وې ومي ويل:

_ پلاره تا به هم ځان ته يو بايسکل اخيستی وای ښوونځي ته به دواړه ژر رسېدلی له کوره به هم دومره په وختي نه راوتل .

غلی شو لکه چي زما خبري ته يې ځواب نه درلود ، بيا يې هغه دوکان ته اشاره وکړه کوم چي ما کله هم په خلاص وره نه دی ليدلی .

وويل:

_ هغه زمونږ دوکان دی دا ځل چي د ښوونکو تنخوا راشي لږ سودا به پکښي واچوو ، د ښوونځي له ځانګړي وخت وروسته به پکښي ناسته کوم ته به هم راسره لګيا يې .

نوی نوم مي تر غوږ شو ، ماشومان په ژوند کښي هره ورځ له نويو نومونو او تجربو سره کرار ، کرار اشنا کيږي او د هغوئ په اړه پوښتني کوي .

ومي پوښتل:

_ تنخوا ! هغه څه شی وي؟

په داسي حال چي ګړندي ګامونه يې اخيستل، ځمکي ته تيټ سو ، د لاري په منځ کښي پرته ډبره را پورته او يو څنګ ته يې غوځاره کړه ويې ويل:

_ زوی جانه ! روپۍ در يادوم، هغه چي ماته يې په ښوونځي کښي د ښوونکي په توګه د دندي ترسره کولو په بدل کښي راکوي .

په چورتونو کښي تر ښوونځي ورسېدم، درس پيل شو ، زمونږ د دريم ټولګي نګران استاد په ختو ککړ کالي ټولګي ته راغی، ما فکر کاوه چيرته به د باران اوبو ته لويدلی وي .

د تنخوا ليدلو چرت راسره وو ،کرکۍ وټکيده پلار مي دی، هره ورځ چې به د درس وخت خلاص شو پلار به مي ماته راتله او زه به يې له ځان سره کورته راوستم، د ښوونځي له دروازې را ووتلو ، جيب ته يې لاس کړ څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنه او سره لوټونه يې وشمېرل بيرته يې په جيب کښي واچول ، زما په خوله کښي خبره نه تم کېده ومي ويل:

_ پلاره تنخوا دي واخيسته ؟

تر ډېره يې څه نه ويل لکه چي زما څخه يې دا خبره پټوله، بيا مي وپوښتل:

_ پلاره اوس به خپل دوکان ته سودا راوړې کنه ؟

اول يې څه نه ويل کله چي پوه شو ځواب ته يې داسي غلی يم لکه پيشو ، ويې ويل:

_ کمي يې راکړې، څو ګونۍ اوړه او غوړي به اوس کورته يوسو ، راتلونکې تنخوا چي واخلم که خير او ژوند وو ، دوکان ته به سودا راوړم .

د پلار بې وسي ورځي مي ماشوم زړه ته لاره وکړه په ذهن کښي مي ډول، ډول خبري را وګرځيدې، زړه نا زړه مي پلار ته له خولې ور ووتل:

_ پلاره زه چي دولسم ټولګی خلاص کړم ښوونکی به سم ته دي په خپله تنخوا کورته اوړه را وړه او زه به پخپله تنخوا دوکان ته سودا .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکایانو د راتګ اوازې سوې، او په ډېر لږ وخت کښې دا اوازه په حقیقت بدله سوه، د طالبانو په امر ټول ښوونکي او زده کوونکي یې د ولسوالۍ بازار ته وبلل او د طالبانو په حمایت یوه لویه غونډه وشوه، زه نه پوهیدم څوک ښه دي او څوک بد خو پلار به مې ویل که دا حکومت رنګ سي کیدای سي حالت بدل سي څنګه بدل سي دا یې هم نه راته ویل. پلار مې یو ماخستن چې راډیو ته یې غوږ نیولی، کرار ناست وو، زه له کړکۍ سره نژدې په خط لیکلو بوخت وم، ادې ته یې وویل:

_ حکومت بدل سو، امریکایان به واک "کرزي" ته وسپاري؛ ما ولیدل ادې توبې ایستلې او ډاریده چې کفار راباندې مسلط شول اوس به څه ډول حالت سي څه به کیږي یو خدای خبر.

د اوسني خبرونو په بنیاد د طالبانو حکومت د ۲۰۰۱ میلادي کال په پای کښې رنګ سو، واک د امریکایانو لخوا حامد کرزي ته ور وسپارل سو او درې کاله یې دوام وکړ.

د بیا ځلي ټاکنو لپاره کمپاین روان وو، که څه هم طالبانو ویره او ډار د خلکو په زړونو کښې ور اچولی وو، جوماتونو ته یې داسې پرچې رالیږلي وې چې که چا رایه واچوله ګوتې به یې غوڅې کړل شي، بیا هم لږ او ډېرو خلکو د رایې اچوني کارتونه واخیستل او د خپل هیواد مستقبل ته یې رایه ورکړه په دوه زره او څلورم میلادي کال کې د خلکو په رایه حامد کرزی واک ته ورسید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ چې د هم دې ولایت محترم والي صاحب له خپل پلاوي سره سیمې ته راغلی وو، مونږ د ښوونځي ټول زده کوونکي د مدیر او سر ښوونکي په امر د ښوونځي مخې ته د سړک دواړو غاړو چې لاسونه مو سره ورکړي وو کتار ودرول، د والي استقبال مو وکړ، څو دعسکرو او څو نور تور موټرونه په بیړه، بیړه تېر شول زما په شمول هیڅ یو زده کوونکی نه پوهیده چې والي به څرنګه ښکاریږي او څه دنده لري.

زما سره د خپل پلار د کړي ژمني غم وو، تل به مي هغه دوکان ته دوه سترګي نیولي وې کوم چې پلار راته ویلي وو، دا زموږ دوکان دی یو وخت به سودا ورته راوړو، دا هغه دوکان دی چې د طالبانو په وخت کي زما د پلار په شمول ټولو ښوونکو ته ورکړل شوی وو، او بلا اخره یوه ورځ داسي هم راغله چې پلار مي د سویډن کمیټې معاش اخیستی وو او دوکان ته یې سودا راوړه.

دا زما لپاره د خوښۍ ځای وو چې دوکان لرو، خو دا چې ادې به دوکان ته نه پرېښودم زور به یې راکاوه، موږ به کور ته اوبه له کاریز څخه راوړې،،چې زمونږ له کور سره یې تر منځ دوه غونډۍ وې،، کله نا کله یا که ووایم هره ورځ، تر لمانځه وروسته اوبه به مي راوړې، بیا تر سهارنۍ وروسته به چې اوبو ته ولاړم لاسي ریړۍ به مي د غونډۍ په سر پرېښوده او زه به دوکان ته وتښتېدم.

په کور کې په مور او پلار ګران وم همدارنګه په ښوونځي کښې هم په ټولو ښوونکو ګران وم، یوه ورځ چې ښوونځي ته د سویډن کمیټې غړي راغلي وو، د زده کوونکو تر منځ یې درسي سیالۍ ترسره کولې، زمونږ له ټولګي یو تن زه او یو بل زده کوونکی، بل ټولګي ته د سیالۍ لپاره وغوښتل شول زه او ملګری دواړه تکړه وو، ملګری مي د ټولګي اول نمبره او زه دوهم نمبره وم دا چې ولي دوهم نمبره وم او ولي اول نمبره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم له دې ملګري مي کرکه کېده او ما نه غوښتل مخ يې ووينم؛ سيالۍ
څو د رياضي سوالونه وو او بس کله چي سيالي زمونږ په ګټه پای ته
ورسيده، د سويډن کميټې غړو ماته په ډالۍ کښې يو قلم، کتابچه او
مجله راکړل، خو زما ملګري ته يې يوازي قلم او کتابچه ورکړل.
له ټولګيوالو سره مي مينه لرله او راته ګران وو، خو دا هيڅکله راته د
زغم نه وه چي يو زده کوونکی دي په درسونو کښي ترما مخکي او تکړه
وښودل سي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پینځم ټولګي کښې وم، د څلور نیمو میاشتنیو ازموینو ورځې وې نن مې د عقاید او ریاضي د مضمون ازموینه وه، پلار مې په ښوونځي کښې د عقاید مضمون استاد دی، د ریاضي مطالعه مې وکړه ډاډه وم په ازموینه کښې به کومه ستونزه ونلرم، دا وخت مې پلار په دوکان کښې پیتاوي ته ناست او زمونږ ټولګي ته د سوالونو په ترتیبولو بوخت دی، سوالونه یې چمتو کړل تر څرک مې ورکتل، د سوالونو پاڼه یې د خپلې یوې کتابچې په پاڼو کښې کېښوده او مسجد ته ولاړ ...

له ځایه پاڅیدم هم هغه د سوالونو پاڼه مې را واخیسته له ځان سره مې ټول سوالونه ولیکل، له کتاب څخه مې ځواب کړل، پاڼه مې د خپلو کتابونو سره یو ځای کښېښوده، اوس مې زړه ښه ارام وو، لوبو ته ووتم ټوله ورځ مې په لوبو تېره کړه ...

ښوونځي ته لاړم لومړی د ریاضي ازموینه وه، ازموینه مې ورکړه فکر کوم ټول سوالونه مې سم وو، د عقاید مضمون ازموینه پېل شوه، پلار مې زما په شمول ټولو ته سپیني پاڼې ورکړې، سوالونه یې وویل د ځوابولو لپاره یې وخت راکړ هر زده کوونکي په خپله پارچه کښې سترګې خښې کړې وې، د سوالونو په ځوابونو یې فکر کاوه، ما هم ځان غلی کړ له جیب څخه مې د حل شوي سوالونو پاڼه را ویسته لاندې مې په میز کې تر نظر لاندې کښېښوده، د سوالونو په ځوابولو بوخت سوم، دا به څنګه وایم چې څومره ویره راسره ده اوس به مې پلار ویني اوس به ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريم سوال مي حل کړ، څلورم هم ځواب شو، ټولي نهه پوښتني دي دا دی د پينځمي پوښتني په ځوابولو بوخت وم.

د تياري ځواب شوي پارچې څخه د سوالونو ځوابول څومره آسانه دي واه...

پلار مي څنګ ته راغی لکه چي ليدلی يې يم زړه مي ټکان پيل کړل، وجود مي پړک واخيست او دا دی ليدلی يې وم، تر غوږ يې کش کړم، پارچه يې راڅخه واخيسته د ټولګيوالو ترمخ يې څيري، څيري کړه، نيم تمام شوم داسي چي په خپل کميس کي له خپل ځانه پټيدمه، ټولګيوالو به دا خبر تر غوږ را تېروله، خپل پلار په نقل ونيو بيا به يې هم نمبرې پوره وي، دې خبرو به لا زور غوښت، په کور کښي به هم د پلار تر راتګ مخکي ويده کېدم دې لړۍ څو شپې دوام ونيو.

ازمويني خلاصي شوې، رخصتۍ شوې، کله چي بيا ځلي ښوونځي ته راغلم، هر شاګرد ستړګي د نتايجو ورځي ته نيولي وې، د څلور نيم مياشتنۍ ازمويني نتايج له څو شپو ځنډ وروسته زمونږ د ټولګي د نګران لخوا اعلان شوې، پلانکی کامياب،پلانکی ناکام، د ټولګي دوهم نمبره او د پلار نازولی زوی په ټولو مضمونو کښي ښې نمبرې وړي، خو په عقايد مضمون کښي مشروط دی.

له زده کړو سره مينه که زمونږ وه، تادو يې بيا زمونږ پلار ايښی وو او هر وخت به يې راته د درس ويلو وصيت کاوه، ښوونځي ته به د "معلم" مجله راتله، هر کله چي به دا مجله راغله پلار به مو کور ته هم راوړه، يوه ورځ مي ورته وويل چي دا کوم معلم دی پلاره چي ته يې مونږ ته مجله راوړې؟

وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ زویه دا د هر معلم مجله ده که زه ژوندی وم ته به درس و وایې او ستا مجله به نور معلمان کور ته وړي، کوشش وکړه چي درس ووایې تر څو ژوندی یم.

ما وپوښتل:

_ نو ته به چیرته ځې؟

راغبرګه یي کړه:

_ مرګ حق دی او حقیقت نه پټیږي، دا چي تاسو به ولي زما تر شتون پوري زده کړي کولای شئ په دې زه هم نه پوهیږم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو سهار چې ښوونځي ته روان وم، نور هلکان دد ې پر ځای چې ښوونځي ته ولاړ سي بيرته کورونو ته روان وو، زه د ې منظر حيران کړم د هلکانو په د ې خبره مي باور نه کاوه چې ,, ښوونځی تړل سوی ،، ځان مي تر ښوونځي پوري ورساوه، که ګورم په ښوونځي کي ډېر کم ښوونکي او زده کوونکي دي، په حيراني سره مي له خپل همزولي وپوښتل:

ـ څه کيسه ده آيا دا رښتيا ده چې ښوونځی تړل سوی که دا رښتيا وي نو ولي تړل سوی؟

زما همزولي چې سترګي يې له اوښکو ډکي وې ,, او زه پوه سوم چې د اوښکو او ژړا لامل يې هم دا د ښوونځي تړل دي ،، راته وويل:

ـ مونږ نه پوهيږو ښوونځی ولي تړل سوی خو دا چې سرښوونکي صاحب مونږ ته پخپله وينا کي پرته له د ې چې څه ووايي وژړل د ټولو زده کوونکو اوښکي يې و بهولې.

زه د ښوونځي اداري ته ننوتم، ما وليدل چې په مخامخ څوکۍ مي پلار هم ناست دی، زه کوم بل ښوونکي وتړټلم او له اداري يې را وشړلم، کله چې زه بيرته ناهيلی را ووتم، همزولو راپسي وخندل چې ماته يې ډېر زور راکړ...

د اداري ور ه ته ناهيلی ولاړ وم، چې تحويلدار راغی او زه يې وپوښتلم چې ولي دلته ولاړ يم؟

ما هيڅ نه وويل، هغه تر لاس ونيوم او له ځان سره يې اداري ته د ننه کړم، دا ځل چې اداري ته ننوتم سرښوونکي چې وليدم ژړلي مې دي او سلګۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهم خپل څنګ ته کېښېنولم، یو بسکټ او نیم ګیلاس چای یې راوا چول، زه د پیالې تر سرېدو پورې په تمه وم چې یو تن ښوونکي پخپلو خبرو کې وویل:

_ طالبان څه غواړي چې ښوونځي یې وتړل؟

له هم دې خبرې سره زما هغه پوښتنه هم ځواب سوه چې ښوونځی ولې تړل سوی، ښوونکي خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ ښوونځی د ماشومانو راتلونکی روښانه کوي، له تیارو څخه مو رڼا ته راباسي که ښوونځی وتړل سي دا ماشومان چې زمونږ د هیواد راتلونکی دی ړانده او کاڼه به لوی سي.

هیڅا څه نه ویل لکه ټول ښوونکي چې ملامت وي کله چې ښوونکي خبرې پای ته ورسولې، ټولو ښوونکو او سرښوونکي په دې موافقه وکړه چې سبا به د ولایت تر مقام پورې یو لوی لاریون کوي ترڅو د طالبانو له لوري تړل شوي ښوونځي ژر، تر ژره پرانیستل سي.

لاریون ته د ښوونځي په انګړ کې ښوونکي او زده کوونکي راټول شول، د لاریون له اجنډا سره سم لومړی یې د ولسوالي بازار ټول دوکانونه وتړل او بیا ورپسې د ولایت په لور وخوځېدل، د لارې په اوږدو کې ټول دوکانونه وتړل شول، ولایت ته له رسېدو سره سم د ولایت امنیتي کسانو د لاریون مخه ونیوه او دې ته یې نه پرېښودل چې لاریون کوونکي د مرکز بازار ته ننوځي له ډېر مقاومت سره، سره لاریون کوونکي ولایت مقام ته په رسېدو بریالي نه شول او نه یې هم کوم چا ږغ ته غوږ وګراوه.

تر ماځیګر وړاندې لکه سکروټې چې سړې سي کراره، کراري سوه، لاریون کوونکي ټول خپلو کورونو ته ستانه شول، په دوهمه ورځ بیا لاریون د ښوونځي له انګړ څخه پیل سو دا ځل یې د ولسوالي بازار تر تړلو وروسته د لاریون مخ ولسوالۍ ته وګرځېد، کله چې لاریون کوونکي د ولسوالۍ دروازې ته نژدې شول، د ولسوالۍ عسکرو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاریون کوونکو ډزي وکړې چي په پایله کښې پینځه تنه ځوان زده کوونکي ټپیان شول، دا چیغه مو هم په مری کښې بنده پاتي سوه.

له هغه وروسته چي د حکومت په وړاندي د خلکو چیغو کومه ګټه و نه مونده، قومي مشران د طالبانو له ډلي سره کښېناستل، ښوونځي یې پرانیستل او درسونه پیل شول، د طالبانو له غوښتني سره سم د لیسې او متوسطي دورې زده کوونکو او ټولو ښوونکو به ښوونځي ته پټکي(لونګۍ) په سر کول که د چا به خولۍ وه، وهل ټکول به وو او له ښوونځي څخه شړل.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حامد کرزي له راتګ سره په هیواد کښي د بیار غوني کارونه پیل سوي وو، زموږ د ښوونځي په ودانۍ، په بازار کي په روغتون او هم دا رنګه د عمومي سړک په جوړولو هم کار روان وو،د ښوونځي تر پرانیستلو څو ورځي وروسته په درسي ساعت کي د ښوونځي انګړ عسکرو واخیست، او په منډه، منډه یې څلور واړه کونجونه او هغه ځای چي ماتي څوکۍ او میزونه به پراته وو وکتل، د امنیتي کسانو له خولې په ښوونځي کي د باردو پټنځای دی او وسله پکښي ساتله کېږي، خو پیدا یې نه کړه او نه هم داسي څه وو، څنګه چي دوئ فکر کاوه.

نه پوهیږم ولي چي ښوونځی له ترلو وروسته پرانیستل سو، زړه به مي نه ورته ښایي ښوونځی لکه دجنګ میدان یا د مورچې غوندي ګرځیدلی وو.

یو ماځیګر باران پیل وکړ، جومات ته هم نه ولاړم، ماښام مي ډوډۍ وخوړله، کتابچه مي راوخیسته د کورنۍ دندي په لیکلو بوخت وم، په کتابچه مي پرله پسې څاڅکي ولګیدل، له پاسه خونه راباندي څڅېده، کتابچه او کتابونه مي په بکسه کي کېښودل، په خپل ځای کښي پرېوتم، مورکۍ څڅوبي ته یو لوښی کېښود، ټک، ټک یې خوب ته نه پرېښودم، کورنۍ دنده مي هم پوره نه ولیکله زړه مي ښه دی سبا به هم ټوله ورځ باران اوري ښوونځي ته به نه ځم ، کله، کله دا فکر هم کوم که باران تیز شي خونه به را ړنګه شي مونږ ټول به مړه شو، بیا مي ویل که مورکۍ، پلار، وروڼه ټول مړه شي زه پاته شم چیرته به ځم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته به مي ډاډ ورکړ د ماما کره به یم د ماشومتوب او خام عقل پاخه فکرونو به له ځانه سره واخیستم، خوب وړی وم لږ ځنډ لا نه وو وتلی باران تیز شي، تالنده او توپان ورسره وي زمونږ د غوا کوډله ړنګه شي، پلار مي ور وځي، باد او باران دومره تیز وي چي یو قدم لار نه لیدل کیږي، توره تیاره جوړه وه، د بریښنا له رڼا سره به د کوډلي ړنګ دیوال ښکاره شو، د غوا رمباړي به مي تر غوږ سوې، باد په انګړ کښي د ولاړي وني له ښاخونو سره شپیلۍ ته زور ورکړ قیامت شو، زمونږ خونه هم راباندي ړنګه سوه چیغي مي کړې په خپلو چیغو راویښ سوم، د باران ځاځکو ټوله شپه کړکۍ را ټکوله ، سهار چي د ښوونځي وخت رانژدې شو باران کرار، کرار ودرید ، زړه نا زړه ښوونځي ته روان سوم.

کله چي بازار ته ورسیدم د ډزو ږغونه مي تر غوږ شول چي ور نژدې سوم ما ولیدل هغه عسکر چي د عمومي سړک د جوړولو له کمپنۍ سره د ساتونکو دنده لري په ډک بازار کي ډزي کوي، په غوږونو کي مي ګوتي ونیوې او دخپل دوکان پر لور مي منډه کړه، مشر ورور مي چي تر میز لاندي سر ټیټ نیولی ناست وو، زه یې هم له ځانه سره کښېنولم، لږ شیبه وروسته ډزي کراري سوې را ووتل، په ټول بازار کي چوپه چوپتیا جوړه وه، یوازي هم دا عسکر یوه بله خوا ګرځیدل،ما غوښتل ښوونځي ته ولاړ سم، تر ځلور لاري لا نه وم رسېدلی چي ځلور پینځه تنه دوکانداران په مخه راغلل یو تن چي مخ او جامې یې په وینو لړلي وې تر لاس یې نیولی وو، زه یې منع کړم او له نیمی لاري بیرته راوګرځیدم، په بازار کي د وحشت ننداره وه، په ډېر لږ ځنډ کي ټول دوکانونه وتړل شول، خلک کورونو ته ولاړل.

ماخستن مي پلار په هم دې اړه له ادې سره خبري کولې چي اوس نو زموږ خور چي تر ټولو مشره ده پېغله سوې پلار مو غوښتل چي هغې ته باید پخپل ژوند د ژوند ملګری پیدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خبرو کي ور ولويدم او د بازار د جګړې په اړه مي ور ياده کړه، پلار مي وويل:

_ زوى نه پوهيږم څه کيسه به وه، په جومات کي خبر سوم چي دري، څلور دوکانداران ټپيان شوي دي او هم دا رنګه د ډېرو دوکانونو شيشې هم ماتي دي .

هره ورځ به جرګې تلې او راتلې د قسمت برخي دي، زموږ خور يې نژدې خپل د اکا زوى ګلاب ته ورکړه .

دلته چي څومره شپې او ورځي تېريدلې د پلار ناروغي ورځ تر بلي لا پسې زياتيدله، ډاکترانو به شل کيسې ترې جوړولې، حقيقت څه وو په دې هيڅ نه پوهيدل يا يې هم مونږ ته نه ويل، څو مياشتي پرلپسې تيري شوې خو د پلار ناروغی هم هغسي پسې زياتيده، له خبرو کولو هم ولويد، د ولايت په روغتون کښي مو بستر کړ، کوم مثبت بدلون يې په ژوند کښي نه راغی .

کومه شپه چي پلار مو د سختي ناروغی له امله په روغتون کي بستر وو، ادې هم ورسره وه، مونږ په کور کښي يوازي پاتي وو، په ولسوالی د وسله والو طالبانو لخوا بريد وشو او تر سپيدو يې دوام وکړ.

سهار ناوخته چي زه روغتون ته ورغلم ادې راته ژړل او ويل يې زما د کور انديښنه ده، پرلپسې يې د کور او ماشومانو پوښتنه کوله، چي هر څومره مي ډاډ ورکاوه زړه يې نه منل .

ما چي کله د عسکرو په وينو لړلي جسدونه وليدل، حالت مي خراب سو په زړه مي اوبه را اوښتې، دا وخت يو بل نظامي موټر د روغتون مخکي ودريده او يو عسکر چي جامې يې په وينو لړلي وې راښکته کړ، په سخت ټپي حالت کي يې روغتون ته دننه راوړ، ادې مي تر لاس ونيوه، په مړاوو قدمونو د پلار بستر خوني ته ننوتلو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځو ډاکترانو ټیم بستر خوني ته راغی او ژر، ژر یې د ناروغانو درملنه وکړه، هغه ناروغان چي صحت یې تر پخوا ښه وو زما د پلار په شمول ټول رخصت کړل، تر څو د ټپیانو لپاره بسترونه خالي شي، پلار ته یې په یوه پرچۍ باندي درمل ولیکل او د صحت ډاډ یې ورکړ، د روغتون خدمتګاري سیروم له پایې ایسته کړ او هغه پایه چي سیروم ورباندې ځوړند وو، په بیړه، بیړه له ځانه سره یووړه.

زه د خدمتګاري عطرو واخیستم چي د سینځلي بوئ یې راته، په بستر خونه کښي د درملو بوئ ورک سو، فضا د سینځلي خوشبویي ونیوه.

له روغتون څخه کور ته راغلل، د پلار صحت کوم مثبت بدلون نه راوړ، د خدای په تمه مو شپې تېرولې، د علاج لپاره یې چي څومره پیسې ډاکترانو غوښتې زمونږ په وس پوره نه وې، مګر مونږ بیا هم هڅه وکړه دوري، دوري مو ډاکترانو ته ووړ او راوړ.

له هم دې سره، سره پلار به مي په ناروغۍ کښي هم جومات ته ورته او لمونځ به یې په جمع ادا کاوه، یوه شپه ناوخته د موټر هارن ووهل سو کله چي مونږ ور ووتل زمونږ د پلار د مقتدیانو موټر وو، په داسي حالت کښي یې پلارجان له موټر څخه راښکته کړ چي په دوو کسانو یې نیولی وو مونږ چیغي کړې.

چې رانژدې شول مقتدیانو یې مونږ ته ډاډ راکاوه او ویل یې:

_ ستاسو پلار بیخي ښه دی، اندېښنه مه کوئ.

زه ژر تر دوئ مخکي سوم، ورونه مي ورته خلاص کړل، پلارجان یې خوني ته دننه راوړ او په کټ باندي یې څملاوه، مقتدیان یې پرته له دې چي یوه شیبه د ساه اخیستلو لپاره کښېني یا څه وخوري بیرته خپل کور ته روان شول، دا وخت زه ویده سوی وم نه پوهیږم چي پلار جان به مي داشپه څنګه تېره کړې وي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځي وروسته مو پلار د هغه د مقتديانو په مرسته او همکاري باندي د پاکستان لاهور ښار ته په درملنه پسې ولېږو، مشر ورور مي او کشر تره ورسره ملګري شول، زه ادې، خور او څلور واړه وروڼه په کور کي د خدای تمعي ته لکه يتيمان پاتي شول، د پلار بيرته راتګ او روغ صحت ته مو دعاګاني کولې، دلته په سيمه کښي د نا امنۍ پيښي هم زياتي شوي وې، د پرونۍ ورځ د ماين چاودني پېښه چي د ولسوالي بازار ته نژدې د سړک له غاړي سره په امنيتي کسانو ور چاودلی د سيمي ټول خلک نا ارامه کړي وو، که به يوه شيبه چيرته ناوخته سوم د ادې د زړه به توره ټکا وه، ځمکي به ارام ته نه پرېښوده، تر هغه وخت پوري به په خپل ځای کښي ګرده ګرځيدله چي زه به کور ته را ورسيدم، زړه به يې تسل سو، چي په ما به يې زړه تسل سو بيا به يې په مشر زوی او خاوند پسې زړه وخوت، هغوئ به کله راځي، چيرته به وي او څه وړ به وي هيڅ يې له حاله خبر نه وو.
شپې او ورځي تېريدلې يوه ورځ مي د تره تليفون راغی او دا خبره يې وکړه چي مونږ درځو او پلار جان به دي خپله خور هم چي په لاهور ښار کي واده ده له ځانه سره د څو شپو په مخه وطن ته راولي.
روژې ته يو څو شپې او ورځي پاتي وې چي د نن ورځي په اوږدو کښي بايد پلار او ... مي را ورسيږي ځکه راته ويلي يې وو چي در روانيږو، تر ماځيګر ناوخته پوري ورته انتظار وو هيڅ حال يې نه راغی، انتظار لکه خرابه ګړۍ شيبه تر شيبې نه تېريږي، ماښام ناوخته د پلار، ورور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره په شمول دواړه تروري، دوئ هم راغلې، له یوې ترور خو وار له مخه خبر وم چې راځي به، دا چې په وانه کښي واده شوې ترور هم راغله خوشحالي، مو یوه په دوه سوې، پلار مي تر پخوا ډېر ښه سوی، رنګ یې تازه وو، دومره هم ښه نه وو څومره چې باید وای، د ناوختی علت یې د غزني او مرکز ښرني په لویه لاره هغه نیښته وه چې د امنیتي کسانو سره د دولت او خلکو دمخالفینو لخوا رامنځ ته شوې وه، تروري، به تل د هغو عسکرو میړانه ستایله چې دوئ یې د نیښتي له ډګره روغ رمټ را ایستلي وو .

د روژې هر ماښام اختر وي دا یوه عامه خبره ده، رښتیا هم د دې ټولو په راتګ سره زمونږ د روژې هر ماښام اختر، اختر سو . خو یو ماښام دا اختر په ماتم بدل سو ، داسي یو ماتم چې نژدې ټول کلی له خفګانه پټه خوله سو ، هیچا څه نه وویل چوپه، چوپتیا سوه .

ماځیګر مهال چې په بازار کي ګڼه ګوڼه جوړه وه، هرچا غوښتل تر بل هر سړي ژر د روژه مات لپاره توکي راونیسي او ځانونه کورونو ته ورسوي، یو پاکټ خرماوي مي واخیستې که ګورم تر شاه مي مشر ماما ولاړ دی، زما په لیدو یې وخندل، نه پوهیږم څه به یې په زړه کي ور ګرځېدلي وي، لږ روان سو او شاته یې راوکتل ویې ویل:

_ خوریی جانه ! راځه زما سره په موټر کي ولاړ سه درباندي ناوخته کیږي .

ورته و مي ویل:

_ زما سره بایسکل دی او زه غواړم پخپله ولاړ سم.

بایسکل ته مي پام سو ، هوا یې کمه کړې وه، نژدې د مستري دوکان ته ور وګرځیدم، ترڅو سایکل ته هوا ورکړم، ماما پرته له دې چې نور څه ووایي موټر ته پورته او د کور په لور روان سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه چې کور ته رسیدم، اذان په لاره کې راباندې وشو روژه مې په خوله وه کور ته لا نه وم رسېدلی ، د ماما کورته له نژدې کېدو سره سم مې ژړا تر غوږ سوه دا د یو تن ژړا نه وه ډلیزه ژړا وه، پښه نیولی سوم د دې لپاره چې پوه سم څوک او ولې ژاړي خو له چا څخه مې د پوښتنې کولو جرئت نه درلود، کرار، کرار د کور په لور وخوځېدم، په کور کې هیڅوک نه وو یوازې پلار او خور مې د چوترې په ژۍ ناست دې ادې او تروری دوئ نه وې، پلار مې وپوښتل:

_ ماما دې؟ او تر دې زیات یې هیڅ نه وویل

د بیا، بیا په پوښتنې سره د خور له خولې خبر سوم چې ماما مې وسلوالو ویشتلی، په هم دې وخت کښې مې مشر ورور هم راغی، پرته له دې چې مونږ څه وواېو هغه وویل:

_ ماما زخمي دی او یوازې یوه پښه یې لګېدلې ده ، ژر به ښه سي او کور ته به یې راوړي .

مشر ماما زمونږ د پلار ستره هیله وه دهغه باور و که چیرته زه ړومبی سم په کورنۍ او ځامنو به مې اول خدای بیا دی پام کوي، د ماما د نوي واده لسمه شپه وه او دا یې دوهم واده وو، ما کله هم د خپل پلار په سترګو کې اوښکي نه وې لیدلي، هغه به همېشه زموږ حوصله لوړه ساتله، له ژوند سره د مبارزې درس به یې راکاوه، ځني وخت انسان دومره مایوسه سي چې د امیدونو ټول تارونه یې وشلیږي، دا به کوم وخت وي دا هر څوک تجربه کولای شي او داسي وخت په انسان له ډېر سخت توپان وروسته راځي، داسي توپان چې د زړه ښار ټول په یو وحشتناک منظر بدل کړي، ناهیلي که څه هم پکار نه ده خو د کوم درد څړیکي چې د زغم له دایرې ووځي نارینه هم ژاړي .

د پلار په سترګو کې مې اوښکې ډنډ ولیدې، نور یې ما سترګو ته کتلی نه شول، اوس مې هم یاد ته نه راځي هغه ماښام به زموږ په کور کې کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا روژه ماته کړې وي او که نه، که یې ماته کړې هم وي نو پخپلو او ښکو به یې ماته کړې وي .

د شپې تر ناوخته پورې زمونږ د خونې څراغ بلیده، زه، پلار او خور مې د چوترې په هغه ژۍ ناست وو چې د ماما دوئ کور را ښکاریده، کله، کله به څوک را ووتل او د بتۍ رڼا به یې ګرځوله، فکر کوم لاره یې څارله، شپه د ویر په تور څادر کې نغښتې تېره سوه، سهار وختي له جومات څخه د ماما د مړینې اعلان خپور سو او زمونږ ټولو د هیلو مراندې یې وشکولې.

جنازه وشوه، ځوانیمرګ شهید خاورو ته ورو سپارل سو ، د خلکو له خبرو پوهیدم چې ماما مې طالبانو دولت ته د جاسوسۍ په تور وژلی، هر څه خفه او مرور ښکاریدل، زمونږ په کور کې پروني ماښام ته جوش سوی چای په کړکۍ کې لا اوس هم ایښی وو ، کړکۍ مې په درز رابنده کړه، وره ته مې قلف واچول، د کور سپی په خپل غار کې کرار پروت وو نن یې نه غپل فکر کوم خبر سوی او زمونږ غم یې احساس کړی وو ، میږو ته مې اوبه او وابښه واچول، نن په کور کې له ما پرته بل هیڅوک نه وو ، خورکۍ هم د ماما کره تللې وه، چوپه چوپتیا جوړه وه، شمال له ونو او بوټو سره ساړه اسویلي ایستل، نن یې د مینې او خوښۍ په ځوږ سره شپېلۍ نه غږوله، ورو ، ورو په مړاو قدمونو د جومات په لور روان سوم چیرته چې د ماما فاتحه اخیستل کیده.

کله چې جومات ته ورسیدم و مې لیدل ډېر خپل او نا بلده خلک ناست دي، ملاصاحب د قران ایاتونه په جهر لوستل، له وره سره نژدې کښیناستم، مخامخ مې سترګې پخپل پلار ولګیدې په خړبخون څادر کښې نغښتی او د پټکي ول یې په تندي راښویدلی ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قرات له لوستلو وروسته دعا وسوه، هغه کسان تر وره لا نه وو وتلي چي څو نور کسان هم فاتحې ته راغلل زه د باندي راووتم، د جومات له دېوال سره غلی ودریدم، د هغه دوو کسانو خبري مي اوريدلې چي د جومات په چوتره کښني يې لمر ته پښې غځولي وې دوئ په پرونۍ پيښه کې له يو بل سره ږغيدل، د کاکا زوی خپل ملګري ته کيسه کړه:

_ د ماځيګر او ماښام تر منځ دوه وسلوال کسان چي مخونه يې پټ وو د جومات مخي ته راغلل او تر ډېره پوري يې هلته انتظار کاوه، د جومات مخي ته ډېر کليوال را ټول شوي وو، ماښام اذان ته لا لږ وخت پاتي وو چي "محمدشاه" د بازار له خوا په خپل موټر کښني راغی، وسلوال ور مخي ته شول او نوموړی يې له موټر څخه راښکته کړ، هغه چي څومره هم مزاحمت وکړ د وسلې مزاحمت يې نه شو کولای، کليوال يې ننداري ته ولاړ وو هيچا وسلوالو ته مزاحمت و نه کړ، له موقعې په استفادې سره يې په محمد شاه ډزې وکړې او هغه يې وويشت، وسلوال وتښتېدل له ډزو وروسته کليوال د پيښي ځای ته ورغلل او نوموړی يې پخپل موټر کي واچاوه، او د ښرني مرکزي روغتون ته يې يوور، دوئ فکر کاوه ګوندي بچ سي لا ژوندی وي په لاره کښني په موټر باندي يو ځل بيا ډزي شوې، دا چي موټر په تيز رفتار کښني وو اوښتی، د ملاصاحب زوم، ملګری يې په خبره کښني ور ولويده وويل:

_ کوم ملا صاحب!؟

د کاکا زوی مي ماته ګوته ونيوه او ويې ويل:

_ د هغه اخښی يادوم ګلاب! هغه هم زخمي دی ځکه چي روغتون ته د تګ په وخت موټر کي ورسره وو .

زما پر زړه لکه د ستنو وار چي وشو، وارخطا سوم او د کاکا له زويه مي پوښتنه وکړه:

_ کوم ګلاب ! ته رښتيا وايې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې ويل:

_ ستاسې زوم ګلاب ...

نورما هيڅ نه وويل پټه خوله له جوماته کور ته راروان سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماخستن له لمانځه وروسته په کور کښې د چای څښلو پر وخت پلار ناهیلی ښکاریده ځکه چې دی هم د ګلاب له تېښې کېدو خبر سوی وو، دا وخت ما د خورکۍ سترګو ته کتل، په سترګو کښې یې بې وسي ښکاریده، چوپتیا یې د درد احساس راکاوه.

پلار مې د تراویح لمانځه ته نور د تګ نه وو، او نه یې هم په وجود کې دومره طاقت پاتې وو چې شل رکعته تروایح په جمع سره ادا کړي، د امامت دغه درونډ مسؤلیت چې نور زما د پلار په وس پوره نه و له مقتدیانو سره یې د صلاح او مشوري وروسته په دې موافقه وکړه چې هغوئ باید کوم بل امام ونیسي ترڅو د روژې په بختوره میاشت کې د تراویح لمونځ په جمع سره ادا کړي؛ زمونږ د اکا زوی چې ملا هم دی او په هم دې ورځو کښې یې کوم چیرته امامت نه کاوه خو زمونږ د پلار سره د همکاري په پاریې د نوموړي جومات مسؤلیت پخپله غاړه واخیست.

زه به سهار وختي دیني مدرسې ته تلم او له هغه وروسته به بیا دوکان ته راتلم دا چې ښوونځي رخصت وو ټوله ورځ به په دوکان کې وم، څه چې به مې په قسمت وي خدای را رسولې، د دوکان الماری خالي، خالي ښکاریدلې، څو د صابون او شیمپو پاکټونه، د ګوتو په شمار بیسکوټونه، کتابچې او قلمونه، د بورې او چایو بوجۍ هم دوه برخې خالي وې، له دوکانه شی تمامېدل، کمېدل، مونږ ټولو کشرانو وروڼو اختر ته جامې وګنډلې، د مشر ورور مې اختر ته جامې نه وې د اختر په ورځ یې وینځل شوي جامې اغوستي وې، د تیرو اخترونو په څېر یې نوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوټونه او واسکټ هم نه وو اخیستي، ځکه څومره پیسې چي وې هغه ټولي د پلار په درملنه ولاړې، دا لړ او ډېر دوکان بنه وو، چي د کور خرڅ یې تر یوې اندازې پوري نیولی وو.
د اکا زوی ته چي زمونږ د پلار د امامت مسؤلیت یې په غاړه اخیستی وو، مقتدیانو ده ته اختر مبارکۍ او زمونږ د پلار لپاره یې د سرسایې روپۍ ورکړې وې ټولي له ځانه سره کېښودلې؛ زمونږ پلار که څه هم هیڅ نه ویل خو مقتدیان یې ددې پیسو په طلب پسي څو واره ورغلل، او زمونږ بې وسي یې ورته بیانوله، خو هغه دهیچا عذر او زارۍ و نه منلې او دا یې خپل حق ګاڼه.
ګلاب لومړی په مرکز بنرنه او بیا د کابل په کوم روغتون کي بستر سو، د اکا ځامن یې د روژې په ورستیو کي کورته راغلل او هغه یې په روغتون کي پرېښود، د ګلاب اخښی چي خبر سو له هم دې ځایه په منډه ورغی، ډاکترانو د ګلاب لاس ته چي د موټر اوښتو په وخت کي ټپي سوی وو، کومه خاص توجه نه ورکوله ځکه د نورو خلکو په څېر یې واسطې او پیسې نه درلودې چي د ډاکترانو ضمیر یې اخیستی وای، بلاآخره یې ځواب ورکړ او له روغتونه یې رخصت کړ، اخښي یې په پېښور کي د ګلاب له ماماګانو سره اړیکه ونیوه او نوموړی یې د پېښور تر روغتون پوري ورساوه؛ یوه میاشت په کابل او بیا څلرویشت ساعته وروسته کله چي یې د ګلاب لاس معاینه کړ د جوړېدو نه وو، ځکه چي د ډېر ځنډ له تېردو سره یې د هډوکي کینسر پیدا کړی او له څنګل یې متې ته رسېدلی.
ډاکترانو کومه بله لاره نه لرله او هم دا یوه خبره یې کړه:
باید لاس یې غوځ شي، که لاس یې غوځ نشي میکروب به یې ټول وجود ونیسي، چي بیا یې د بنه کېدو هیڅ تمه نشي کیدای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلآخره همداسي وشول په هم هغه ماخستن یې د بې هوښۍ څو ستني ورکړې او د ګلاب لاس یې غوځ کړ .
د ګلاب لاس پرې کېدل او د دې درد زغمل زما د پلار تر وسه تېره خبره وه، مګر دا چې صبر او حوصله یې لرله، دا درد یې د خدای ج له لوري په ژوند کښې یوه ډېره سخته ازموینه بلله ، ما له خپل پلار څخه اورېدلي وو چې خلکو ته به یې ویل:
زما دواړه لونې ,,چې یوه یې زمونږ ناسکه خور وه ،، خواري سوې که څه هم دغه اوسنۍ لور مي خاوند لري او لا ژوندی دی خو د ټولو عمر به محتاجه وي .
زمونږ د پلار پخوانۍ میرمنه چې زما نه په یاد کیږي او یوازي همدا لور یې ده چې د ځوانیمرګ ماما ښځه وه پېژنم او لیدلې مي ده .
یو ماځیګر چې له دوکانه کورته تلم تر پرون مي ګامونه ګړندي وو په ځان نه پوهیدم خو لکه چې څه ته مي اندیښنه وي کورته په رسېدو مي څپلۍ له پښو ویستې مور مي په وره کي ولاړه وه څراغ او بخار دیګ یې لاس کښې نیولی الویزانده وویل:
_ پلار دي ویل نن شپه به په هدیره کي تېره وو .
سترګو ته مي مړي نېغ ، نېغ کېدل کله کله به په دې خپل سوچ کي مړ شوم په قبر کي به ماران را باندي را غونډ وو ،ځکه هر د جمعې ماښام له لمانځه وروسته به د جومات ملا امام د قبر او له شپه بیانوله، زما په ذهن کي هم هغه صحنې ګرځېدلې، تش هډوکی به پاتي سوم، بیا مي پر زړه پښې کېښودې او ادې ته مي وویل:
_ کومې هدیرې ته؟
_ حاځي بابا ته ځو ښه دي لیدلی! هغه چې پلار دي ویل زمونږ نیکه دی، موږ او تاسي یې د کرامات اوریدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې شپه زمونږ کورنۍ هلته د هم دې زيارت په دالان کې تېره کړه د بابا په مخ کې مو رب تعالیٰ ج له دربار څخه دعا غوښته تر څو مې پلار د روغ صحت ښتن شي , ,مونږ هغه شپه نه هم شمعې روښانه کړې او نه مو کوم ميخ د زيارت په لرګو وهلی پلار مې ويل دا کار ناروا او ښه نه دی له دې کاره پرهيز وکړئ که څه هم هلته ډېرې شمعې د روښانه کولو لپاره ايښودل سوې وې ،، په ژوند دهديرې شپه درنه وې ما هيڅ ډار احساس نه کړ په بې غمه خوب ويده شوی وم، په هم دې شپه مې يو سړی په خوب وليد چې د هديرې په منځ کې پر مصله ولاړ دی لمونځ کوي، سهار چې کورته راغلو پلار ته مې د خوب ښبې وښودې هغه ووې چې دا به دې حتماً حاځي بابا په خوب ليدلی وي ګوندي خدای ج مې روغ کړي، ښه وو څو مياشتې، شپې او ورځې يې تر پخوا صحت ښه سو خو هغه چې مرې د ګور شپه په کور نه تېروي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماما تر مړيني وروسته زمونږ پلار هم د يو ډول انديښنې ښکار سو ، له ماما سره مو د پلار ناسته ولاړه د يوې ښې ملګرتيا په بنياد وه، په حقيقت کي دوئ يو بل ته ډېر ګران وو؛ تل به يې رازونه سره شريکول، د يو بل له ستونزو سره، سره به يې د هيواد او خلکو د ستونزو په اړه هم خبري کولې، د هغه له تګ وروسته مو د پلار ناروغي ورځ تر بلي لا پسې زياتيدله، جسمي او ذهني قوت يې بايللی وو، يوه ورځ چي ادې د لږ ځنډ لپاره زمونږ د انا تر کوره تللې وه، او مونږ هم پخپلو کارونو پسې بازار او ښوونځي ته وتلي وو هيڅوک په کور نه وو کله چې ماښام کور ته راغلم دا وخت ادې هم په ډېره تلوار سره کور ته راغله تر څو د خپل خاوند (زمونږ د پلار) احوال واخلي، که ګورم پلار مي ژړل او په ژړا کښې هم دا لنډۍ تکراروله ...

په اوداسه لمونځ مي قضاء کړ

نوی مين وم په ديدن نه مړيدمه

نه پوهيږم ولي يې د ماځيګر لمونځ قضاء کړی وو، يوازي دومره پوه سوم چي ادې ته يې ويل د ماځيګر لمونځ مي په اوداسه راڅخه قضاء سو.

زما تبه وه کور ته له رارسېدو سره سم په خپل ځای کښې وغځيدم، بدن مي لړزيده، يخ، يخ مي کېده، سږې تبې نيولی وم، ادې راته ګولۍ راکړې په کمپل کښې پټ کړم په ډېر لږ ځنډ کي آرام ويده سوی وم، کله چي راويښ سوم شپه نيمي ته رسيدلې وه، ما وليدل په خونه کي لا هم څراغ بليده، کشر ماماهم راغلی، ادې، خور او مشر ورور مي چي قران

(c) ketabton.com: The Digital Library

کريم يې مخي ته نيولی وو، د پلار کټ ته نژدې ناست دي، زه هم را پورته سوم او د پلار کټ ته ورغلم دا وخت مي پلار زما لاس پخپل لاس کښي ونيو او راته وويل يې:

_ زوی اوس دي هم تبه ده، ويده سه زه ښه يم.

زما لاس يې پرېښود او د ادې لاس يې ونيو، بل لاس يې غوږ ته يووړ، ورو غوندي يې وويل:

_ لمونځ کړم !

ادې ژر په کټ برسېره د پلار مخي ته يو بالښت کېښود، په بالښت باندي يې مصله ور هواره کړه، تر څو په اشاره لمونځ ادا کړي، کله چي هغه دواړه لاسونه غوږونو ته ورسول يوه شيبه يې هم داسي نيولي وو، چي ماما مو ږغ کړ:

_ ښې او لاسونه يې درسم کړئ.

پلار مي په هم دې ډول د خپل خالق پور ور ادا کړ، روح يې ور وسپارله. مونږ ټولو د اسلام دوهمه کلمه شهادت په زوره، زوره ويله:

,,اَشهَدُ اَنَ لا الهَ الا اللهُ وَحدَهُ لاشَرِيکَ لَهُ وَاَشهَدُ اَنَ مُحَمّداًعَبدُه وَرَسُولُه،، خو ادې ژړل، زموږ مشر ورور يې لوړی مولوي صاحب ته چي زموږ ګاونډی دی، ورپسې يې غاغا (زموږ د ادې تره کيږي) او جومات ته د کټ او غسل تختې لپاره وليږه، کله چي د غسل، کفن انتظام وسو، او زما پلار يې د غسل لپاره د باندي را ويست، نرمه، نرمه پرخه اوريده او دا د هم هغه کال د ژمي لومړنی واوره وه چي را ووريده، زما اوس هم تبه وه او تر ډېره پخپلو پښو د دريدلو توان مي نه درلود خوني ته راغلم کله چي مي د پلار خالي کټ او د ادې ژړا وليده، حوصله مي وبايلله، د ادې غېږي ته ور ولويدم، ما او ادې تر سهاره پوري وژړل، اوس مي هم ياد ته نه راځي چي خورکی به چيرته وه، په څه اخته وه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته به یې ژړل هیڅوک مي نه په یاد کیږي، خو تر لمر خاته پوري زمونږ ټوله خونه د خپلو او پردو ښځو ونیوه، چیغې او نارې وې.
د جنازې تر ادا کولو وروسته د اسقات پیسې چي څه یې زمونږ او څو یې د خپلو او پردو لخوا را ټولي سوي وې، بیرته مونږ ته راوسپارلې، او هم دا یې ویل چي یتمیان دي، اړتیا ورته لري.
زما په دوه لس کلنۍ کښي پلار وفات سو، او مونږ یې له سیوري بې برخي شول مشر ورور مي ترما دوه کاله مشر دی، مونږ دواړه لا تر اوسه په عقل خام وو، چې د بې پلاره ژوند دروند پیټي ته مو اوږه ورکړه ؛ څومره چي شپې او ورځي تېریدلې همدومره د پلار د نشتون احساس راسره پیدا کېده، د هغه د ناستي ځای چیرته چي به هغه ناست وو، تر سترګو، سترګو به مي کېده او د هغه خبري به مي په ذهن کي راګرځېدې، کله، کله چي په دې به پوه سوم څوک نسته او یوازي یم ښه ډېر به مي وژړل.
د پلار تر مړیني څو میاشتي وروسته په دوکان کي شته سامان ورو، ورو په تمامیدو سو، او بلااخره یوه ورځ داسي هم راغله چي د دوکان هغه شیان چي موږ ورته اړتیا لرله کور ته راوړل،دوکان مو د یو کال د مودې لپاره په کرایه ورکړ، د خور واده هم په هم دغو شپو ورځو کي چمتو سو او په ټپه خوله تېر سو، هیڅ چا د نورو وادونو په څېر اتڼ او سندري نه وویلې، د ماما شهادت، د اخښي ټپي کېدل او وریسې زموږ د پلار مړیني ټوله کورنۍ او خپلوان ځورولي وو.
د ژمي له رانژدې کېدو سره سم د هغې مدرسې پرځای چي لیري وه، یوې بل نژدې دیني مدرسې ته ورغلم، او درسونه مي پیل کړل دا چي د ژمي توند یخ وو، داسي یخ چي د بدن په پوستو کي به لکه د ستني ننوت، د ادې په خوښه به د شپې مهال هم په مدرسه کښي پاتي کېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې مدرسه کښې ځو يې زما همزولي او نور ټول ترما کشران او سيدل، د مدرسې د زده کوونکو تر منځ يو ډول مينه او ګرانښت وو، د يو بل په درد به درديدل او د ډېرو، ډېرو خبرو د زغملو حوصله يې لرله، په تېره بيا زه د هغه ړانده چنې حوصلې ته حيران وم چې د ځومره ډېرو چنيانو خبري او ظلم يې په ځان تيراوه، نه پوهيږم د ده څه مجبوري وه چې دومره وهل او ټکول يې خوړل، ښايي ځکه يې زغمل چې د دوئ په وړاندې ځان ورته کمزوری ښکاريده.

ړانده چنې چې غوښتل يې د قرانکريم حافظ شي، ډېره ښه بړغ يې درلود او د قرانکريم تلاوت به يې په يو ځانګړې انداز سره کاوه، زه به اکثر په يوه نه بله پلمه ورته کښيناستم او د ده تلاوت ته به مې غوږ نيوه، ما قرانکريم تردې وړاندې له خپل پلار څخه زده کړی وو، وخت نا وخته به مې د نوموړي ړانده غلطي هم ور په ګوته کوله، په هم دې خاطر يې زما خاطر کاوه، کله چې به يې قاري صاحب ته قرات تکرارولو، تر سام به لاندې سو او په هر دوهم آيات کښې به دريده، د سام علت يې هم دا و چې قاري صاحب به ددې پرځای چې غلطي يې ور اصلاح کړي، واهه به يې او دومره به يې وواهه چې د ده له چيغو به ټول چنيانې په تکليف شول او له قاري صاحب څخه به يې ډار پيدا کاوه، د ډار له وجې به ټول چنيان غلطيدل او وهل، ټکول به يې خوړل، زه د قاري صاحب له دې حرکت ډېر نا خوښ وم خو د ده په وړاندې مې د څه ويلو جرئت نه شوی کولای.

دا ښه وه چې ما له مولوي صاحب څخه د عقايدو کتابونه لوستل، قاري صاحب ته مې کومه اړتيا نه لرله، قران کريم مې له مخې ښه زده وو، له ما پرته نور ټول چنيان به قاري صاحب ته د قرانکريم زده کولو لپاره کښيناستل او له يو ټکي غلط ويلو سره به يې ښه خوندور وهل، ټکول خوړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدرسې خواړه ,, لوبيا ، مې او دال،، وو کله نا کله که کوم څوک به مهربان سو غوښه به يې راوړه يا چيرته به چا خيرات کړی وو ، وچه مړی به مو له کورونو راټولوله او هر چنې ته به يې په حساب څو کورونه ورکړي وو ، که به کوم چا تر حساب کمه مړی راوړه وهل، ټکول او د مړی نه خوړولو سزا يې ورته ټاکلې وه.

يوه ورځ چي د کوم چنې ملګري سره د وچي مړی راټولولو ته ووتم، زما ملګری چنی به په نيمکښه دروازه کې ودريد او د ,,وظيفه راوړئ ! ،، نارې به يې ور وهلې، څو کورونو ته تر ورتګ وروسته زه هم راضي سوم چي کوم کور ته يو ږغ ور وکړم؛ کله چي ما د يو کور په دروازه کښې د ,, وظيفه راوړئ ! ،، ناره کړه، سپي وغپل ما ژر دروازه ور پوري کړه، ملګري راپسي وخندل، يو ځل بيا مي جرئت وکړ دروازه مي نيمکښه کړه او ور ږغ مي کړ، که ګورم يوه وړه نجلۍ چي توده مړی يې په لاس کښې وه راغله، دروازې ته په رانژدې کېدلو سره يې را خطا کړه او منډه يې واخيسته، مړی زما پښو ته ولويده، په بسم الله سره مي راپورته کړه، زما ملګري چنې څه نه وويل لکه چي ورسره عادت سوی وو.

يو بل کور ته ورغلم کله چي مي ږغ کړ يو ځوان هلک راووت زما سره يې ستړی مشې وکړه، موږ ته يې د انتظار وويل او بيرته لاړ، له لږ ځنډ وروسته کله چي راستون سو په يو پلاستيکي بوتل کې شړومبې او په بل لاس کښې يې توده مړی راوړه، زما په ليدو خوشحاله سو او چنې ته يې وويل:

_ دی زه پيژنم زموږ د ښوونکي زوی دی د ده پلار دي خدای وبخښي او جنتونه يې ځای شه.

کله چي موږ را روانيدل، د خدای پاماني په وخت يې زه په غېږه کي ونيولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرسې ته د لاري په اوږدو کي زما ملګري چڼي خپل څادر هوار کړ او بشپړي مڼې يې په څو برخو وويشلې ترڅو دهغه کورونو حساب پوره سي چي مڼې يې رانکړه او مونږ له سزا خلاص سو.

مولوی صاحب د مڼې په راټولولو وترټلم نه پوهيږم چيرته يې ليدلی وم که چا ورته ويلي وو؛ او زه يې د مڼې له بيا راټولولو منع کړم دا ځکه چي ترما ډېر کشران سته چي وچه مڼې يې راټوله کړې وای.

له دې وروسته يې ماته د پخلي دنده را وسپارله او هر ماخستن به مي پخلی کاوه، زه په هم دې مدرسه کښي ډېر وخت پاتي سوم، يوه ورځ چي په ښوونځي کښي د نتايجو د اعلان ورځ وه مولوی صاحب اجازه رانکړه چي ورسم او خپله اطلاعنامه واخلم، زما اطلاعنامه زما مشر ورور اخيستې وه زه يو ځل بيا په دوهمه درجه اتم ټولګي ته بريالی سوی وم، ټول ژمی په هم دې مدرسه کښي ووسيدم؛ د پسرلي له راتګ او د ښوونځي له پيل سره سم ښوونځي ته ورغلم او درسونه مي پيل کړل.

زه او مولوی صاحب په دې خبره سره راضي شو چي د ماسپښين مهال به ښوونځي ته ځم او له هغه وروسته به د شپې لخوا بيرته مدرسې ته راځم؛ د معمول په څېر مي دواړه ځايه خپل درسونه ويل؛ زما په شمول ټول زده کوونکو ډېر په خوند سره درسونه ويل او دا زموږ لپاره يو بريالی کال وو، ځکه چي د ښوونځي نوې ودانۍ هم جوړه وه، د نوي نصاب کتابونه، قرطاسيه او د بلجيم هيواد په مرسته زده کوونکو ته د بيسکوټونو مرسته هم رارسېدلي وه، چې د تفريح په وخت به يې شاګردانو ته ورکول.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ بيا د رڼاګانو په کور کي شمعي مړې سوې، او د طالبانو لخوا د ټولي سيمي ښوونځي وتړل شول، ما هم له هغه وروسته دمدرسې له قاري صاحب سره مي ددېني زده کړو لپاره د لوګر ولايت ته دتګ نيت وکړ ځکه دلته نژدې شا او خوا ټول ښوونځي تړل سوي وو او هيڅا ښوونځي ته زړه نه ښه کاوه .

کله چې ادې اجازه راکړه او له قاري صاحب سره د لوګر ولايت ته روان سوم د لارې په اوږدو کي مي ځای، ځای ټوټې، ټوټې سړک او پلچکونه وليدل چي د بمونو په زور ويجاړ سوي وو؛ له غزني ښاره د کابل په لور ووتلو د سړک له غاړې سره د تيلو ټانکرونه او اکمالاتي موټرونه سوځول سوي وو، ځينې يې داسي هم وو چي زمونږ تر راتلو لږ موده وړاندي اور وراچول سوی او لا هم لوګی ترې پورته کېده؛ موټروان له دې حالت سخته ځوريده، خو په موټر کي ناستو کسانو يې خبرو ته چندان اهميت نه ورکاوه او زموږ په شمول ټول کرار، کرار پخپلو ځايونو ناست وو . د کابل ښار عمومي دروازې ته له رسېدو سره سم امنيتي کسانو موټر د تلاشي لپاره ودراوه، داسي يې تلاشي کړ لکه بيخي چي يې تلاشي کړی نه وي، عسکرو يوازي د خلکو ځېرې ته کتل، تر دې وړاندي ما د مرکز ښرني امنيتي کسان ليدلي وو چي په ډېره سختي سره يې تلاشي کوله ان تردې چې د خلکو جيبونه به يې هم پلټل؛ موټروان هم دعسکرو په بې غوري نيوکه وکړه او ويې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولې امنيتي ادارې بايد خپل وظايف په سمه توګه سرته ورسوي؛ تلاشي وکا، څارنه وکړي او پلټنه وکړي؛ ښار ته پر راغليو لاريانو زيات پام وکړي، د دوی دا لړ بې غوري د ډېري لوی ورانکارۍ سبب ګرځېدلی سي.

قاري صاحب وويل:

"_ د کابل ښار ډېر بدل سوی ښکلي دنګي ماڼۍ او ودانۍ لري، څو کاله وړاندي چي زه راغلی وم دا ښار داسي نه وو اوس يې ډېر پرمختګ کړی او دا د يمکراسۍ زور دی چي ځواني ښځي او پېغلي په خلاصو ويښتو ګرځي.

غرمه مهال مو د کابل ښار په يو ريسټورانټ کښي کابلي پلاو، او د پسه قورمه سوې غوښه له تودې وچي مړۍ سره وخوړه، ټيکسي ته وختلو او د لوګر ولايت په لور مو حرکت وکړ، د يوې، يوه نيمي بجې شاوخوا د محمداغي ولسوالۍ سرخ آباد کلي ته ورسيدلو.

سرخ اباد کي د عمومي سړک سره نژدې د يو پترول پمپ تر څنګ له ټيکسي موټر څخه ښکته سو، لږ ها خوا مو مخ او لاسونه د روانو اوبو په وياله کښي وينځل اوبه مو وڅښلې، قاري صاحب تر مخ او زه ورپسې په نابلده قدمونو روان سوم.

دا سيمه له طبعي اړخه ډېره ښکلي وه، ښايسته باغونه او د اوبو کاريزونه يې لرل، د لاري دواړه غاړي په دنګو،دنګو چنارونو پوښل سوي وې، پريمانه د مڼو باغونه يې لرل، د شمال له ځوږ سره د تازه مڼو وږم راته، او هري خوا ته د مرغانو بيلا بيل اوازونه اوريدل کېدل د طبعيت دا ننداري په ما ډېري ښې لګيدې او د خوشحالۍ احساس مي کاوه، تر ډېره پوري مي سترګي په هغې بوډۍ کښي خښي وې چي د سړک له غاړي سره يې پسونه څرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاري صاحب په قدم، قدم زما احوال اخیست، چي زړه مي تنګ نه سي، مونږ تر څو باغونو او نهرونو تېر شو، بیا هغه جومات ته ورسېدلو چي تر مخ یې د رڼو اوبو ویاله بهیده، ما تر ویاله ټوپ کړ څپلۍ مي اوبو ته ولویده، قاري صاحب په خندا سو او ژر یې څپلۍ را ونیوه، په ختو ککړه پښه مي وونځله، څپلۍ مي په پښو کړه، دواړه د جومات انګړ ته ننوتلو، په انګړ کښې څو نوري خوني هم وې چي د مدرسې چنیان پکښې اوسېدل، که ګورم زموږ یو بل کلیوال چنی هم هلته دی چي تردې وړاندي یې زموږ سره د کلي په مدرسه کښې د قرانکریم حفظ کاوه.

دوی زمونږ په لیدو خوشحاله شول، خولې یې له خندا نه سره ورتلې، ټولو سترې مشې راسره وکړه، سرې اوبه یې راکړې دا چي مونږ ډېر ستړي شوي وو، ساه مو بنده، بنده او سترګي مو پټې، پټې کېدې نو د خوب غېږي ته مو ځانونه ور وسپارل، آرام ویده شو.

کله چي راویښ سوم یوازي پروت وم، قاري صاحب نه وو، دباندي راووتم که ګورم په جومات کښې د ماسپښین جمع ادا کیږي، ژر، ژر مي اودس وکړ او جومات ته ننوتم، په اخیري رکعات کي مي له امام سره لمونځ ونیو، څو چي ما لمونځ پای ته رساوه ټول کلیوال له جومات ووتل، یوازي قاري صاحب له مولوی صاحب سره د محراب خواته په خبرو بوخت وو؛ قاري صاحب ماته اشاره وکړه او زه یې د ځان خواته ور وبللم له مولوی صاحب سره یې معرفي کړم، دوی زما او زما د درس په اړه ډېري خبري وکړې، چي زما ستاینه به یې کړه شرمیدم، غوږ به مي کوڼ واچاوه، ځکه زه پوهیدم دومره ځیرک نه یم څومره چي دوی وایي.

مولوی صاحب زما کتابونه بدل کړل، هغه کتابونه چي نیمی مي ویلي وو په نیمي کښې پرېښودل او ماته یې د علم صرف د کتابونو وویل چي باید سهار یې پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جومات څخه مدرسې ته راغلم کليوال ملګري مي شين چای چمتو کړی وو، يوه، يوه توده، توده پياله مو نوش کړه او دباندي را ووتلو .
ما د دې سيمي له طبعي هوا څخه خوند اخيست، ګام په ګام د منهو وني، باغونه، دنګ، دنګ چنارونه او د کاريزونو اوبه بهيدې، زړه او روح دواړه به مي تل تر و تازه وو، تر ماځيګر پوري د مدرسې په ځانګړي د منهو باغ کي وګرځيدلو او منې مو وخوړلې، د ماځيګر لمانځه ته جومات ته راغلو، دا چي مولوی صاحب نه وو، د يو طالب په امامت مو لمونځ ادا کړ، تر ماښامه په جومات کښي پاتي شو ټولو د مدرسې طالبانو د قرانکريم تلاوت کاوه او کتابونه يې مطالعه کول، د ماښام تر لمانځه وروسته د يو کوچي طالب په ميلمستيا د هغوی کيږدۍ ته لاړو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچیانو په ازاده فضاکښې د کېږدۍ مخې ته پرش هوار کړی وو، بالښتونه ورباندې کتار وو، مونږ کښېناستلو د تیز شمال له وجې څراغونه مړه کېدل، یوه شیبه یې تراکتور چالان کړ،چې بیترۍ یې ډکه سوه نو د تراکتور د بریښنا رڼا ته دسترخوان ویړ سو، شوروا او توده مړۍ یې راته کیښوده ورپسې یې خوندوره د وري غوښه چې تازه یې حلال کړی وو راوړه، ټولو په ښه خوند سره خواړه وخوړل ګوتې مو وڅټلې د خیر او برکت دعا یې وکړه، شین چای مود ساړه شمال په څوږ کښې نوش کړ، د ماخستن د لمانځه وخت په رانژدې کېدو سو، موږ هم کرار، کرار بیرته خپلې مدرسې ته راستانه شو .

ماخستن خوب نه راته، په ځای کښې مې د مړۍ اتامونه پراته وو، څو، څو واره راپورته سوم په نیالۍ مې دسمال تېر کړ، میږان راباندې ګرځیدل، چیچلم یې تر نیمې شپې پورې ویښ وم، یو ناڅاپه لوی درب سو، یو ځل بیا درب سو، تر ډېره مې غوږونه څک وو ما ویل لکه چې جنګ سو، ذهن ته مې کور راغی او هغه په ولسوالۍ د شپې لخوا د طالبانو برید، سوچ واخیستم، ډار راسره وو، ټوله شپه ویښ وم د سهار خواته کله چې لږ، لږ رڼا سوه او قاری صاحب اوداسه ته پورته سو سترګې مې سره تللې وې، یو چا مې په پښو سرې اوبه را توی کړې، پخپل ځای کښې راکښېناستم، کلیوال ملګري مې راباندې بږغ کړ:

ـ پورته سه لمونځ دریدلی او ته لا ویده یې ! ، ژر، ژر مې بستره ټوله کړه او دباندې راووتم د ویالې په غاړه مې اودس تازه کړ او جومات ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننوتم، لمونځ سوی وو، مولوی صاحب او مقتدیانو د دعا لپاره لاسونه لپه کړي وو، یوې خواته په لمانځه ودریدم لمونځ مي ادا کړ، چي راوتم مولوی صاحب راږغ کړ او دځان خواته يې ور بللم.

مولوی صاحب زما د ناوخته پورته کېدلو علت وپوښت، ما هیڅ نه وویل هغه په ډېره قهرجنه لهجه خبري پیل کړې هغه وویل:

_ ته باید له نن وروسته سهار وختي پورته سې؛ آیا ته نه يې خبر سهار وختي پورته کېدل څو مره ګټي لري؟

زه غلی وم هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ الله تعالی(ج) فرمايي : د سهار لمو نځ ادا کړئ ځکه دا دشپې او ورځي د ملایکو د حاضریدو وخت دی؛

همدارنګه رسول الله (صلی الله علیه واله وسلم)فرمايي: د سهار دوه رکعته لمونځ له ټولي دنیا او هغه څه چي په دنیا کي دي غوره دی، د م اخستن له لمانځه وروسته د علم له زده کړي پرته بل څه ته مه را ټولیږئ، زما د امت په وختي پا څیدلو کي برکت اچول شوی دی.

کله چې هغه خبري پای ته ورسولې، را ووتم او هغې خوني ته راغلم چیرته چي د مدرسې طالبانو د سهار ناشته تیاره کړې وه؛ د سهار په ناشته کې د معمول او نورو مدرسو په څېر وچه سړه مړۍ او شين چای ایښودل سوي وو، د ناشتې تر کولو وروسته درسونه پیل شول ما هم په لومړي ځل "صرف میر" راوخیست او د مولوی صاحب مخي ته کښېناستم.

مولوی صاحب د کتاب شروع او پای ته د ښه نیت دعا وکړه او ویې ویل:

_ صرف د علم مور او نحوه يې پلار دی، ته باید دا ټول یا نیمی کتاب یاد کړې، ما هم د "هو" او "سمه ده " په پار سر ورته ښوراوه، یوه شیبه زما او د کتاب په اړه وږغیده بیا يې زه رخصت کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماسپښین مهال بازار ته د خپل کلیوال ملګري سره ووتم، په لاره کي مي هغه تخته چي د پولیسو ۱۱۹ بیړنۍ شمېره وربانديې لیکل سوې وه سوځول سوې ده، تختې ته مخامخ د دوکان دېوال ړنګ او ور یې مات سوی وو، موږ هم هم دې دوکان ته ودریدو، یو پاو کلچې مي راوخیستې، له دوکاندار مي د مات وره او ړنګ دېوال پوښتنه وکړه یو سوړ اسویلی یې وکیښ او ویې ویل:
تېره شپه طالبانو هغه وړاندي تخته چي د پولیسو لخوا درول سوې وه په راکټ ویشتلې، راکټ تر تختې وتلی او زما د دوکان په کونج لګیدلی دی، زه نه پوهیږم دوی به د تختې په ویشتلو کي څه تر لاسه کړې وي خو زما د کوچنیانو د خولې ګوله یې نیمی کړه، پرته له دې چي نور څه ووایم له دوکانه یې راووتلو او د نور بازار په لور وخوځیدلو، ما د ځان او جامو وینځلو لپاره صابون راونیولو او بیرته مدرسې ته راغلو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تکراري سوې، د معمول سره سم هره ورځ به ښه په خوند درسونه روان وو، زه به هم اوس هر سهار وختي پورته کېدم، کتاب مې تقريباً نيمايي ته رسېدلی وو، مولوی صاحب د ازمويني وويل د پنجشنبې په سهار د کتاب تر ازمويني وروسته کله چې بريالی سوم هغه راته وويل:

_ زه پوهېږم ته به د دين ګټونکی او ساتونکی يې، د خدای په لار کې ستا شهادت زما تر ټولو لوړه آرزو ده، لکه څرنګه چې حسين ابن علي د مظلوم د حق او د عوامو د مصلحت د دفاع د و د خپله دنده و ګڼله او په دې لاره کې يې لتې ونه کړه هغه خپل ځان يې د کربلا په لوی وژنتون کې قربان کړ او د خپل پالونکي په نزد د شهيدانو سرور شو او د انسانيت په تاريخ کې يې د سمون پالو د لارښود مډال په غاړه واچوه.

ما د مولوی صاحب غټو سترګو ته په حيرانۍ سره کتل او هغه خپلې اوږدې څڼې يې تر خولې لاندي کړې، لاسونه يې په ږيره تېر کړل يوه شيبه غلی وو، بيا يې وويل:

_ زما استاد د الله تعالی هغه بنده وو چې همېشه يې دا تلوسه درلوده چې د خدای ج په سپېڅلې لاره کې د يو سخت زړي ظالم او متجاوز کافر له لاسه په شهادت ورسيږي؛ ځکه ده د خپل خالق ج او د هغه د پېغمبرص پر خبره پوره ايمان او باور درلود چې شهادت، جنت ته د تللو تر ټولو لنډه لاره ده، هغه د قرآن او حديث په دې خبره پوره باوري وو چې له دې نه پورته درجه يوازې د انبياء عليهم السلام کېدای شي چې يو مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای تعالی د فرض عین حکم د پرځای کولو په غرض د متجاوز ظالم کافر په وړاندي میدان ته د براء بن مالک او د أنس بن نضر رض په څېر ور ودانګي او بیا د هم هغه کافر له لاسه اویا زخمونه وګالي او په شهادت ورسیږي.

د وخت او بخت کیسې دي؛ یو بل طالب چي تر ما څو میاشتي مخکي مدرسې ته راغلی، ده به ویل ما ټول عمر دلته او هالته لکه د هوایي مرغه تېر کړی، خپل کور یې په سترګو نه دی لیدلی، علت یې څه دی ولي کور ته نه ځې؟

د دې پوښتني په ځواب کي به لکه ګونګ داسي غلی شو.

د جمعې د ورځي په رخصتۍ ټول لیري او نژدې شاګردان رخصت شول، دا وخت یوه نجلۍ په کړکۍ کي تر سپوږمۍ سپینه راښکاره سوه، ویښتان یې شمال په یوه بله خوا وړي را وړي، سترګي مي ور وختې، تر وره را غبرګه مسجد ته را دننه سوه، نوکان یې ژوول، زما نوم یې اخیسته مو ریې یوه منه ورکړې وه چي مسافر طالب ته به یې ورکړې؛ ور ولاړ ووتم، سترې مشې مي ورسره وکړه ورته و مي ویل:

_ هغه زه یم مور ته دي زما لطرفه مینه او مننه.

طالب تر چخلکو غلي، غلي پسي کتل، سپیني پوندي یې له تورو سینډلو سره لا ښې ښکاریدې، کتاب یې پټ کړ د سترګو په اشاره یې د ځان خوا ته ور وغوښتم، خوله یې چوله کړه او ویې ویل:

_ څوک وه!؟

د باندي تیز باد سو، دوړي او خاوري جومات ته راننوتې، ور ولاړ سوم کړکۍ مي پوري کړه او طالب ته مي مخ ور واړاوه و مي ویل:

_ د هم دې کلي جنۍ ده، څو ورځي وړاندي یې مور د مسجد سره نژدې زیارت ته راغلې وه، او به یې غوښتې، په مدرسه کښې څوک نه وو، او به

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ورکړې، له ما یې نه پوهيږم تر څه پوري وپوښتل،ما یې په ځواب کښې وويل زه د پکتيکا يم او دلته د درس لپاره راغلی يم.
هغه سترګي ومښلې لکه چي د غرمې خوب ته يې ځان اماده کاوه، لږ موده غلی وو، بیا يې خبري پیل کړې:
_ ,, د نا محرمي ښځي سره د سترې مشي پر وخت لاس تر څادر لاندي نیول بهتر او غوره دي ،، بل ځل پام کوه چي دا وړ له انجونو سره پوښتنه و نه کړې او هو یاد لره د دې میرمن زوی عسکري کوله، وسلوالو و واژه لاس يې په مونږ پاک کړی، هغه وایي په مدرسه کي طالبان او سيږي، دا هم دوئ وژلی دی یوازي د مدرسې کسانو میوند ښه پېژانده چي عسکري کوي.
ما له ځانه سره وويل:
((کیدای شي ګمان يې سم وي، مدرسه سم او بد فکرونه روزلی شي))
هغه په ډېره قهرجنه لهجه وويل: ولي غلی شوې!؟ لکه چي زما خبره ښه نه درباندي ولګېده.
و مي ويل:
_ هيڅ، زه به څه ووايم، نه پوهيږم تر ما مخکي دلته څوک او څنګه..
طالب په غصه ښکاريده، په زوره، زوره يې خبري پیل کړې او ويل يې:
_ ته باید سپین او تور وپېژنې، زوی يې زمونږ او د دیدن دښمن وو، له خولې دي خبري کاږي، دا ښځه به هم له کوم چا سره ضرور کوم لاس لري دومره کور سلا بلا نه چليږي.
و مي ويل:
_ کور يې ما ليدلی، زه به وظيفې ته ورتلم، کرۍ ورځ د ټک او زرتارو کار کوي، د کلي ناوي او پيغلو ته بالښتونه ګنډي، له هغه به يوه ګوله مړۍ پيدا کوي، خوله او لاس به يې ورباندي ازاد وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د خوب په بهانه پټې کړې، لږ ځنډ کرار سو، اړخ يې په بله بدل کړ،ورو غوندي يې وويل:

_ ته لا دلته نوی يې خپله به پوه سې .

تليفون يې وشرنګېده، په منډه ووت، بيرته راغی ژه، قاري صاحب او کليوال ملګري مې په مدرسه کې يوازې پاتې شول .

نن څوومه وه، نازکې، او د شنو سترګو نجلۍ به هر ماځيګر دوه يا درې منې د مسافر طالب په نوم مدرسې ته راوړې، نوکان ژوول يې يو عادت وو، په شونډو کښې يې يو څه وويل، ما وپوښتل:

_ پوه نه سوم څه دې وويل؟

په خندا کې شاته ولاړه وې ويل:

_ ته د پتکيکا يې؟

ما څه نه وويل دې لاس را اوږد کړ وې ويل:

_ ميږتون

په اوږه مې ميږی وو هم داسې مې پريښود، دې ته مې وويل:

_ يا زه د پتکيکا نه يم خو د پکتيکا يم .

دا پخپله خبره وشرميده، تر وياله يې ټوپ کړل، منډه يې واخيسته پاولۍ يې لکه د آسپې شرنګيدې، تر دېوال پټه سوه له سترګو مې پناه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نښې شپې (برات) شپه وه، غوښتل مي کور ته زنګ ووهم، مور به مي يادوي، ګوندي زما د روغ په اوريدو به خوشحاله شي؛ کله چي مي هڅه وکړه د ورور نمبر مي بند دی، فکر مي خراب شو اوس څه وکړم، نن به مي همزولي لوبي کوي ټول به د نن شپې له رواجي ميلې خوند اخلي او زه...

ملګري ته مي زنګ وواهه شماره يې بنده وه، صبر کومه بله شماره به يې کار کوي، مخابراتي شبکه پرلپسې د ملګرو شمېرې بندي يادوي، د نيمي شپې انديښنو په غېږ کښې ونيوم، څني يادونه مي تر خوا او شا را تاو شول په وجود کښې مي نا آرامي احساس کړه د باندي ووتم،د پينځلسمي سپوږمۍ لکه دچا په انتظار ولاړه وه ستورو د بنيادم په کړنو پسي پسخند واهه، سر راباندي وګرځيد دا وخت مي همزولي ويده شوي، نه پوهيږم کوم درد مي اوښکي وبيولې، کتاب مي خلاص کړ موضوع يې راته بې خونده ويسېده، د ليکلو هڅه مي وکړه هيڅ، هيڅ هر څه له ما تللي او خپه وو ساه مي واخيسته اوښکو ته مي له زړه د درد لاره وشوه؛ سترګي مي سره ورغلي وې خوب مي ليد ,, باد رنې اوبه خړي کړي ،، د سهار اذانونه کېدل سترګي مي وغوړولې پورته شوم اودس مي تازه کړ لمونځ مي ادا کړ ، مولوی صاحب ته کښېناستم، د خوب تعبير مي وغوښت هغه وويل:

په خوب کي ځان په رڼو اوبو کي ليدل د روغتيا او سلامتي معنا لري دا چي تا خړي اوبه په خوب ليدلې برعکس ته به ناروغه شې، هو زه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم تاته کوم زیان ورسیږي، دوه رکعته لمونځ ادا کړه او ډېر تلاوت کوه.

هره شپه به د کور او ادې یاد راسره وو، تر ناوخته به یې خوب ته نه پرېښودم،په هم دغو ورځو کې قاري صاحب هم کور او کلي ته ولاړ؛ که ماځیګر به چکر ته ووتم هم بیرته به ژر راتلم ورځ په ورځ مې د خولې خوند خرابیده، وخت به نه راباندې تېریده، تر روژې پورې قاري صاحب نه راغی، په هم دغه ورځو کښې مولوی صاحب د هغه طالب خبره هم یاده کړه چې له مدرسې تللی بیرته نه دی راغلی، مولوی صاحب وویل:

_ داسې بختور خلک او داسې بختور نصیب د هرچا نه وي، بختور سړی دی چې د ښې شپې په شپه یې د شهادت جام نوش کړی.

ماته یې ګوته ونیوه او زیاته یې کړه:

_ زه باور لرم ته به هم یو ورځ داسې شهید سې،هو که ته نه غواړې دتودې وینې په جوش کې له امریکایانو او د هغوئ له مزدورانو سره وجنګیږې په زور دې نه مجبورم، دا یاد لره هغه چا چې د مدرسې سړه مړی، خوړلې وي له دین سره خیانت نه کوي.

له هم دې سره مولوی صاحب ووت، ماته د خپل پلار هغه خبره را یاده سوه چې ویل یې:

تر هرڅه وړاندې "امن" کله چې د یو هیواد خلک د امن تر بیرغ او دسولې تر سیورې لاندې ژوند ولري، تعلیم او پرمختګ کوي، دین،مذهب او ناموس یې خوندي وي.

هغه به دا هم ویل:

زموږ په هیواد کې روانه جګړه پردۍ ده، د دین او مذهب تر نامه لاندې نوري،نوري شخصي او سیاسي ګټې په پام کې نیول سوي دي، چې قربانیان یې زموږ بې وسه ولس ګرځي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا ته روژه وه، قاري صاحب هم راغی، په راتګ یې خوشحاله سوم، مائیګر مهال مو جومات را پاک کړ، یو کلیوال مقتدي نوي غالۍ راوړي وې هغه مو هواري کړې د لاوډ سپیکر بیټرۍ مولوی صاحب چارج کړه ترڅو بیا سهار وختي د قران کریم تفسیر د لاوډ سپیکر څخه وشي، ماخستن مړۍ وخوړل سوه، لمونځ او تراویح وشوې، مولوی صاحب راغی او ویې ویل: ستاسو د پشلمي لپاره به چای او نور هر څه چي وي زمونږ له کوره راځي غم یې مه کوئ.

او هم دارنګه هر پشلمي ته به یې خوندور د شیدو او شین چای، سوجي، حلوا او یا پراټې به یې راوړې، دمدرسې طالبانو د مولوی صاحب ستاینه کوله او دعاګاني یې ورته کړې.

یوه ورځ د غرمې په مهال قاري صاحب ته مي زنګ راغی له تلیفون سره دباندي ووت لکه چي کومه خبر یې له ما پټوی، بیرته راغی وې ویل:

_ ما فکر وکړ له کوره زنګ دی خو هغه بل څوک وو

په خبرو کښې ورولویدم :

_ دا دي تر څه پوري وویل ما کله پوښتنه کړې ده ضرور یو څه شته چي ته یې له ما پټوې؟

هغه وویل :

_ ورور دي وو !

ورته ومي ویل:

_ ښه نو بیا یې څه ویل ها؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی چي پوه سو خبره نه پتېږي ویې ویل:

_ وسله والو په کلي کښي مخابراتي شبکې سوځولي؛ ورور دي له مرکز څخه اړیکه نیولې وه او ویل یې، ویل یې ... خبره یې سره وړوله، سر یې ورپټ کړ ویې ویل:

_ هیڅ هسي ټوکه مي وکړه !

ورته و مي ویل:

_ څه یې ویل ته ولي له ما خبره پټوې؟

سر یې را لوڅ کړ، ګړی ته یې وکتل د لمانځه وخت دی، را ولاړ سو ویې ویل:

_ ورور دي سلامونه ویل نن یا سبا به اړیکه درسره ونیسو ته به کابل ته راشې کورنۍ مو ګاونډي هیواد پاکستان ته ځي په کلي کښي ژوند سور اور دی .

درب ور یې را پوري کړ او له خوني ووت.

په سبا ورځ کله چي د ورور تلیفون راغی که څه هم هیڅ نه غوښتل چي زه له مدرسې څخه ولاړ سم، یوازي د ادې خبره مي ومنله، زه او قاري صاحب مخ په کابل را روان شو، څو قدمه لا نه وو راغلي چي مولوی صاحب په مخه راغی ماته یې یو څو افغانۍ راکړې او مدرسې ته د بیا راتلو یې په ټینګار سره راته وویل.

د لاري په اوږدو کي هم دا فکر راسره وو، چي ولي زه په کراره سره درس نسم ویلی، که هم دا یوه میاشت نور دلته پاتي سوی وای کتاب به مي خلاص سوی وو، د پلار هغه خبر مي ذهن ته راغله چې ویل به یې ,, هڅه وکړئ هم دا نن مو د زده کړو وخت دی کله چي زه مړ سوم ناممکن چي تاسو به درس وواياست ،،

کابل له کوټه سنګي سره نژدې له ټیکسي راښکته شو او د سړک له ژۍ، ژۍ سره غلي روان وو چي یو چا راپسي غږ کړو ، ما ولیدل چي ادې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچني ورونه مي د سړک له غاړي سره په لمده او ککړه ځمکه ناست وو، مشر ورور چي خوله يې له خندا ډکه وه زمونږ سره ستړي مشي وکړه، ادې ته مي ور منډه کړه، دواړه لاسونه مي تر غاړه ورچاپېر کړل او ښه ډېر مو سره وژړل دا زمونږ د جدايي د درد او په وصال کي د خوښۍ اوښکي وې.

قاري صاحب مو رخصت کړ، موټر ته پورته شو، د کابل ښار تر دنګو، رنګينو ودانيو، مارکيټونو او دوکانو راتېر شول، څومره چي موټر له ښاره ووت دومره به ځوريدم.

ادې زما د تيرو شپو او ورځو په اړه پوښتنې کولې کومي چي په مدرسه کښي تيري شوي وې، زړه نا زړه مي ځواب ورکاوه، کله چې ما له ادې څخه د پاکستان ته تلو علت وپوښت، هغې وويل:

_ طالبانو دي مشر ورورته په هم دې تور ګواښ کړی چي ګواکي دی د دولت سره د جاسوس په توګه کار کوي، پرلپسې يې جومات ته ليکونه راليږل چي له دولت څخه دي لاس واخلي د دې لپاره چي موږ مطمين سو يو څه وخت دي له هيواده دباندي ولاړ سي، بلآخره موږ دې ته مجبوره شو چي کلی پرېږدو او پاکستان ته ولاړ سو.

زه ډېر تږی سوم خو اوبه مي نه څښلې ځکه چي روژه وه، د مشر ورور او ادې هم روژه وه، خو کوچنيانو ته يې له هغه ماشوم څخه اوبه رانيولې چي د سړک له غاړي سره په خيرنو جامو کښي ولاړ وو.

د لاري په اوږدو کي خوب وړی وم، کله چي موټر ودريد را ويښ سوم که ګورم موټر د سړک له غاړي سره ولاړ دی او د چنارونو او ونو ها خوا ته پريمانه ربې اوبه بهيدې، له مشر ورور مي د ځای په اړه پوښتنه وکړه، هغه وويل:

دا د سروبي رواني اوبه بولي اصل کښي دا د کابل سيند اوبه دي کله چي د کابل له ښار څخه تيريږي د تينۍ په سيمه کي د لوګر سيند ور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځای کیږي او بیا د تنګي غار ته داخلیږي هم دارنګه د پنجشیر سیند ورسره یوځای شي، د سروبي نه وروسته وریښمین تنګي ته داخلیږي، داسې لغمان ته او بیا د کنړ سیند ورسره یوځای کیږي او بلاخره د پیښور سیمي ته ځي چي د اټک په ساحه کي زړه نا زړه د سند له سیند سره یو ځای کیږي.

زه د سړک له ژۍ اوبو ته وربښکته سوم، اودس مي تازه کړ، دوه، دوه رکعته د سفر لمونځ مو وکړ او مخ په ننګرهار وخوځیدل، د ماځیګر لمونځونه مو په ننګرهار کي ادا کړل، سترګه لویدو ته تورخم بندر ته ورسیدل، د تورخم په بندر کښي مو پاکستاني عسکرو ته سل روپۍ په هم دې خاطر ورکړې چي مونږ افغانان یو او په غېرقانوني ډول د پاکستان خاوري ته ځو، ما وویل:

لر او بر ... خبره مي لا پوره نه وه چي مشر ورور مي په خوله لاس راونیو او ویې ویل:

دلته دا خبري مه کوه دا د دې خبرو ځای نه دی ناوخته کیږي مونږ باید ژر تر ژره مزل تر منزله ورسوو.

کله چي د خیبر تر دروازه تېرسو ، دا وخت د ماښام اذانونه هم وشول، په هم دې سیمه کښي د یو جومات سره موټر ودرید، د جومات مخي ته ناستو ماشومانو سړې اوبه او خرماوي راکړې روژه مات او لمونځونه مو وکړل، پېښور ته چي رسیدلو په یو هوټل کښي مو مړۍ وخوړه دا ځکه چي ټوله ورځ مو هیڅ هم نه وو خوړلي . په هم دې شپه د لاهور ښار ته وخوځیدو، سهار اذانونه شوي وو چي لاهور ته ورسیدلو، په هم دغه ورځ مونږ روژه نه ونیوه یو خو د پشلمي وخت تېر سوی و او بل ډېر زیات ستړي سوي وو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم اګست د دوه زره يوولسم ميلادي کال چي د پاکستان خپلواکۍ ورځ نمانځل کېده، په لاهور کښي زمونږ لومړۍ ورځ وه.
ګام په ګام شور_ماشور جوړ وو، شپېلۍ او سندري غږېدې، لاري او کوڅې يې د پاکستان په ملي بيرغونو ښايسته کړي وې، د ماشومانو او ځوانانو په غامبورو د سپوږمۍ او ستوري نښه انځور وه، تر دې وړاندي ما د کوم بل يا خپل هيواد د خپلواکۍ ورځ نمانځل نه وو ليدلي، دوري، دوري لا ډېر په ننداره پسې وګرځېدم، ماخستن په تلويزون کښي د هم دې ورځ په مناسبت خبري کېدې او د خپل هيواد د ملي دفاع عسکر او مهيمات يې ننداري ته وړاندي کول.
شپې او ورځي تېريدلې د کوچني اختر ورځ را ورسېده، اختر مرور وو يا که مونږ له اختره مرور وو، د کلي په نسبت اختر ډېر سوړ او بې خونده راباندي تېر سو، تر اختر وروسته مو په کارونو پيل وکړ، د نيمکو په يوه فابريکه کي مو کار کاوه، زه به د ورځي مهال ورتلم، مشر او تر ما کشر ورور به د شپې.
ماته يې درې زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، زمونږ کور چي په کرايه مو نيولی وو، له فابريکې څخه ډېر ليري وو، دشپې لخوا به په فابريکه کښي پاتي کېدم ،د غرمې مړۍ د فابريکې په څښتن وه، ماخستن به مي نه خوړله، د سهار ناشته يو ګيلاس چای او پراټه مي له نژدې هوټل څخه په پور اخيستل، کله چي د مياشتي اخيره سوه، تنخوا يې راکړه، زه مخکي له دې چي کورته ولاړ سم هوټل ته ورغلم زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناشتې يو زره پينځه سوه روپۍ سوي وې هغه ته مي روپۍ ورکړې او له پاتي نيمی روپيو سره کور ته روان سوم .

په هم دغه شپو ورځو کښي زمونږ د يو کليوال سره په تليفون وغږېدم، ما د قاري صاحب پوښتنه وکړه هغه مي په ځواب کښي وويل:

_قاري صاحب د ملي امنيت کسانو د سړک له غاړي سره د ماين ايښودلو په مهال نيولی او بندي دی.

کله چي د قاري صاحب له بندي کېدلو زمونږ کورنۍ خبره سوه، ډېر خفه شول، هم دا وجه وه چي په ما باندي يې باور له لاسه ورکړ او زه يې له درس ويلو منع کړم مدرسې ته يې د تلو اجازه نه راکوله.

له هغه وروسته مونږ درې سره وروڼو د ايلفي په فابريکه کښي کار پيل کړ، هر يو ته يې اوه، اوه زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، دوه مياشتي کار مي وکړ د ايلفي د ډېر زيات ګيس او ککړي هوا تنفس د سينې درد او ټوخي په ناروغۍ اخته کړم بشپړه مياشت کار ته نه ووتم، ډاکترانو راته وويل:

ته بايد هوا بدله کړې ناممکن چي ته په يوه محدوده فضا کښي ښه سې ترڅو دي ازاده هوا تنفس کړې نه وي.

د ادې په مشوره خپل هيواد ته راستون سوم او يو ځل بيا مي په مدرسه کښي درسونه پيل کړل دا مدرسه زمونږ د ولايت (پکتيکا) په يوه نژدې سيمه کښي وه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته مي يو بل ښه ملګری هم پيدا کړ، درسونه پيل شول، دې ملګري په درسونه کي زما سره ډېره مرسته کړه او هم دا رنګه د اړتيا وړ شيانو د اخيستلو لپاره يې پيسې هم راکولې، کله، کله به کور ته هم ورسره تلم، مور يې ډېره مهربانه ښځه وه، زه يې هم خپل زوی کړم، د جمعې ورځ چي رخصت به سوم له ده سره به يو وار ضرور کور ته تلم که به نه ورغلم مور به يې خفه کېده، زما برخه وچه او لمده ميوه به يې مدرسې ته راليږله، ماته هم لکه خپله ادې داسي زړه ته رانژدې وه.

د قاري صاحب څو نورو شاګردانو هم په هم دې مدرسه کښي درس وايه، د قاري صاحب نوم به يې هر وخت په خوله وو، خصوصاً د مولوي صاحب يوه شيبه هم له ياده نه ووت، قاری صاحب رښتيا چي د اخلاقو يوه ښه نمونه وه، د هغه بنديخانې ته تګ په شاګردانو ډېر اثر کاوه ځکه خو به مولوی صاحب هر وخت د زندان ظلمونه بيانول او زمونږ په غوږونو کښي به يې د قاري صاحب د خلاصون لپاره د پاڅون خبري راڅخولې هغه وويل:

_ هغه بنديان چي حافظ او يا ديني عالم وي، په بېلا بېلو بهانو تر سختو شکنجو نيول کيږي، خوب ته يې نه پريږدي، برقي شاټونه ورکوي د مرګ تر پولي يې رسوي، دوی ته په کال کي يوه جوړه جامې ورکول کيږي، خپلي جامې نه ور پريږدي، هغه شيان چي د سره صليب له خوا بنديانو ته ورکول کيږي عسکر يې پټوي، او به او خوراک پخپل وخت نه ورته رسيږي، او هم دارنګه ځني بنديان له روغتيايي ستونزو سره مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، کورنیو ته يې د نوموړي د علاج لپاره اجازه نه ورکول کېږي او نه هم دوی د بندیانو تداوي کوي، چي له امله يې ډېر بندیان مړه شي.
په دې ورستیو کښې مي دا ملګری وخت نا وخته په اونۍ کې څو، څو واره له مدرسې څخه د کور په بهانه به ولاړو بلآخره پسې ورک سو او نه راغی، کله چي مونږ خبریدل هغه بلې مدرسې ته تللی وو.
زه یو څه وخت په هم دې مدرسه کښې پاتي سوم او خپل درسونه مي ویل، یوه ورځ یو طالب دا خبره وکړه چي خبره سپینه ده:
_ له نن وروسته به د ملا صاحب له کوره د مدرسې چڼیانو ته اوبه نه راځي دا ځکه چي د ملا صاحب لور له چڼیانو سره سپین سترګې کیږي.
یو بل طالب تر کړکۍ سر را ایسته کړ چي زموږ خبري يې اوریدلې وویل:
_ ښه نو څه به کوو په مدرسه کښې تودې څه چي یخې اوبه هم نسته مجبور یو چي د ملاصاحب له کوره د اوداسه او څښناک لپاره اوبه راوړو، کلی کومه داسي عامه ویاله یا نلکه نلري چي د نورو خلکو سره، سره د مدرسې چڼیان هم اوبه ورڅخه راوړي.
دا خبري نن د ملاصاحب او چڼیانو تر منځ هم سهار له لمانځه وروسته وسوې، دوئ پریکړه وکړه له نن وروسته به اوبه د ګل اغا خان له کوره راوړي ځکه د هغوئ کور د ملا صاحب د کور په نسبت و دوئ ته نژدې دی؛ اوس چي ګل اغا خان څه وايي دا به وروسته مالومه سي.
غرمه چې د شنو سترګو چڼي د ګل اغا خان کور ته د اوبو لپاره ورغلی، یوه بوکه اوبه يې ورکړې چي دا به يې لومړنۍ او اخرنۍ بوکه اوبه وي بیا به نه راځې، ځکه شین سترګی چڼی د ګل اغا خان اکا د میرمني په سترګو بیخي ښه نه ورځي.
ومي ویل
_ نو چاره څه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب په غصه سو ویې ویل:

_ دوئ وایي چي شنې سترګی به نه ورځي کوم بل یو دي اوبه راوړي مهمه نه ده چي شین سترګی به اوبه راوړي.

ومي ویل:

_ شین سترګی به څه کوي د پیالو وینځلو هم نه دی تېره شپه یې هم د ناظم الطلبا ګیلاس مات کړی وو؛ ور زیاته مي کړه:

_ سمه ده شین سترګی به وچه ډوډۍ راټولوي، کاکو به دیګ پخوي، امین به د ګل اغا خان اکا له کوره اوبه راوړي فیصله وسوه.

اوس ټول خپل، خپل کارونه کوي لاکن ملا صاحب درس ته نه راځي باید پوښتنه یې وکړو چي څه کیسه ده؛ لور یې ماځیګر غوا پټي ته بیولې، میرمن یې هم دروازې ته په پیشو پسې راوتلي وه، خو ملا صاحب نن څوومه ده جومات ته نه راځي کلیوال یې له چا پوښتنه وکړي ؟

زه پخپله که څه هم د ملاصاحب سره مي دومره نه لګیږي باید ورسم او پوښتنه یې وکړم، ورغلم میرمن یې په څکو شونډو وویل:

_ خبره نه یم !

بیرته راغلم او په هم دې فکر کښېوم ناظم ته مي وویل:

_ نن هوا سمه ده؛ د ملاصاحب احوال به یو نه لا یو څوک راوړي، ته یو ځل د میر احمد کور ته ورسه میر احمد د ملا صاحب پوخ یار دی.

_ میر احمد ته ورغلم هغه هم وایې :

خبر نه یم !

اوس چاره څه ده؟

په هم دې فکر کي وم؛ پرلپسې دوه، درې د موټر هارن ووهل سو، ور ووتم نا اشنا څوک دی، دسمال یې تر خولې تاو کړی، را ښکته سو، د موټر کیڼ اړخ ته یې منډه کړه دروازه یې ور خلاصه کړه، ملا صاحب را ښکته سو، موټر یې رخصت کړ او کور ته ننووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر لمانځه ته جومات ته راغی زما د یوې پوښتنې په ځواب کښې وویل:

_ په مدرسه کې د اوبو نه شتون دا هرڅه ته په کتو سره مې د ښکته ولسوالۍ څخه چنده را ټوله کړه، تر څو دا ستونزې ورباندې حل او بل ته مو لاس اوږد نه شي.

څو شپې وروسته ملا صاحب موټر هم واخیست، کله، کله یې د دروازې مخې ته په چنیاټو وینځه؛ او هو رښتیا له ملا صاحب سره سور رنګه سراچه موټر بیخي ښه ښکاري خو بشپړ کال ووت د ګل اغا خان له کوره اوبه راځي په مدرسه کې د اوبو نیستي، هستي نه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې ناوخته ډېر تږی سوی وم، را پورته سوم په بدنې کښې اوبه نه وې، په اوبو پسې د مدرسې انګړ ته راووتم سپوږمۍ بشپړه وه او ټول انګړ یې روښانه کړی وو، دا وخت که ګورم د مدرسې له څلورو خواوو د لیزر سرې بتۍ را باندې واچول سوې، وډار سوم پرته له دې چې اوبه وڅښم مدرسې ته ننوتم او نور چنیانو مې راویښ کړل، مخامخ دروازه خلاصه سوه او د امریکایانو ټانک د مدرسې انګړ ته را دننه سو، څو تنه امریکایي عسکرو د بام لخوا چوترې ته راټوپ کړل، خوني ته راننوتل، زموږ په سرونو یې د ټوپک شپیلۍ ونیوې، په خولو یې پټۍ را وتړلې او انګړ ته یې راویستل، زما په شمول ټول چنیان حیران وو او هغه عسکر یې څارل چې زموږ بسترې یې تر کړکۍ انګړ ته را غورځولې، د اشپزخانې ور یې مات کړ، ښه تر ډېره یې تلاشي وکړه فکر کوم هغه څه چې دوی یې په لټه وو پیدا نه کړل، دوه تنه عسکر زما خوا ته راغلل زما له خولې یې پټۍ خلاصه کړه، یو تن عسکر چې زه یې تر مټ نیولی وم راته وویل:

_ زه له دوی سره افغان ژباړن یم دا امریکایي عسکر غواړي له تا څخه څو پوښتنې وکړي ، امریکایي عسکر له ژباړن سره خبرې کړې ژباړن زما څخه پوښتنې کړې او ځوابونه به یې امریکایي عسکر ته ویل :

_ نن ستاسو په مدرسه کښې د نابلده کسانو ناسته وه؟

ومې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ فکر نه کوم، نن مور يوازې وه او مولوی صاحب هم په مدرسه کښې نسته.
ژبارن ځان او د ټوپک شپېلۍ سمه کړه وويل:
_ ته بايد خبري پټې نه کړې مور کولای سو تاسو له ځانه سره يوسو او د جېل په تيارو کې مو بند کړو .
ومې ويل:
_ زه رښتيا وايم !
له ځانه سره يې روان کړم په داسې حال کې چې لاس يې زما په اوږه نيولی وو وويل:
_ آيا کله هم دلته د طالبانو يا کومې بلې نابلده ډلې ناسته کيږي يا سوې ده؟
ومې ويل:
_ مياشت وو ته چې مدرسې ته راغلی يم داسې څه مې نه دي ليدلي، يوازې مور او مولوی صاحب دلته وي، هغه هم کله چې درس راته وو ايې بيرته ځي.
زه يې پرېښود م ژبارن امريکايي عسکر ته ورغی، يو بل عسکر له ټولو چنيانو تلاشي واخيسته بيا يې له خولې پټۍ ورخلاصې کړې، ټانکونو ته وختل او حرکت يې وکړ، مور لا د مدرسې د ګډوډ سامان په سمولو او راټولولو بوخت وو چې د سهار اذان وسو .
د لمانځه تر ادا کولو وروسته کله چې مور درسونه پيل کړل د کليوالو تګ، راتګ پيل شو او د بيګانۍ شپې د پيښې په اړه به يې ډول، ډول پوښتنې کولې، مولوی صاحب چې دخلکو تګ راتګ او پوښتنې وليدې مور يې رخصت کړو او مدرسه يې دڅو شپو په مخه را بنده کړه.
زه هم د خور کره راغلم، څو شپې او ورځې هلته وم، يو مائيګر د ولسوالۍ له بازار سره نژدې د ماين چاودنه وسوه، چې دهم دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوالۍ عسکرپکښې شهیدان شول، زه د خور کره روان وم، د عسکر موټر راغی او زه یې له ځانه سره بوتلم، دد ې پرځای چې ولسوالي ته مې یوسي پوستې ته یې یوړم، دا عسکر چې اکثرً یې زموږ کلیوال او د شا او خوا نژدې سیمو وو، زه یې په رسۍ ووهلم، هغوئ هم دا یوه خبره کړه، ته باید اقرار وکړې چې دا ماین دې ایښی، که ما هرڅومره د ځان سپیناوی وکړ په هم دې خاطر تور وم چې په دیني مدرسه کې درس وایم، شپه یې هلته د عسکرو په پوسته کې راباندې تېره کړه، دقومندان په ذهن کې دا هم ور ګرځېدل چې زما سره لوبې وکړي،تر دې وړاندې زما له ملګرو او همزولو سره یې په داسې کړنو خبر وم، دا چې په پوسته کې نور عسکر وو او دی پوهیده که داسې کومه هڅه وکړي مقاومت به یې وکړم، نه پوهېږم لوستونکې به څه فکر کوي، خو زما فکر بربنډ او عقل خام دی، د باور وزر مې مات دی، کنه الوت ته د هرڅا زړه کیږي، د سهار په لمر باور نسته، که شپه په شپه کې داسې تکه توره پاتې سي، نا ممکن چې زما په مخ به بیا شمال لاسونه تېر کړي.

تر سهاره پوري یې زما لاسونه را تړلي وو، یو عسکر چې د پوستې ساتنه یې کړه ماته څو واره وویل چې اوس ټول عسکر ویده دي ته وتښته، هیڅوک هم ستا پوښتنه نه کوي ځکه د پولیسو قومندان دا حق نلري چې په خپله مخه یو څوک په پوسته کې بند کړي او ولسوالي ته یې نه بوځي، ما فکر وکړ که زه وتښتم هم دې عسکر ته لانجه جوړیدلی سي، کیدای سي قومندان یې له دندي وشړي، ټوله شپه داسې ویښ ناست وم که خوب به راغی سر به مې ښکته ولاړ او را ویښ به سوم.

سهار وختي اذانونه کېدل چې د پولیسو قومندان راویښ سو، زما لاسونه یې را خلاص کړل او کور ته تګ اجازه یې راکړه، کور ته راغلم او خور ته مې بهانه وکړه چې زه د یو ملګري سره تللی وم واده یې وو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مي شپه تېره کړې ده، تر سهاره پوري سندري او اتڼونه وو، خوب راځي غواړم ویده سم تر څو لږ آرام سم.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه وروسته چي په هیواد کي له حالاتو زړه تنګ سوی وم او ادې مي هم ډېره یادېدله، بیرته خپل کور ته چي اوس په لاهور کي ده ولاړم، او هلته له یو افغان دوکاندار سره په دوکان کي د یو کال موده لپاره منشي سوم، له یو کال تېرولو وروسته یوځل بیا هیواد ته له ادې سره یوځای ددې لپاره ستون سوم چي خور مو هم د څه مودې لپاره له ځانه سره راولم. که څه هم مشر ورور ډېر وویل چي دا ځل هغه خپله ولاړ سي، خو کور او کار ته په کتو سره ادې هغه دې ته راضي کړ چي زه له ادې سره یوځای وطن ته راسم.

دا هغه وخت وو چي په افغانستان کي د حامد کرزي تر دیارلس کلني دورې وروسته تازه په تازه د ملي یوالي حکومت رامنځ ته سوی وو، د ملي یوالي حکومت هغه وخت رامنځ ته سو کله چي ۱۳۹۳ کال ولسمشریزو ټاکنو د دویم پړاو د پایلو پر سر د دوو مخکښو نوماندانو، اشرف غني او ډاکتر عبدالله ترمنځ ناندرۍ او اختلافات راپورته شول او له څو میاشتو دوام وروسته، دواړو ټاکنیزو ډلو د ملي وحدت حکومت پر جوړولو هوکړه وکړه.

کلي ته له راتګ څو ورځي پس هغې مدرسې ته ورغلم چي د امریکایي ځواکونو تر چاپې وروسته مو رابنده کړې وه، دلته ټول نابلده څېیان وو یوازي یو کس چي د مولوی صاحب د ترور زوی دی لا اوس هم شته،زما په لیدو خوشحاله سو، ما وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ ته پوهیږې زه دلته نه وم یوه اونۍ کیږي له لاهوره راغلی یم غواړم پوه سم چي زما ملګري اوس چیرته او څنګه دي؟

کله چې ما د خپل هغه ملګري پوښتنه وکړه چي اوس یې په بله مدرسه کي درس وایه هغه وویل:

_ ولي ته خبر نه یې چي هغه شهید سو؟

ومي ویل:

_ داسي څنګه کېدای سي هغه ډېر هوښیار ځوان وو او د هغه مور به تل ورته ویل چي له داسي کارونو څخه لري اوسه.

ځني وویل:

_ زه نه پوهیږم مور به یې هغه ته څه ویلي وي او کنه، بختور دی چي د محبس په دروازه کښې فدایي حمله وکړه او شهید سو، دا د ده برکت وو چي څو تنه زندانیان یې راخلاص کړل، یو معقول او ثابت حقیقت دی شهید چي کله د الله ج په لاره کي خپله وینه تویوي، د الله جل جلاله د رضا لپاره ځان قربانوي، د سر په بیه له اسلام او قرآن نه دفاع کوي، له خپل کور، اولاد بلکې ټول ژوند نه د الله جل جلاله د رضا لپاره تېرېږي، یقیني خبره ده چي الله جل جلاله به یې تر ټولو زیات نازوي.

زه هلته ډېر نه سوم پاتي او بیرته د خور کره راغلم، د ملګري مړیني راباندي زور وکړ، له ډېره خفګانه مي تبه سوه تردې چي ټوله شپه په ویښه راباندي تیره سوه.

په سبا ډاکتر ته ورغلم درمل یې راکړل، مګر بیا هم تبي دوام وکړ څو شپې او ورځي ووتې، زه لا ښه سوی نه وم چي د لوی اختر ورځي شپې سوې، دلته هم لکه د نورو ځایونو د مسلمانانو په څېر د قرباني لپاره چا پسونه، چا وزې او ګډې او چا غوایان رانیولي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دوه اونۍ وتلي وې چې مونږ بیرته لاهور ته راغلل او خور مي هم د څو شپو، ورځو په مخه راسره را وسته، لاهور ته له را رسېدو سره سم یو ځل بیا له هم هغه کس سره په دوکان کي منشي سوم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ د یو ملګري لیدو ته چي په روغتون کښي د ناروغۍ له امله بستر وو ورغلم، د ناروغ تر لیدو وروسته کله چي راووتم یوه نرسه په ډېره بیړه راپسې راغله او زما مخي ته ودریده، په داسي حال کي چي ساه یې دردیده او لاسونه یې په سینه نیولي وو وې ویل:

_ ببښنه غواړم آیا تاسو مقتصد یاست؟

کله چي پوه سوم پښتنه ده او په روانه عامه لهجه خبري کوي حیران سوم، ځکه ما تردې وړاندي په پنجاب کښي پښتنه ډاکتره یا نرسه نه وه لیدلي، و مي ویل:

_ هو زه مقتصد یم دا چي تاسو ما پېژنۍ او زه دي نه پېژنم لږ باید دځان په اړه ووایې؟!

وې ویل:

_ زما نوم پلوشه ده، دلته په هم دې روغتون کي د خدمتګاري په ډول د عملیاتو عملي زده کړي کوم، زه تاسو د پخوا لا په رسنیو ښارم او درسره بلده یم که زما ګمان سم نه وي نو ببښنه غواړم.

و مي ویل:

_ مننه اغلي زه مقتصد یم ستاسو ګمان سم دی دا چي زه ناوخته سوی یم غواړم ژر ووایې څه خدمت دي کولای سم؟

دا وخت یو امبولانس د بیړني خدمتونو دروازې ته ودرید، هغې وویل د ناروغ بیړنی حالت دی زه ځم ته نن ماخستن زما پیغام ته په طمعه اوسه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په طمعه، طمعه دا شپه تېره سوه، بله ورځ او شپه تېره سوه، د پلوشې پیغام نه راغی، هم دې ته مي اندیښنه وه چي دا به څوک وي؟
د نا بلده روښان پیغام مي ولوست د سلام ځواب مي ورکړ، ډېر ژر یې پیغام راغی:
ولي دي دومره ناوخته کړ؟
ورتهومي لیکل:
د کوم بل چا د پیغام په طمعه وم.
_ یاني تاسو ته لومړی دهغه شخص پیغام مهم وو؟
_ بلکل
روښان په انګرېزي تورو پښتو لیکله او تر ډېره به یې ناسمه لیکله، ما ورسره ډېري خبري و نه کړې او د کتاب په مطالعه بوخت سوم، خوب وړی وم کله چي راویښ سوم، شپه نیمه وه، کتاب مي کېښود او پڅپل ځای کي آرام ویده سوم.
سهار چي را پورته سوم، د ټولو ورځو په څېر نن هم لومړی پیغام د روښان وو، چي د ښې او نیکمرغه ورځ یې راته ویل، ځواب مي ورکړ:
_ ستاسو دي هم ورځ نیکمرغه وي!
هغه په لفظونو کي د خندا تمثیل وکړ او ویې ویل:
_ غواړم پوه سم ولي د نورو شپو په نسبت ناوخته ویده کېږې؟
ما څه نه ورته ولیکل او دوکان ته ولاړم، ماسپښین مهال په دوکان کي یوازي ناست وم روښان ته مي پیغام ولیږو
_ سلامونه روښانه هیله ده ښه به یې؟
هغه دا مهال موجود نه وو، او ځواب یې ماخستن ناوخته راکړ:
_ وبخښئ وځنډیدم او د دې څو شپو هم چي انتظار دي وکړ بخښنه غواړم هیله ده ما به وبخښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ روښانه زما او ستا تر منځ د خپګان څه نسته نو بیا ولي شیبه په شیبه بخښنه غواړې؟

وې لیکل:

_ دا ځکه چي زه هم هغه پلوشه یم ...!

او بړده ساه مي واخیسته پیغام مي ولیک:

_ عجیبه کوې دا دومره ځوریدل په څه معنا وو؟

وې لیکل:

_ هیڅ! غواړم سبا زموږ روغتون ته راسې ځکه چي پلار مي هم راځي، او هغه غواړي له تاسره ووینې.

په سبا له خپل ورځني کاره وزګار نه سوم روغتون ته نه ورغلم، ماښام چي کورته تلم د لارې په اوږدو د پلوشې زنګ راغی، کله چي مي ځواب ورکړ هغه نه وه غږ د سړي دی، له سلام وروسته یې وویل، زه د پلوشې پلار یم او غواړم تا له نژدې ووینم، خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ هم دا اوس که ته هرځای یې زه هلته درځم، کله چي پوه سوم کومه بهانه نه مني ورغبرګه مي کړه:

هم دا اوس زه روغتون ته درځم په طمعه اوسه، کله چي روغتون ته ورغلم پلوشې ته مي زنګ وواهه، پلوشه او یو بل سپین ږیری سړی چي لاسونه یې سره ورکړي وو د روغتون له دروازې را ووتل، زه پوه سوم چي هم دا یې پلار دی، موږ د سړک له غاړې سره یو ګردي میز ته کښېناستل، پلوشې دوه ګیلاسه تازه د مڼې جوس راوغوښتل، یو یې زما مخې ته کېښود او بل یې د ځان، ما خپل ګیلاس دهغې د پلار مخې ته ور نژدې کړ، پلوشې په شونډو کي وخندل:

د پلار مي د شکري ناروغي ده هغه جوس نه څښي دا ستاسو دي، په ډاډه زړه یې وڅښه، پلار یې هم د پلوشې خبره تائید کړه او زیاته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا ته پوهېږې چي ما دلته ولي را بللی یې، رښتیا هم هیڅوک له خدای پرته دچا په زړه دومره ښه نه پوهیږي، پلوشه غواړي پښتو لیک لوست زده کړي که څه هم هغه اوس ډاکتره ده خو د پښتو لیک، لوست سره مینه لري، پرون یې ستا په اړه راته وویل او ما هم دا مناسبه وګڼله چي له تاسره ووینم، دا زما د نازولي لور پلوشې هیله ده چي پښتو لیک، لوست زده کړي زه لتا غوښتنه کوم چي دا هیله یې ورپوره کړې او زه باور لرم چي ته به په هم دې برخه کښي خپله همکاري له پلوشې څخه و نه سپموې.

دا وخت ماته له کوره زنګ راغی ادې وه، ناوخته سوی وم، کور ته چي راغلم د نورو شپو په پرتله ژر ویده سوم، سهار د پلوشې په زنګ راویښ سوم، تلیفون مي ورباندي بند کړ خبري مي نه ورسره وکړې، یوه شیبه مي بیا سترګي سره تللي وې چي ادې راباندي غږ کړ، لمانځه ته یې پورته کړم دلمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبایل راوخیست، دپلوشې تر لسو زیات پیغامونه راغلي وو وروستی پیغام مي ولوست:

_ نه پوهیږم ته څومره بې غمه یې ما غوښتل چي خبري درسره وکړم خو تا...

ورته ومي لیکل:

_ ډېر وبخښه له خوبه وم ووایه څه خبره ده؟

د مخابراتي شبکې د خدمتونو دڅانګي ځوابي پیغام راغی چي لیکلي یې وو ,, پیغام لیږل ناکام سو دغي شمیرې ته تر پیغام لیږلو وړاندي پخپل حساب کښي کریدت زیات کړئ ،،

نن مي دسهار ناشته هم په کور نه وکړه د پښتو ژبې یو کتاب مي را واخیست او دوکان ته ولاړم، موبایل ته مي کریدیت واچول، پلوشې ته مي زنګ وواهه، هغې ځواب نه کړ، مائیګر مي یو قلم او کتابچه واخیستل روغتون ته ورغلم، پلوشه د روغتون په چمن کي ناسته وه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونو نوکان يي پرې کول زما په ليدو را ولاړه سوه، خندل يې، تر سترې مشي وروسته يې ځوکۍ راته سمه کړه، د روغتون يوې بلي خدمتګاري ته يې غږ کړ جوس يې راوغوښتل، پټه خوله ناسته وه او جوس يې څښل، قلم، کتابچه او کتاب مي د هغې مخ ته کيښودل، په ليدو يې خوشحاله سوه او زما لاس يې په لاس کښي ونيو، يوه شيبه د پښتو ژبي ليکدود په اړه وغږيدل، بيا يې کتابچه پټه کړه او وې ويل:

_ غواړم ولاړه سم چي ناوخته ده

ما څه نه وويل، پټه خوله را ولاړ سوم د ماښام اذان سوی وو چي له روغتونه را ووتم او دوکان ته راغلم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلوشې ته مې د خوا له په رسنۍ باندې د لیکدود په اړه مالومات ورکول او هغې به له ځان سره په کتابچه کې لیکل، یوه ورځ مې زړه وغوښتل ورسم او وګورم لیک یې څومره زده کړی، ماځیګر مهال مې زنګ ورته وواهه، ویل یې ناممکن نن به سره ووینو پلار ناروغه دی، خور مې روغتون ته راوړی له هغه سره بوخته یم کله چې وزګاره سوم حال درسره نیسم زه هم په طمعه یم.

ماښام یې زنګ راغی، ویل یې اوس راسه پلار مې اوس ښه دی هغه هم غواړي تا ووینې، زه هم وزګار وم او دستي ور روان سوم کله چې ورغلم، د روغتون هغې خدمتګاري ولیدم چې تېر ځل یې موږ ته جوس راوړل، بستر خونې ته یې بوتلم، ما ولیدل چې د پلوشې پلار په بستر پروت وو، سیروم ورته چالان دی، څنګ ته یې یوه شنې سترګې نجلۍ ولاړه وه، طلایي څڼې یې پر سپین مخ را پرتې وې، دا وخت پلوشه هم راغله پرته له دې چې ماته څه ووایي پلار ته ورنژدې سوه په تندي یې لاس ورکیښود، او ورته وې ویل:

_ آغا مقتصد راغلی دی... !

هغه سترګې روڼې کړې، د ښو په اشاره یې سترې مشي راته وویل زه د بستر سره په نژدې څوکۍ کښېناستم، پلوشې وویل: _ دا زما مشره خور روقیه چې په هم دې روغتون کې د قابلګۍ څانګې ډاکتره ده، که ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووایې چې مخکې ولې دلته نه وه او تا نه ده لیدلې دا ځکه چې روقیه د ځو ورځني سیمینار په موخه اسلام آباد ته تللې وه.

موږ ډېري خبري نه وکړې، پلوشې چای را وغوښت ما منع کړه، ناوخته سوی وم، د کوم چا د تلیفون په زنګ را ووتم او کور ته راغلم.

د کتاب په مطالعه بوخت سوم ځو پاڼې مې نه وې لوستي عینکي مې په سترګو وې خوب وړی وم، په اړخ واوښتم، عینکي مې خرپ ماتي سوې، ځان مې سم کړی ځای بدل بیرته ویده سوم، په میاشت کښې یو ځل یا کله په اونۍ کښې دوه ځله مې عینکي ماتیږي، ځوک به دا ګمان کوي چې د لوبو پر وخت یې ماتوم یا هم چا سره به مې لاس اچولی وي او ځو سوکان به یې پر دا مخ، مخ وهلی یم؛ زه د دوئ ټولو دا خبري واورم او پرځان یې ځکه زغمم چې عینکي مې ماتي کړي وي، سترګي مې له درده رپیږي، وخت نا وخته مې اوښکي هم را وېښې سي بهیږي، دا عینکي هم زما د ژوند یوه برخه ګرځیدلې ده؛ په مونږ کي ډېري غلطۍ شته چي له عینکو پرته له ورایه را معلومیږي مګر مونږ یې بیا هم نه وینو، خپلې وړې، وړې غلطۍ په پام کښې نیول په ټولنه کښې د لوی او ژور مثبت بدلون سبب ګرځېدلی شي؛ د تور ګمان عینکي په پوزه ګرځول لویه بدبختي ده او دا بدبختۍ خپل ځان ته په کتلو سره له منځه وړلی سو؛,, سترګي هرڅه لیدلی شي او کله چې په سترګو کي خس ولویږي، سترګي یې نه ویني هم دا رنګه موږ د نورو انسانانو عیبونه وینو او خپل عیبونو ته مو پام نه وي ،، نن چې زما عینکي یو ځل بیا ماتي سوي وې د عینکو دوکان ته راغلم، سترګي یې وکتې، هغه وویل سترګي دي ژوبلي سوي دي د شپې مهال کله چې ویدیږې په یوه ټوټه باندي تړه، او ستا سو عینکي به ماښام ته جوړي سي.

موبایل ته مې پام سو چې د پلوشې دریم پیغام راغلی، ژر مې راخلاص کړ ,, سلام، که څه هم ما نه غوښتل درته ووایم، زه پوهیږم زما بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواخوږی نسته او که خواخوږی مي وي نو هغه به ته یې، زموږ د ارمانونو ځلی وران سو او له سیوري یې بې برخي شول ،که څه هم پلار مي ماخستن وفات سو تاته اوس وایم موږ کلي ته راغلل ،ما نه غوښتل ته بې خوبه سې، پرون مي ستا سترګو ته کتل ډېر ستړی وې ،،

زړه مي نه ومنل یا خو ډېر نا ارامه سوم، روغتون ته ورغلم د پلوشې پوښتنه مي وکړه یوې نرسي راته وویل پلار یې خپل پارتمینت ته وړی، پارتمینت د روغتون شا ته پلازې په دوهم پوړ کښې دریم نمبر دی، په بیړه ورغلم دروازه مي خلاصه کړه په مخامخ هنداره کښې مي خپل ببر ویښتان او خلاصي تڼۍ ګریوان ولید، د میز په سر نیم ګیلاس سوړ چای ایښی او د پرونۍ ورځي ورځپاڼه، یوه کتابچه فکر کوم قلم به چا له ځانه سره وړی وي، په الماری کښې کتابونه، کړکۍ خلاصه ولاړه وه، پرده یې شمال ته لکه د یوچا کمیس نڅېده، د لمر وړانګي راپرتې وې په کڅافات دانۍ کښې مروړل شوي کاغذونه؛ بیرته په زینو راښکته سوم لاندي تبخونه کښې یو څراغ روښانه دی نه پوهیږم دا وریښمین رومال به دلته له چا څخه لویدلی وي، د اوبو نلکه خلاصه پاتې نری، نری اوبه بهیږي، را ووتم یو ځل بیا بیرته پورته خیژم، وختم هرڅه په خپل ځای پاتي سوي دي، د پېښو ښکالو راپسې وه،وارخطا راښکته سوم دوري، دوري مي کتل کېدا ای سي څه ناڅه داسي پیدا کړم چي پرونی دېره سوی سکوت وشړي .

د پلوشې نمبر ته چي هرڅومره زنګ وهم، موبایل یې بند وي، نه پوهیږم دا ورځ څنګه تېره سوه، د خپل پلار مړینه به راته سترګو ، سترګو ته کېده، ماښام د تلویزون له لاري خبر سوم چي ماښام د پکیتکا ولایت د یحیی خیلو ولسوالۍ په پړاو سیمه کي په داسي مهال ځانمرګی برید وشو چي د دریو ولسوالیو د والیبال لوبي ټیمونو پایلوبه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي او ذهني ستړیا راباندي بار وه، د خوب غېږ ته مي ځان ور وسپاره، ویده سوی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سهار کله چې دوکان ته راغلم، د نور کله په څېر غښتلی نه وم، شونډان مې هم وچ سوي وو او هم دا رنګه په ټول وجود کښې مې د درد احساس کاوه، د تلويزون پردې ته ناست وم چې د پرونۍ چاودنې په اړه يې راپور ورکاوه

د تېر ماښام په ځانمرګي برید کې ۳۶ تنه ځای پر ځای ووژل شول او څوارلس نور و د ژورو ټپونو له کبله په روغتون کې ساه ورکړه.

یو تن چې له خبریال سره یې خبرې کولې وویل:

۴۸ ټپیان چې روغتیايي حالت یې نازک وو، د ملي دفاع وزارت د هلیکوپټرو په واسطه پلازمېنې کابل ته لیږدول شوي او د شهید محمدداود په پوځي روغتون کې تر درملنې لاندې نیول شوي دي.

ده زیاته کړه چې د ټپیانو د لیږدولو پر مهال هم یو تن ټپي په لاره کې ساه ورکړې ده؛ خو په ټپیانو کې د درو تنو ټپونه برسیرن وو چې تر درملنې وروسته کورونو ته رخصت شوي دي.

یو بل کس چې د امنیتي کسانو جامې یې په تن وې خبریال ته په خبرو کې وویل:

برید د غیبي خیلو په نوم کلي کې چې د یحیی خېلو ولسوالۍ لیرې کلی دی، داسې مهال ترسره شوی چې د درو ولسوالیو ځوانانو په خپلو کې د والیبال لوبه درلوده:

"د یحیی خیلو ولسوالۍ په یوه لیرې سیمه چې د غیبي خیلو په نوم یادیږي او کلی دی، هلکانو او ماشومانو د والیبال په میدان کې والیبال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه او یو انتحاري چي چاودیدونکي توکي یې په ځان پوري تړلي وو، په هغه سیمه کي چي خلک د دې لوبي تماشې ته راټول شوي وو، انتحاري عمل اجراء کړی دی."
د راپور ترڅنګ یې د سیمي انځورونه، او د زخمیانو حالت ننداري ته وړاندي کاوه، چي په وینو سرې څپلۍ او د قربانیانو د بدن ځني غړي پکښي ښکاریدل، زه غلی ناست وم او د ټلویزون پردې ته مي کتل، استاد زما د مړاوي حالت پوښتنه وکړه، زه چي ډېر ناهیلی سوی وم هیڅ مي نه وویل او په خپل کار باندي بوخت سوم، ماځیګر مهال ډاکتر ته دخپل ځان د درملني لپاره ورغلم هغه وپوښتل:
_ داسي کوم څه دي چي تا ځوروي ولي ته نه پوهیږې ژوند څومره ښکلی دی؟
ومي ویل:
_په موټر کښي کښېناستم ژوند مي ولید چي ډېر په بیړه روان وو، انسانانو د یو بل څخه د مخکي تللو هڅه کوله، د اوبو غاړي ته ودریدم، د ژوند شیبې مي لکه اوبه بهیدې، د ونو پاڼي یې لکه زما ناکامي هیلي له ځانه سره یوه، یوه وړې، په کشتۍ کښي سپور سوم ژوند مي لامبو وهله، او کله چي د سرک بلي غاړي ته اوښتم ژوند تمام سو. هغه زما په خبرو وخندل او ویې ویل:
_ ولي د ژوند ترخې شیبې د خوږو شیبو په را یادولو نه هیروې؟
ومي ویل:
_غواړم هغه څه هېر کړم چي په اړه یې فکر کوم فکر مي خرابیږي، هر سهار مي د ژوند لومړنۍ او وروستۍ ورځ پیل کیږي زړه نا زړه د مزل کولو لپاره راووځم ځان مي ډاډه ساتم که وروستۍ ورځ مي هم وي ښایي نن دلمر تر غروب وړاندي خپل منزل ته ورسیږم په منزل کښي اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته مهم نه دي، منزل ته رسيدل مي هيله ده ، زه مي هيڅکله هم خپل اميدونه نه ناهيلي کوم.

ډاکتر خپله اله کېښوده سترګي يې زما په سترګو کښې ښخي کړې او وې ويل:

_ نو بيا ولي دومره ناهيلی يې؟

ومي ويل:

_ نه پوهيږم ژوند به ماته څه راکړي ، د خپل عمر په اوږه باندي تکيه يم د شيبو په شمار شپې تېروم، هره شپه د شمعي په لمبه لاس سوځم غواړم ځان د درد له زغم سره عادت کړم.

ډاکتر زما لاس ونيو ورو يې وويل:

_ هر هغه څوک چي تا ځوروي بايد هېر سي او نور يې په اړه فکر کول ستا صحت ته تاوان رسوي نه فايده.

ومي ويل:

_ ياد يې لکه باد د درد سکروټي را تازه کړي، د تريخ چای تاوده غوړپونه تر ستوني تېر کړم، له تا او خلکو ټولي ګيلې په يو کاغذ وليکم اوس مي هم په جيب کي ډېر کاغذونه وراسته سوي، نن به دا کاغذ مخامخ د دېوال په چاق کښي کېږدم، يوې آرامي سندري ته کښېنم ګوندي ژوند مي زمزمه کړي زه اوس له کړېږو او نارو لويدلی يم، که ګونګ سم ډېري چيغي به مي د زړه دننه زندی شي.

هغه په زوره، زوره وخندل او ويې ويل:

_ زه اوس پوه سوم په رښتيا سره چي ته ليونی سوی يې. په هم دې وخت کښې زما په مټ کښي ستن ننيستله، سترګي راباندي درنې سوې، بې هوښه سوی وم.

کله چي په هوښ راغلم، ډاکتر او استاد دواړه مي تر سر ولاړ وو، زه يې په خپل ځای کښي را کښېنولم، بيخي آرام سوی وم، ذهني ستړيا مي له

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه تللې وه، ډاکتر په یوه پرچۍ دوا راته ولیکله او له کتنځایه را ووتم، ساعت ته مې وکتل د دوکان بندولو وخت وو، زه د دوکان په خوا روان سوم استاد تر لاس ونیوم هغه وویل دوکان مې بند کړی ناوخته دی اوس باید کور ته ولاړ سو .

له هغه وروسته پرلپسې څو شپې او ورځې په کور پریوتم تبې مې وې، یو ماځیګر کله چې لږ ښه وم د ماما له زوی سره راووتم، د ښار څخه د باندې صحرا ته ولاړو او د اوبو غاړې ته کښېناستل، ما ولیدل چې یو ځوان څوک په دواړو پښو شل دی او دواړه پښې یې کږې دي د اوبو له غاړې سره په بایسکل کې ناست دی، زما د یوې پوښتنې په ځواب کښې راته وویل :

_ د زړه په سترګو مزل کوم، کله چې مې پلار وفات سو، لاس او خوله مو نه سره چلیدل لتا او ما سره مې مشوره وکړه، ژاولې، پتاسې او نور واړه، خواړه به مې د سړک له غاړې سره پلورل ګذاره مو کړه، اوس مې شکر هم دا د کور ترمخ دوکان دی سهار راووځم ماښام لاړ سم، د لور مې مینه ده چې د اوداسه اوبه او خواړه تر دوکانه راوړي، زوی مې په پینځم او لورکۍ مې په څلورم ټولګي کې درس وایي هر څه زما د وس په اندازه راسره سم دي راضي یم له خپل خدایه .

زیاته یې کړه:

_ د خدای تر خدایي جار سم چې هرڅه یې زما او خلکو په وس پوره او برابر دي، ټنبلي یوه ناروغي ده که څوک وغواړي علاج یې ټینګه اراده او لوړ همت په ځان کښې را پیدا کول دي.

موږ ډېر نه کښېناستل چې د ادې زنګ راغی او کور ته یې وبللم ویل یې ناوخته ده، زه او د ماما زوی دواړه زموږ کور ته راغلل په هم دې شپه د نورو شپو په نسبت ژر ویده سوی وم، ما له ځانه سره فکر کاوه چې ښه سوی یم، او اوس کولای سم چې سبا دوکان ته ولاړ سم. ★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سبا ورځ سهار هم دوکان ته نه ولاړم، غرمه مهال د ترخو وریجو دوکان ته له یو بل ملګري سره ورغلم، نن یي تر پرون وریجي لا ښې پخې او خوندوري وې، د ده په وریجو غړېدل چي خبرې تر کیسو پوري سره ورسیدلې. ملګري مې له دوکانداره پوښتنه وکړه:

_ تر دې دا ښه نه وه چي په همدې فابریکه کښي یا دښار په کومه بله دولتي څانګه کښي دې کار موندلی وای اسوده به وې او هم به دي کار جوړ و.

دوکاندار خوله خندا ته جوړه کړه او په خبرو کښي ورولوید ویې ویل:

_ ,, محترمه ! کله چي ما د سړک په غاړه په لاسي ریړۍ کښي وریجي خرڅولې ته په هم دې فابریکه کښي خدمتګار وې که ستا یاد شي کله، کله به دغرمې یا بریځر پر وخت راتلې او وریجي به دي خوړلې هغه وخت به ستا تنخوا تقریباً اوه زره روپۍ وه، ما به د ورځې زر روپۍ ټوله سودا کړه؛ اوس چي ته له خدمتګار وروسته د فابریکې منیجر سوې ما دوکان پرانیست ستا میاشتنۍ تنخوا اتلس زره روپۍ ده او زه د ورځې اته زره روپۍ سودا چي په هغوئ کښي درې زره روپۍ ګټه کوم، د نن ټوله خواري مي زما وروسته د زوی استراحت دی، او ستا ټوله خواري ستاسو د فابریکې د څښتن، را تلونکی کال به زمونږ دواړو ځامن چي همزولي او ټولګیوال دي څنګه چي مونږ دواړه وو، زما زوی به دوکان ته او زه به کرار د ژوند تر وروستۍ شیبې د میرمني په څنګ ووسم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري يې لا پسې اوږدې کړې زما د ملګري په اوږه يې لاس ور کېښود ورته ويې ويل:

_ ستا زوی به ستا په څېر لومړی خدمتګار او بيا ... ملګري جيب ته لاس کړ په پټه خوله يې د دوه خوراکه وريجو سل روپۍ ورکړې او له دوکانه راووتل.

موبايل مې وشرنګېده، که ګورم پلوشه ده، له ملګري څخه لږ څنګ ته سوم او ځواب مې ورکړ:

_ سلام پخير راغلې هيله ده ښه به يې؟

هغې يوه شيبه څه ونه ويل غلې وه، مجبور سوم بيا ورغږ کړم:

_ سلام ولي غږ نه کوئ زما غږ اورې پلوشې!؟

په داسي حال کي چي سلګۍ يې وهلې وې ويل:

_ اورم!

زه پوه سوم چي دا غږ د پلوشې نه دی پوښتنه مې وکړه _ څوک يې؟

وې ويل:

_ روقيه يم د پلوشې مشره خور

لږ نور مخکي ولاړم په ډېره تلوار سره مې ورته وويل:

_ پخير راغلې روقيې هيله ده ښه به ياستئ څه خدمت مو کولای سم؟

وې ويل:

_ پلوشه، پلوشه ناروغه ده ، غواړم ته هم راشې هغه اوس په روغتون کي بستر کوي، هيله کوم هم دا اوس راسه.

اړيکه يې پرې سوه، اندېښنې واخيستم، ملګری مې په خپل ځای پرېښود، زه د دوکان په پلمه روغتون ته ورغلم، روغتون ته له رسېدو سره مې په روقيه سترګې ولګېدې د بيړني خدمتونو د دروازې مخې ته ولاړه وه، زما په ليدو يې حوصله له لاسه ورکړه، کلک يې په غېږ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونيولم او په چيغو، چيغو يې ژړل، اوښکي مي ور پاکي کړې د پلوشې پوښتنه مي وکړه، هغې په ژړا، ژړا کي وويل :

_ پرون دا مهال مور خپلي دندي ته راغلو، د پلوشې صحت ښه نه وو، نا آرامه وه، اوس لږ شيبه وړاندي بې هوښه ولويده .

ومي ويل:

_ ته غم مه کړه ان شاءالله هغه به ژر ښه سي، ته دا راته ووايه اوس چيرته ده؟

روقيې په داسي حال کي چي ژړل يې مخامخ خونې ته ګوته ونيوه، زه پوه سوم چي هلته ده، نژدې ورغلم، د وره خوا ته د ورې کړکۍ ترڅنګ چي پرده وربانديې کش وه ودريدم.

د روغتون په لاوډ سپيکر کښي يې شپږويشتم نمبر او د ميوند نوم واخيست، مور يې له څوکۍ پورته سوه ماشوم يې ترلاس ونيؤ، د ډاکتر خوني ته ننوتل له لږ ځنډ ورورسته بيا غږ سو وويشتم نمبر يې وويل ، وړوکی ماشوم او مور يې له کتنځای څخه راووتل په انتظار خونه کښي زما تر څنګ په ماته څوکۍ کښېناستل، وړوکی ماشوم غلی، غلی مور ته غږيده، مور به يې په ويښتانو کې مهرباني ګوتي ور وهلې، په سينه پوري به يې ونيؤ، د دهليز له وروستۍ خوني يوه نازکه نرۍ پيغله چي سپين کوټ يې اغوستی وو، د وړوکي ميوند خواته راغله، له وجود او جامو يې د عطرو وږم راته، په نرمه او خوږه ژبه يې ورته وويل:

_ ماشاالله څومره ښه ماشوم دی نوم دي څه دی؟

ماشوم وويل:

_ ميوند !

نرسي په داسي حال کښي چي پيچکاري يې ډکوله وې ويل:

ښوونځي ته ځې که نه، که ځې نو په څووم ټولګي کښي درس وايې ؟

ميوند وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دریم ټولګي کي
ـ پلار به دي ویل میوند ډېر تکړه هلک دی لستوڼی دي ور ونغاړه چي ته څومره زورور یې؟
میوند لستوڼی ور ونغښت لاس یې غبرګ کړ، خپلي متې ته یې وکتل او ویې ویل:
ـ سلمان خان یم!
نرسي د پمبې له پمبې څخه لږ پمبه ورپرې کړه، او میوند ته یې وویل:
ـ رښتیا هم لکه سلمان خان، ته دي دا سترګي پټې کړه اخ څومره ښې سترګي دي، سپین نرم لاسونه،او دا لاس دي موټ کړه .
میوند چیغې کړې:
ـ وخخخخ ته هم چیچکي لګوې!؟
نرسي وخندل:
ـ سترګي دي پرانېزه مور دي ویل د پیچکاري له ستني ډېر ډارېږي.
په هم دې وخت کي یو بله نرسه راووته دا هم هغه نرسه وه چي زه یې پېژندلم د پلوشې ملګری یم، له ځانه سره یې بوتلم، آسماني رنګه پلاستیکي خولۍ یې را په سر کړه، مول یې را ووهه او د پلوشې بستر ته یې ودرولم، یوه شیبه لا وتلې نه وه چي پلوشې سترګي را رڼې کړې، اوږده ساه یې واخیسته، زما په لیدو فکر کوم خوشحاله سوه، په شونډو کې وخندل، ما یې لاس ونیو، دبستر ترڅنګ نږدې په څوکۍ کښېناستم، روقیه هم راغله خندل یې، ژر، ژر یې خپلي او ښکي پاکولې، پلوشه یې په دواړه مخ ښکل کړه، ډاکتر راغی د پلوشې نبض یې وکاته، په پرچۍ یې درمل ولیکل او پلوشې ته یې د آرام کولو مشوره ورکړه.
پلوشې یو سوړ اسویلی وکیښ او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ دلته مي زړه تنګيږي، غواړم خپلي کوټې ته ولاړه سم، دا چي د پلوشې کوټه هم د روغتون شاته نژدې وه، ډاکتر ورسره ومنله او ډېر ژر يې موږ ته رخصت راکړ چي پلوشه خپلي خوني ته ورسوو .

چي د پلوشې خوني ته ورسېدل، روقيې وژړل کله چي ما يې د علت پوښتنه وکړه هيڅ يې هم نه ويل، ما فکر وکړ د پلار ياد يې تازه سو، خو پلوشې وويل:

_ د روقيې سبا ته واده دی، خاوند او خسرګنۍ يې نه غواړي نور روقيه داسي ووسي،دا چي د روقيې کوژدن پروسږکال سوې ده موږ هم څه ويلی نسو، دا وخت روقيه را ولاړه سوه او ماته مخامخ کښېناسته وې ويل:

_ زه دا نه وايم چي زما واده کيږي يا هغه شخص زما خوښ نه دی، يوازي او يوازي هم دا درد راکوي او ما ځوروي چي کاش اوس مي پلار ژوندی يا موږ داسي بې وروره خويندي نه وای پيدا سوي.

ما که هرڅومره تسلي ورکړه، کوم ګټه يې نه وکړه، ماښام ناوخته په مړاوي قدمونو کور ته روان سوم .

ځني وخت يا که ووايم هر وخت هم سمه ده د انسان الوت ته زړه کيږي، لاسونه مروړي او وايي کشکي وزري مي لرلی چي الوتی وای په لوړو او ژورو، انسانان که د مرغانو په څېر وزري نلري مګر بيا هم الوت کولای شي، هيلي د انسان وزرې دي د لاس ته راوړلو لپاره يې هر ډول ممکنه هڅه الوت دی، ناهيلي د انسانانو له وزرو ښکې کاږي او له الوت څخه يې را ګرځوي، ژوند په اميد کيږي، هدف مزل دی هم منزل که په ژوند کښي هدف و نلرو مزل نه شو کولای چي مزل و نه کړو منزل ته نه رسيږو ، په هم دې فکرونو کي ډوب وم چي کور ته ورسېدم.

هم هغه شپه زه چي راتلم ادې مي د ماما کره تللې وه، څو ګولې ډوډۍ مي وخوړه ځان مي د خوب غېږي ته ور وسپاره، تر ډېرو په خپل ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې لټ په لټ اوښتم خوب نه راته، د شپې ناوخته چې د کورنۍ ټول غړي ویده شول، سترګې مې پټې کړې او خوب وړی وم.
ماغوښتل د خپل روح تر نزوله د شپې په تور تونل کښې څو ګامه مزل وکړم، د خاموشه دېوالونو حال واخلم او دمړو هیلو په قبرونو سلام ووایم، د ښار په څلور لارې کې روان وم، یوازې یو څراغ بلیده نوره تیاره وه، د څراغ ژیړبخوني رڼا ته ودریدم که ګورم یو څوک په لړګینه څوکۍ ناست دی سلګۍ وهي، ورنژدې سوم او پوښتنه مې وکړه:
ایا تاسو هم زما په څېر یو ورک څوک یاست چې د خپل روح نزول ته دشپې ترناوخته دښار په لارو او کوڅو کې انتظار باسئ؟
سر یې په داسې حال کښې را پورته کړ چې سترګې یې له اوښکو ډکې چینې ګرځېدلې وې په مخ یې د اوښکو ویالې را روانې وې د دې پرځای چې څه ووایي را ولاړ سو، بیا یې په دواړه مخه ښکل کړم، په ځیر، ځیر یې زما وجود او جامې تر نظر تېرولې وویل:
زما خدای ډېر مهربان دی، او زما دا یقین وو چې یو څوک به زما د سکوت د شور کرارولو ته رالیږي، زه پوهیږم چې زما او ستا د درد شریکولو تړون په ازل کې سوی او موږ دواړه هغه څوک یو چې دشپې ترناوخته پورې د ښار په لارو او کوڅو کښې دخپل روح په لټون پسې ګرځو، بیا یې د خپل جیب څخه یو کاغذ راویست او ماته یې ونیو:
ها دا ولوله هغه جمله ده چې ما هیڅکله شعر نه کړه مګر په لوستلو یې د درد احساس کوم، په وجود کښې مې څړیکه راولې او له سترګو مې اوښکې بهوي...
دا هغه شپه وه چې یو څوک مې د خپل ځان په څېر وموند چې د ښار په لارو او کوڅو کښې د خپل روح په لټون پسې په لوڅو پښو راوتلی وو ، نغښتل سوی کاغذ مې پرانیست لیکلي یې وو ,, کاش انسانان په ماتو سړکونو کښې د وړو تورو میږیانو او په ویرانو کورونو کښې د مرغانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالو ته ځیر وای، تر څو پوه سي مینه او ژوند تر لویو، لویو ماڼیو په ویرانو دېوالونو کښي ډېر ښکلي دي ،، کله چي ما وغوښتل یو څه ووایم، راویښ سوم سړی مي له سترګو پناه سوی او زه په خپل هغه بستر پروت وم چي ماخستن مي د مور په نه شتون کي د خوب لپاره پخپله را غوړلی وو .

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپلو ورځنيو کارونو بوخت وم، د روقيې واده په پټه خوله تېر سو، که څه هم زه يې وربللی وم، نه ورغلم، ما هيڅکله د هغوی په سترګو کې اوښکي زغملی نه سوې، زه پوهيدم څومره درد لري، په هم دې ورځو کښې مي يو سهار د پلوشې ليک ترلاسه کړ چي د ډاک په واسطه يې دوکان ته راليږلی وو ,, دخدای په دومره خدايي کښې زما تنهايي، دا هيڅوک نه مني نور خلک لا پرېږده زه پخپله په هم دې اړه که فکر کوم ګوته په غاښ سم، د سوچونو سيلاب مي واخلي، د خيال په يو لوی سمندر کښې مي واچوي، که مي لامبو زده نه وای پخوا به ډوب سوې وم، حوصله مي د بې اعتمادۍ په کاڼي چا ويشتلې، زرې، زرې وه، په راټولولو يې بوخت يم نرۍ ګوتي مي زخمي، زخمي په وينو سرې دي، څريکه درد راسره ګرځي، بلآخره دا دی بلده سوم ماته درد يوه نشه وګرځېده، تا درد راکړ ما په ورين تندي د زړه په خونه کښې د يوې لرغوني تابلو په څېر راځوړند کړ، ما هيڅکله د درد په نوم چيغه نه وکړه زه پوهيږم که چيغي کړم درد ته دي توهين کيږي، په دې ورستيو کښې تا او خدای دواړو ته شرمنده يم، ډاريږم که له ژونده وروسته ژوندۍ او ستا په ليدو بيا ومرم خدای به زما په بيا مړينه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي، هم دا سوال دی چي په ذهن کښې مي ګرد ګرځي د خيال وني مي خوري، هو رښتيا ستا راکړی د درد تخم راسره دی، په وجود کي به مي يو، يو را ټوکيږي لکه شنې تنکۍ کبلي،،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک تر لوستلو وروسته یو ړ اندیښنه راسره سوه، داسي کوم درد دی چي ما پلوشې ته ورکړی، هغې دا خبري ماته په تلیفون هم کولای سوې، ولې د ډاګ له لاري ,, ډارېږم که له ژونده وروسته ژوندی او ستا په لیدو بیا ومرم خدای به زما په بیا مړینه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي،، هم دا جمله مي په ذهن کي ګرځېدله او تر سترګو، سترګو کېدله.

ما د پلوشې سره اړیکې ښکته کړې، په خواله رسنۍ به یې تل دخپل پښتو لیک نمونې رالېږلې، زه پوهیدم چي اوس یې پښتو لیک زده کړی او تر پخوا ډېره تکړه ده، او ښه پښتو لیکلی سي اوس به یې زما سره هم په پښتو تورو پیغام لیږو، د پاکستان په رسنیو کې پرلپسې د ,,ضرب عضب،، عملیاتو خبري رواني وي چي د بلوچستان په سیمه کښې د تحریک طالبانو پر ضد وو، د پاکستان پوځ په شمالي وزیرستان کي د ضرب عضب عملیات په داسي حال کي پیل کړل چي امریکا او نورو غربي هیوادونو ترې غوښتنه کوله چي د حقاني شبکې او نورو ډلو پرضد دي بیړني ګامونه پورته کړي.

یوه ورځ ماځیګر د پلوشې ټلیفون راغی زړه نا زړه مي ځواب ورکړ هغې وویل:

_ د بې ځایه شویو کورنیو د درملني لپاره، شمالي بلوچستان او قبایلي سیمو ته چې د ,,ضرب عضب،، عملیات روان دي میډیکل کیمپ په پلان کښې نیول سوی، دغو عملیاتو لسګونه زره قبایلي وګړي دې ته اړ کړي چي خپل کلی ولس پرېږدي او په بنو، پېښور او نورو سیمو کي د کډوالۍ ژوند وکړي، او د درملني لپاره کومه خاص وزله نلري.

زه پټه خوله وم هیڅ مي نه ویل یوازي د پلوشې خبري مي اوریدلې وې ویل:

_ مقتصده! ته زما غږ اوري! زه هم د ډاکترانو له ټیم سره ځم، کېدای سي هلته مخابراتي شبکې کار نه کوي او هم دارنګه موږ ته د ټلیفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو اجازه هم نسته، ځکه مي وغوښتل درسره خبري وکړم لطفاً په دعا کي مي ياده لره، اړيکه يې پرې سوه کله چي ما وغوښتل يوځل بيا ورسره اړيکه ونيسم ټليفون يې بند سوی وو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلویزون ته ناست وم خبریال وویل:

_پاکستاني پوځ ادعا کوي په تېرو دریو کلونو کې چې ضرب عضب عملیات یې پیل کړي تر ۳۵۰۰ پوري وسلوال او د هغوی قومندانان وژلي دي خو ولس پوښتنه کوي چې وژل شوي کسان څوک دي، نومونه یې څه دي، او د کوم ځای او سیدونکي وو.

یو بل کس د تلویزون له خبریال سره خبري کوې او ویل یې:

_ترڅو چې د ښو او بدو ترهګرو د توپیر تګلاره نه وي ختمه شوې او د اسلام اباد دښمن د کابل او نوي ډلي دښمن نه وي ګڼل شوی تر هغو پوري به نه په پاکستان کي ترهګري ختمه شي او نه به دا عملیات کومه پایله ولري.

د پلوشې تر تګ وروسته هیڅ نه پوهیدم څه وکړم، زړه مي غواړي څو شیبې په دا خپلو غوږونو کښي ګوتي ونیسم، چیغي په سینه کښي ښخي کړم او هغه غمونه چي د خوځیدو نه دي د یاد په امسا یې د خیال په کوڅو کښي نادرکه کړم، ژوند په کولو ارزي اکثر زما څخه د اوبو له غاړي یا د تورو شپو په رڼولو تېر سي، څوک به دا هم وایي د چا سترګي به یادوم ممکن که د پرهرونو په ګنډلو بوخت وم څوک به را یاد سي، ناممکن په اړه یې تر یو غزل زیات فکر وکړم، نیمه شپه ده، دکتاب تر څو ومي پاڼي تېر سوی یم، یو ځل بیا لومړۍ پاڼه را اړوم موضوع یې څه وه، نه پوهیږم فکر مي ګډ وډ دی هم دا اوس کتاب ږدم، د تلویزون ننداري ته کښېنم، دا به څو وم چینل وي چې زما نه خوښیږي، نن تر هغه فلم هم تېر سوم کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي به ما په ډېر خوند سره کاته، غواړم ګوښه ووسم، موبایل مي باید کیږدم، عینکي په میخ ځوړندي کړم، سر ته بالښت کیږدم او ویده سم، دا څو ساعته ووتل لا ویښ یم خوب نه راځي، کله، کله فکر کوم فکر مي خراب سي، نه پوهیږم شپه څنګه تېره سوه، څه وخت خوب وړی وم، په سبا ورځ مي زړه وغوښتل د پلوشې لیک ته ځواب ووایم، ورځ ټوله فکرونو وخوړه، لمر د راوي سیند پښو ته ورولوید، زما په څېر یې د ټولي ورځي ستړیا د غرونو په رڼو اوښکو کي پرېمنځله، شپون د خپلي رمې تر شا تنده تر خپل وار پوري ساتلي وه، تر اوبو ټوپ سوم ښار ته مي په نری لاره مړاوي، مړاوي قدمونه وهل ښار ته له رسېدلو سره سم د کتابخانې په زینو وختم سیبنه یې بنده وه ، د پارک ژی ته مي د تنهایي سوړ ماښام رسولی، له جیبه مي د پلوشې لیک راویست، د سړک له غاړي سره مي د هوټل په تناره لمبه کړ، یو ګیلاس اوبه مي وڅښلې، انتظار تر نیمي شپې دی، که نن بیا د درد تڼاکي را ویښې سوې سهار ته به مي سترګي ووځي.

ماخستن په لیک لیکلو بوخت سوم

السلام علیکم...!

زړه خو به مې هر وخت غوښتل چي درته ووایم، دا دریم کال دی چي مونږ یو بل پېژنو ډېر رازونه او خاطرې مو له یو بل سره شریکي دي ، خو ما تر اوسه پوري تاسو ته لا هم هغه خبره نه ده کړې چي دوه کاله وړاندي مي باید درته کړې وای، پوهیږم چي زما دا خبره نه هم نن تاته ارزښت لري او نه یې کوم بل وخت درته ارزښت درلود یا به یې ولري، د دې خبري څرګندوني ته هیڅ اړتیا نه وینم، په زړه او روح مي بار دی، ځوروي مي، ژوند نیمګړی دی، ښایي سبا په رڼو سترګو نه ووینم، ما ډېر ناوخته کړو ، ملامت یم، غواړم د زړه تڼاکه مي وچوي هغه تڼاکه چي له څو کلونو مي په زړه ولاړه ده او دردوي مي، داسي شیبه ه زما نه په یاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي چي ستا ليکل شوي کرښي ولولم او اوښکي مي نه وي بهيدلي، دا تر ټولو سخته ده چي زما د اوښکو د بهيدلو علت څه دی ، زه ولي ژاړم هيڅ نه پوهيږم .

دا ليک چي تاته يې ليکم په داسي حال کي چي لاسونه مي پړک اخيستي، د زړه درزا په غوږونو اورم، د تلويزون غږ بند دی، د چای پياله راته سړه شوې ده په غړپ کولو نه ارزي، زه ډېره بخښنه غواړم چي اوس هم نشم کولای چي په هم دې ليک کي د خپل زړه خبره ستا زړه ته درولېږم،،

کاغذ مي له کتابچې را شيري کړ، نغښتی، نغښتی مي په جيب کي واچاوه، نه پوهيدم څنګه به دا ليک پلوشې ته ولېږم، هغه اوس دلته نسته او تليفون يې هم مسلسل بند وي، آيا پلوشه به هم په عملياتو کي وژل سوي وي، چيرته به وي، څه به کوي، مړه ده که ژوندۍ؟

دا او دې ته ورته نوري ډېري خبري مي په ذهن اخته وې، چي د پلوشې زنګ راغی، ژر مي ځواب ورکړ، نا پامه مي تر خولې ورووتل:

_ سلامونه زما ګراني چيرته يې، ولي دي داسي پرېښودم؟

بيرته غلی سوم لکه پخپلو الفاظو چي پښېمان وم، ما داسي کله غوښتل ممکن دا به د زړه او روح ناره وه، تليفون مي له لاسه ولويد، وارخطا غوندي ودريدم، په تکرار سره يې څووم زنګ راغی، د ځوابولو جرئت مي نه درلود، حوصله مي له لاسه ورکړې وه، په هم دې وخت کي د پلوشې پيغام راغی ,, زما زړګيه هيله ده ما وبخښه، زه پوهيدم چي تاته به ډېره ياديږم، دلته مخابراتي شبکې کار نه کوي نن چي رخصت وم له خپلو ملګرو زه د بلوچستان شاه نوراني مزار ته په چکر روانه يم د لاري په اوږدو کي درته زنګ وهم، بيا هم درته وايم هيله ده ما وبخښه ،، د پيغام تر لوستلو وروسته مي بيا هڅه وکړه چي زنګ ورته ووهم، نمبر يې بند سوی وو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلویزون پردې ته ناست وم، په یوه او دوه یې نه پوهېدم، ماښام ناوخته مې ځان ته یو چای را وغوښت، چای یې لا نه وو راوړی چې د تلویزون په پرده بیړنی خبر سو، د تلویزون ویاندي په ډېره بیړنۍ لهجه خبري کولې او په تکرار سره یې هم دا یوه خبره کړه ,,چې د بلوچستان په خضدار سیمه کي چاودنه شوې ده ،،

مسلسل یې له خپلو خبریالانو سره اړیکه نیوله زه هم پټه خوله ورته ناست وم، دا وخت د دوکان خاوند هم راغی، د پیښې د لا ښه تفصیل لپاره یې چینل بدل کړ، د تلویزون په پرده په غټو ټکو لیکل سوي وو (د بلوچستان په خضدار سیمه کې د «شاه نوراني» په نامه زیارت کي چاودنه شوې چې په نتیجه کي یې شاوخوا پنځوس تنه وژل شوي او شاوخوا سل تنه پکي ټپیان شوي دي) ځمکه رابانديي وګرځېده، په هیڅ نه پوهېدم، د پلو شې نمبر پرلپسې بند وو، پیغامونه مې ورته ولیږل هیڅ ځواب یې نه راته.

رسنیو هم دا یو خبر تازه کاوه او مالومات یې خپرول، یو تن خبریال په خپلو خبرو کي وویل:

نن د شنبې په ماښام په دې مزار کې له پنځو تر شپږ سوه زیارت کوونکي موجود وو چي نابیره وربانديي چاودنه وشوه او په نتیجه کي یې شاوخوا یو نیم سل کسانو ته مرګ ژوبله واوښته.

د چاودني یوه عیني شاهده وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"چاودنه وشوه، موږ له خپلو بچیانو سره د پیښي له ځایه په منډه را ووتلو، په مزار کي عُرس روان وو، د ښځو رقص یا «دهمال» شروع وو، چاودنه وشوه."

د عیني شاهدینو په وینا په مزار کي چي خلک راټول وو، ځکه هم زیاتو خلکو ته پکي مرګ ژوبله واوښته.

یو بل عیني شاهد وایي:

"موږ ولاړ وو خلک د وجد په حالت کي وو، نابېره چاودنه وشوه، د هیڅ چا پر حالت دچا حال نه وو، خلکو منډې وهلې، هلته اتیا نیوي کسان په وینو کي لت پت پر ځمکه پراته وو.

شپه په داسي حال کي چي ځمکي د خوب لپاره ځای نه راکاوه راباندي تېره سوه، د لمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبایل راواخیست ما غوښتل چي د پلوشې حال واخلم د روقیې په پیغام مي سترګي ولګېدلې:

هڅه مي وکړه درسره خبري وکړم ته لکه چي ویده سوی وې کېدای سي خبر سوی به هم یې چي د صوفیانو په مزار کي چاودنه سوې ده،زه هم دا اوس کوټي ته روانېږم په پرونۍ پېښه کي پلوشه او د پلوشې په شمول زموږ دوه نوري ډاکتراني هم شهیداني دي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي د پلوشې له مړيني خبر سوم، سر راباندي وګرځېده، په دواړو لاسو مي کلک ونيو په ځمکه کېناستم، او له سترګو مي اوښکه را جلا سوه، د دې لپاره چي څوک را باندي پوه نسي له کوره را ووتم او دوکان ته راغلم، د غرمې وخت وو چي استاد د کوم کار لپاره دباندي ووت او زه يوازي پاتي سوم، زړه تنګي را باندي بار سوه، لکه ليونی سر مي د ميز په شيشه وواهه، له خپل ځايه را ولاړ سوم او د ځان وژني اراده مي وکړه.
د استاد تر راتګ وړاندې د بريښنا تارونو په لوڅولو لګيا سوم، په ډېره تلوار او وارخطايي سره مي د چاقو په مرسته د بريښنا تارونه لوڅ کړل، له ژوند څخه ستړی او ماتي مي منلې وه، ما نه غوښتل نور يوه شيبه هم ژوندی پاتي سم، تارونه مي په موټ کې ونيول، کوم اثر يې نه وکړ، يو ځل بيا مي لاس ور وړ هم داسي وشول او هيڅ اثر يې نه راباندي وکړ ، وروسته پوه سوم چي بريښنا نه راځي او تر راتلو پوري يې نيم ساعت وخت پاتي دی.
د بريښنا د راتګ په طمعه وم چي استاد راغی، پرته له دې چي سلام واچوي يا د نور کله په څېر د کار په اړه خبري وکړي زما سترګو ته ځير سو او وې ويل:
_ په تا څه شوي دي؟ سترګي دي ولي داسي سرې اوښتي لکه ښه ډېر چي دي ژړلي وي.
زه غلی وم هغه خپلي خبري لا پسې اوږدې کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ په څو ، څو واره مي منع کړی يې چي تلويزون او موبايل ته ډېر مه ګوره، تا هيڅکله زما خبري و نه منلې، ته وګوره سترګي دي څرنګه لکه د وينو ډکي کاسې سرې، سرې اوښتي دي، راځه چي اوس ډاکتر ته ورسو، چي ښه سې.
ومي ويل:
_ زه ښه يم او نه غواړم ډاکتر ته ورسم، زما د سترګو درد پخوانی دی او دا له هغه وخته چي په مدرسه کي وم، تر نيمو شپو مي کتابونه لوستل، او بې خوبه به وم.
هغه وويل:
_ ته وګوره په هغه مخامخ هنداره کي ترڅو پوه سې زه ولي درته غصه يم، آيا ستا پام نه دی نن څه ور ښکاريږې، لکه يو ښه ,,ګنهګار،، چي شراب يې څښلي وي، يا هغه قاتل چي ډېر بې ګنا انسانان يې وژلي وي.
ما نه غوښتل چي استاد هم ډاکتر ته راسره ولاړ شي
ور غبرګه مي کړه:
_ وخت د کار دی ښه به دا وي چې ته په دوکان کي پاته شې زه پخپله هم دا اوس ډاکتر ته ورځم.
روغتون ته ورغلم کله چي خدمتګاري نجلۍ وليدم را وړاندي سوه او راته وې ويل:
_ آيا ته هم هغه ځوک يې چي تر دې وړاندي هم راغلی وې او د دې روغتون ډاکتر دي ملګری دی؟
که ته هم هغه ځوک يې نو بيا ولي د دې پر ځای چي ښه سې حالت دي ترپخوا هم خراب سوی.
ما څه نه ويل، دې تر لاس ونيوم او کتنځای ته يې بوتلم ،ډاکتر چي زه وليدم را ولاړ سو تر مټ يې ونيولم، څوکۍ يې راته سمه کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېناستم. ډاکتر زما سترګي او فشار وکاته، خپله اله یې په غاړه کي واچوله او په خبرو یې پیل وکړ:

_ موږ د ځو لسیزو راهیسې د جګړې او لانجو له امله کړېږو چي دغه ناورینونه نه یوازي جسماني روغتیا بلکې زموږ او تاسو په رواني روغتیا یې هم اغیزه کړې ده.

خپګان او له حادثې وروسته رواني اختلالات د رواني ستونزو له معمولو اختلالاتو څخه دی چي پخوا به په زړو سړو او ښځو کي لیدل کېدل، له بده مرغه نوموړي رواني ستونزي په اوس وخت کي ستا غوندي په نورو ډېرو ځوانانو کي هم لیدل شوي دي.

چي باعث یې د دوامداره جګړې شتون، اقتصادي ستونزي، تاوتریخوالی ، بې سوادي او نور ګڼ شمېر لاملونه دي زه نه غواړم په هم دې اړه بحث اوږد سي باید ووایې چي کوم داسې درد دی چي تا ځوروي؟

دا ستا لپاره تکراري پوښتنه ده، مګر زما لپاره نوې ده ځکه چي تر اوسه پوري تا ځواب نه دی راکړی .

ومي ویل:

_ ډاکتره! زه نه پوهېږم د کوم یو درد څرېکه به وي چي ما تر نورو ټولو دردونو ډېر ځوروي، زما تر ټولو لوی ارمان چي له لیسې فارغ سم او بیا د خپلي خوښي په څانګه کښي پوهنتون ولولم هیڅکله پوره نسو ، په اتم ټولګي کښي وم چي زده کړې په هیواد کښي د نا امنۍ له امله راڅخه پاتي سوې، او کله چي ما وغوښتل د پلار په څېر ښه دیني عالم سم، عالم نه سوم، اوس هم چي را یاد یې کړم زما د همزولو له احساساتو سره څرنګه لوبې وشوې او په یوه بله بهانه یې د خپل مقصد لپاره قرباني کړل، په خپل حال شکر ادا کړم.

او بیا ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر راتږدې سو وې ويل:

_ او بيا څه وشول ولي پخپله خبره کښې ودريدې؟

ومي ويل:

ما په دومره پټه خوله مينه وکړه چي زما چوپتيا چيغې ووهلې او ټول خپل، پردي يې راباندي خبر کړل، هرڅه مي وکړل د ميني لپاره، انتظار، سجدې، دعاوي، ژړاوي او ډېر هغه څه چي ناممکن وو ما يې د ممکن کولو لپاره هڅي وکړې، لاکن دا به زما نصيب وو، او بيا کله چي زه دلته راغلم، په کار مي پيل وکړ، له کاره سره بلد سوم...

پخپلو خبرو کي ودريدم ما نه غوښتل تر دې زياتي خبري وکړم

ډاکتر وويل:

_ انديښني ،عاطفې ترينګلتوب، دزور ودونه، د کورنۍ او کوم خاص ځا څخه جلاوالی دا هرڅه يو انسان په رواني ناروغۍ اخته کوي، زه يې په تا کښي نښې وينم، ته بايد د زړه حال بيان کړې چي زړه دي سپک سي او درملنه دي وسي.

ومي ويل:

_ د پلوشې سره د زړه تړل او هم دا رنګه هغه ليک چي هيڅکله به هغې ته نه ورسيږي ما اوس هم ځوروي.

بيا مي هغه ليک چي پلوشې ته مي ليکلی وو، ډاکتر ته ونيو، هغه ژر، ژر عينکي په سترګو کړې او د ليک په لوستلو بوخت سو، کله چي ليک يې پای ته ورساوه زما لاس يې پخپل لاس کي ونيؤ وې ويل:

_ مقتصده ! که ته پوه سې اوس هم کولای شې بيا بيرته يو نوی ژوند پيل کړې، ته وګوره لمر په لويدو دی، سهار به دا لمر له نويو هيلو سره را پورته کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرامتيا ته د رسيدو لپاره بايد په خپل ژور خپګان باندي غلبه وکړې، د ژوند د مسايلو په وړاندي مثبت حالت ولره، په ډېره آرامۍ له خپله ځايه پورته شه.

دا وخت يې زه له کتنځايه خپلي خوني ته راوستم، کړکۍ يې خلاصه او څوکۍ يې راته سمه کړه، زما سترګي په هغه تابلو ونښتې چي د طبيعت منظره پکښي جوړه وه، رواني اوبه، ديوې پېغلي نجلۍ شوخ عکس دی چي د کيڼ لاس نرۍ سپينه ګوته يې په سرو شونډو کښي نيولې په مړوند کښي يې زرغونه بنګړي دي، شنې غټي سترګي او تور خنجر باڼه، په څنګ باندي راګوري ،ګاړګوتۍ څڼي يې په مخ راپرتې دي په ښي لاس کښي يې کتابچه نيولې، په کتابچه د لمر غروب عکس دی، سپينه غاړه ډک، ډک غامبوري لري، په سوربخن کميس کي ولاړه وه او د نجلۍ شاته يوه ونه ښکاريږي چي په ښاخونو يې مرغان ناست دي.

هغه وويل:

_ کښېنه ! ته بايد قدم ووهې، له خپلو دوستانو سره مشوره وکړې او هر څو مره چي کولای شې له ځانه انديښنې لري کړه ، له ځان سره خبري اتري وکړه، تر څو وکولای شې، د ژور خپګان او د راتلونکي ژوند په وړاندي يو کلک او ټينګ شخصيت وروزې.

په څوکۍ باندي کښېناستم، يو سوړ اسويلی مي وکيښ او ډاکتر ته مي وويل:

_ زه نه پوهيږم څه وکړم ته ووايه زه څنګه کولای سم يو نوی ژوند پيل کړم ؟

وې ويل:

ـ له خپل خدای سره راز و نياز وکړه، او هغه ځواک چي الله (ج) پوري اړوند دی، هغه ته يې پرېږده، چي هغه خپلي چاري کنټرول کړي ، هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان چي تل برید کوي او ویره خپروي، د مؤمنانو او آرامه انسانانو په پرتله ډېر لږ بریا ته رسیږي.

دا وخت روغتون له ناروغانو ډک سوی وو، او د ډاکتر په طمعه ناست وو، خدمتګاره نجلۍ دا ځووم ځل دی چي په ډاکتر پسې راغله، زه یې رخصت کړم او د سبا لپاره یې بیا وبللم، پرلپسې یوه اونۍ ډاکتر ته ورتلم او هغه به راسره په بېلا بېلو موضوعګانو خبري کړې، کله، کله به یې دومره وژړولم چي سترګي به مي له اوښکو وچي سوې، درد به یې کاوه.

زه اوس تر پخوا ډېر ښه سوی وم، ډاکتر به ویل:

خپلو سترګو ته استراحت ورکول او څو دقیقو لپاره د سترګو پټول، شنو ځایونو او روانو اوبو ته کتل، څو شیبو لپاره ژوره او آرامه ساه اخیستل او د یاداشت کتابچه کي خپل ځورونکي خاطرات لیکل ټولي هغه لاري چاري دي چي په ژور خپګان اخته کس سره مرسته کولای شي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د ملي یوالي حکومت له ګلبدین حکمتیار سره د سولي تړون لاسلیک کړ، په هم هغه ماښام مي له خپل مشر ورور سره دا پریکړه وکړه چي موږ او زموږ کورنۍ هم باید ژر تر ژره خپل هیواد ته ستانه شي.
«دغه هوکړه په (۱۳۹۵ل د تلي ۸) ولسمشر محمد اشرف غني او ګلبدین حکمتیار لاسلیک او سمدلاسه یې د عملي کېدو ډاډ ورکړشو.»
په هم دې شپه تر سهاره پوري کړکۍ ته ویښ پروت وم او له سپوږمۍ سره مي د ماضي ترخه کیسه تېروله .سهار چي
آئینې ته ودریدم خپل ګنهګار مخ مي ولید، ور نژدې سوم سترګي مي په سترګو کښې ښخي کړې، د ښوال مي په سوک ووهه په هنداره کي مي ځان مخاطب کړ او ورته ومي ویل :
_ په رښتیا سره چي ته لوی ګنهګار یې ! یوازي دا نه ده چي تا د خپل خدای نا فرماني کړې بلکه تا پخپل ځان ظلم کړی، له ژونده تېښته بریالیتوب نه دی.
بیا مي مخ ته یوه لپه اوبه ور واچولې له ځانه سره مي وویل:
له انسان پرته بل هیڅ داسي مخلوق نسته چي له ژونده یې زړه تور سوی او ځان یې وژلی وي.
هو که ته داسي لکه دا نن او پرون په وړو، وړو خبرو مایوسه کېدې نو په دې پوه سه چي ته لا تر اوسه لوی سوی نه یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ چې ما په خپل خیال کي خپله جنازه په اوږو اخیستې روان وم، یو ناڅاپه چیغه مي تر غوږ سوه، له خپل سیوري سره ودریدم، له دوهمي چیغي سره یې پوه سوم چي امید راپسې راغی، یوه شیبه د فکر دېوال ته ودریدم، له ډېري ژړا کمزوری سوم، لویدم، پورته کېدم، امید تر لاس ونیوم راپورته یې کړم په مخ، مخ یې دوه زور وري څپیړې راکړې او وې ویل:

لتا مي دا طمعه نه کېده چي ته دي زما په ناخبری کښي خپله جنازه خاورو ته وسپارې، زما پر مخ چي تودې اوښکي رواني وې د دریدلو هیڅ توان مي نه درلود ورغبرګه کړه:

ما همېشه په تنهایي کښي ستا لاس نیولی او تا همېشه داسي پرېښودم نن چي راوګرځېدې خپل ځان راباندي وزن کوې، ولي زما فکر دومره غدار قاضي درته ښکاره سو؟

هغه خپل تندي ته په لاس ټس ورکړ:

اووف ته هیڅکله پوه نه شوې آیا تا کله له خپل سیوري پوښتلي چي ولي په تیاره کي له تا تښتي او په رڼا کي درسره وي ؟

یوه شیبه غلی سوم او بیا مي له خپل سیوري وپوښتل:

تا ولي یوازي په رڼا کښي زما لمن نیولې وي؟

هغه زما د حرکتونو پېښې وکړې او وې ویل:

دا مي لتا زده کړل، څرنګه چي یو انسان تر خپل مقصد پوري د بل چا لمن نیسي او هم دارنګه زه تل د حقایقو تر پښو لاندي تړلی یم ؛ پوښتنه مي وکړه :

حقایق څه دي؟

_ حقایق هر هغه څه چي په تور کي سپین او په سپین کي تور راباسي لکه رڼا .

ورغبرګه مي کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ د هر شعور او لاشعور شي سره د خپل وجود سیوری وي تا کله په هم دې اړه فکر کړی؟

زما په څېرې یې لاس تر زني لاندي کېښود په مغروره لهجه یې وویل:

_ کېدای سي دوئ نه پوهېږي زه ولي د دوئ لمن نیسم مګر زه دومره پوهېږم هیڅ یو حقیت له عقل او سترګو پټېدلی نه شي، زه یو سیوری یم چي تاسو ته ستاسو د وجود شتون بیانوم تل هڅه وکړئ له تیارې رڼا ته ووځئ، تیاره حقایق وژني د خپل وجود شتون درک کړئ، تر څو چي هم دا د حقیقت شتون ممکن وي ناممکن که ما تیاره چیرته زندی کړي ،کله چي ما خپل شتون درک کړ، امید مي تر لاس ونیو را ولاړ سوم، یوځل بیا د خپل منزل پر لوري زړه نا زړه له ځان سره وخوځیدم، لمر په ژوند باندي تودخه خرڅوله.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library